

CATALUNYA+ CRISTIANA

SETMANARI D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSA

Any XXI • Núm. 1.061 • 225 ptes. / 1,35 euros

20 • gener • 2000

«Sóc home i res del que
és humà no m'és indiferent»
Terenci

2.000 anys de cristianisme, estímul en la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians

Ecumenisme jubilar

Formar-se ecumènicament és fer-ho en un desig de pau i de reconciliació.

Del 18 al 25 de gener se celebra com cada any la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians però en aquest 2000 que tot just acabem d'encetar pren un relleu especial en coincidir amb la celebració del gran Jubileu. «La separació dels cristians té una importància cabdal en aquest marc, perquè l'actitud ecumènica consisteix bàsicament en una actitud de reconciliació amb els altres pel mal que ens hem fet mútuament en trencar la unitat de l'Església, la visibilitat de la unitat de l'Església, que és voluntat del Senyor. És important, doncs, que en aquest any jubilar aquest desig de perdó i de reconciliació el sapiguem traduir en el moviment ecumènic», afirma en una entrevista Mn. Lluís A. Armengol, membre de la comissió diocesana d'Ecumenisme de l'arquebisbat de Barcelona.

La carta de sant Pau als Efesis, amb l'encapçalament de l'himne «Beneït sigui el Déu... que ens ha beneït en Crist», dona sentit i estructura als vuit dies de pregària. Són textos que han estat inicialment preparats per un grup de cristians de l'Orient Mitjà i aprovats per un comitè internacional integrat per membres del Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat Cristiana i per la Comissió Fe i Constitució del Consell Mundial de les Esglésies.

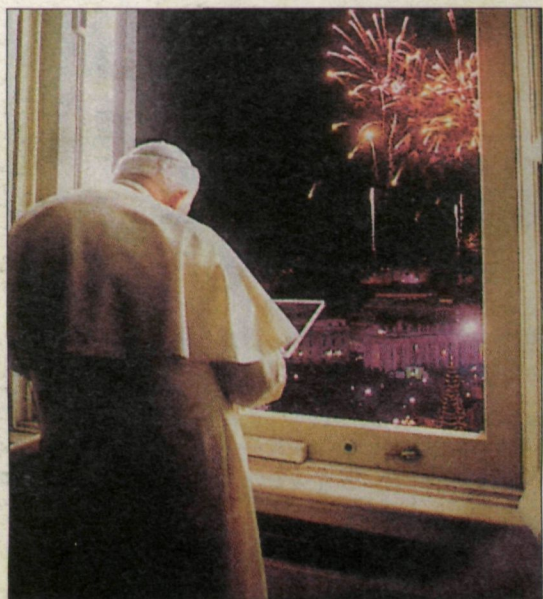
Pàg. 2, 3, 5 i 6

Mons. Uriarte, nou bisbe de Sant Sebastià

El 13 de gener, Joan Pau II va acceptar la renúncia al govern pastoral de la diòcesi de Sant Sebastià presentada per Mons. José M. Setién, per motius de salut. El nou bisbe de Sant Sebastià és Mons. Juan M. Uriarte, que fins ara estava al capdavant de la diòcesi de Zamora.

Pàg. 10

Polèmica sobre la continuïtat del Papa

El Papa va voler felicitar personalment l'any nou.

Els titulars d'alguns rotatius italians han convidat el Papa a deixar el seu càrrec a causa del seu cansament. Però l'agenda del Pontífex, sobrecarregada pels esdeveniments del Jubileu, és un testimoni de la seva voluntat fèrria d'assumir la seva responsabilitat plenament fins a l'últim moment. L'agència de notícies ANSA atribueix la notícia a les declaracions del Mons. Karl Lehmann, president de la Conferència Episcopal Alemanya. «Déu mai no demana res que superi les nostres forces. Ell ens dona la força per complir tot el que espera de nosaltres», diu Joan Pau II.

Pàg. 7

SANTUARIS

Aquesta setmana visitarem el santuari de la Mare de Déu de la Misericòrdia a Reus, capital del Baix Camp

Pàg. 20-21

Sumari

Pàg. 8	L'Església, davant el repte de la sida
Pàg. 9	Formar seminaristes de ritu bizantí
Pàg. 17	Tarragona: 132 milions per restaurar el campanar de la catedral
Pàg. 18	Inici del Jubileu a Sta. Teresina a Lleida
Pàg. 22	Les restes atribuïdes al bisbe Irurita són autèntiques

Editorial

Pregar per la unitat de tots els seguidors de Crist

El proper dimarts 25 de gener l'Església celebra la festa de la Conversió de Sant Pau, aquell home que va passar de perseguidor a apòstol infatigable del Senyor i defensor de la unitat entre tots els cristians.

Justament aquest dia es conclou la tradicional Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians, uns dies d'oració intensos i d'actes interconfessionals, amb l'objectiu de reactivar l'esforç ecumènic vers la unitat de tots els que portem el nom de Crist i hem passat per un mateix baptisme.

Enguany aquesta Setmana és ben especial, perquè hi convergeixen dos elements suplementaris que li donen una més gran importància. D'una banda la commemoració dels 2.000 anys de cristianisme que celebrem tots els que amb joia recordem els dos mil·lennis de presència de Crist en el món i, de l'altra, la recent declaració conjunta entre catòlics i luterans sobre la justificació de la fe, que ha trencat molts anys d'incomprensions i excomunionis mútues.

Són aquests uns motius prou forts, perquè aquest cop la Setmana per la Unitat doni uns resultats més profitosos i s'avanci en el treball conjunt per acostar i agermanar els que ja som fills d'un mateix Pare. Tot i això, continuen apareixent veus crítiques que afirmen que l'ecumenisme es troba en un moment fluix, estancat o fins i tot mort. Aquestes veus atribueixen les causes d'aquesta feblesa ecumènica en el poc esforç que està fent la Jerarquia eclesiàstica vers la unitat, deixant enrere l'esperit del postconcili. També hi ha qui responsabilitza en general tots els catòlics, bisbes, sacerdots i laics de manca de conscienciació ecumènica i de tenir aquest tema com a molt secundari.

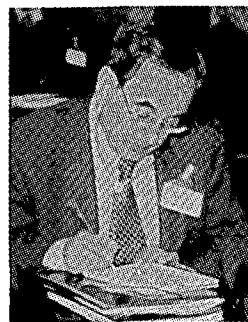
Pel que fa a la primera apreciació val a dir que el nostre Sant Pare ha fet veritables esforços, no

només per la unitat dels cristians sinó també pel trobament entre totes les religions del món. Tots recordem la Jornada inoblidable que el Papa va convocar a Assís, o també les diferents trobades, amb un gran to de cordialitat i germanor amb caps i pastors de les diferents Esglésies separades. És ben clar, a més, que l'acord catolicoluterà d'Augsburg de l'octubre passat és conseqüència del gran interès que ha posat l'actual Pontífex de l'Església per superar les ferides del passat, fins i tot demanant perdó, pels possibles errors que històricament l'Església catòlica pugui haver comès i que no hagin ajudat a la unitat i a la comunió.

Quant a la manca de sensibilitat ecumènica dels cristians, és bo fer tots plegats un bon examen de consciència, per valorar si som o no prou sensibles a aquesta qüestió, si fem tot el que està al nostre abast, tant des de l'oració com des de les nostres actituds personals per trencar barreres que ens separen dels que un dia van deixar l'Església de Roma i van iniciar un altre camí.

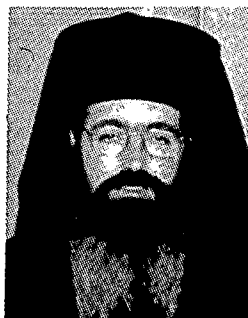
La figura de sant Pau ens ha d'ajudar en aquesta reflexió. Ell va defensar amb fermesa a l'Església primitiva, la unitat de tots els que formaven part de les primeres comunitats. No importava que fossin hereus del judaisme o del paganisme, d'una terra o d'una altra, perquè l'únic important és que el Crist és un de sol. Ho trobem a la carta als Corintis, quan després de queixar-se que alguns afirmen seguir-lo a ell, d'altres a Pere, d'altres a Apol·ló o al mateix Crist, l'apòstol escriu: «Està dividit el Crist?, fou crucificat Pau per vosaltres?, o heu estat batejats en el nom de Pau?» (1C 1:13). Tots hem estat batejats en un mateix baptisme, el baptisme de Jesucrist, el d'Aquell que pregant al Pare del Cel digué: «Que tots siguin u» (Jo 17:22)

Sumari

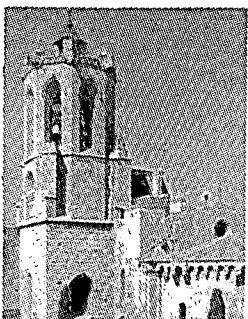
8

L'Església, davant el repte de la sida

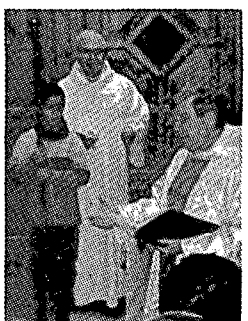
9

Formar seminaristes de ritu bizantí

17

Tarragona: 132 milions per restaurar el campanar de la catedral

18

Inici del Jubileu a Sta. Teresina a Lleida

22

Les restes atribuïdes al bisbe Irurita són autèntiques

CATALUNYA CRISTIANA

Director: Mn. R. Octavi Sánchez

Sotsdirectora: Gna. Gemma Morató

Redactors: Glòria Carrizosa (coordinació), Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, ANDALUSIA; Guillem Farré, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Manuela Vázquez, MADRID; Jean Pierre Denis, PARÍS; Lluís Serra i Miriam Díez ROMA; Guillem Ferrer, SES ILLES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Benet Roigé, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Fàtima Alemany, VIC

Col·laboradors externs: Gmà. Adrià, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Oriol Camps, Joan Carrera, Josep Casellas, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Antoni Reig, Cristóbal Sàrrias, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 905 988, Fax 934 902 035 - E-mail: Catcris@idgrup.iberntet.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Magda Revetllat

Promoció: Jordi Baig, Alfons Miralles

Subscripcions: Antònia Canals, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 11.180 ptes.
 Resta d'Europa: 21.684 ptes.
 Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.
 Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

en primer pla

Pregària per la Unitat dels Cristians

■ La carta de sant Pau als Efesis estructura l'octavari ecumènic d'aquest any jubilar

«Beneït sigui el Déu... que ens ha beneït en Crist» (Ef 1:3-14). L'himne que encapçala la carta de sant Pau als Efesis és la base on s'edifica la Setmana de

Pregària per la Unitat dels Cristians (des del 18 i fins al 25 de gener) que en aquest 2000 adopta una significació especial en emmarcar-se en l'any jubilar.

evangèlica de Catalunya, Enric Capó. Anteriorment s'havien passat dos videoreportatges de dues trobades internacionals per la pau que van tenir

lloc, respectivament, l'any 1998 a Bucarest i l'any passat a Gènova, organitzades també per la mateixa Comunitat de Sant Egidi.

Tot i la trobada al temple Abraham i la convocada per la Comunitat de Sant Egidi, que han esdevingut ja emblema de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians, el retrobament ecumènic no sol ser una feina senzilla; Mn. Bonet afirma en aquest sentit que «quan organitzem una trobada de cristians a Barcelona, com que la majoria som catòlics romans, els membres d'altres confessions poden tenir la sensació que els dominem i per això sentir una certa reticència». No es pot obviar, en aquest sentit, que en els anys anteriors al Concili Vaticà II els protestants van viure una persecució per part de certs cristians de l'Església catòlica. «Hi ha hagut coses molt lamentables», afirma al respecte Mn. Bonet.

Això, d'una banda, però és que, de l'altra, Mn. Bonet hi afegeix una desmobilització generalitzada i una escassetat de participació i de compromís que, si bé es dona en tots els àmbits socials, es fa especialment evident en les activitats que s'organitzen en l'àmbit arxiprestal i, de retruc, de retrobament ecumènic. «Ja fa molts anys que hi estic batallant, però sempre som els mateixos; tant per part de catòlics com de protestants el camí ecumènic no és tan viscut. Si no crees uns vincles més personals, les coses es fan difícils i, si no fas el pas, no serveix de res. Tot consisteix, en definitiva, a tenir ganes de trobar-se i a estar-ne convençut.»

En resum, una cosa és escriure papers i una altra, la participació concreta, i en aquest sentit la voluntat de trobar-se és important. «Per això diem que el fonamental és la pregària, i l'acostament personal que ve de l'amistat; la trobada també ajuda els cristians a fer camí i a formar-se ecumènicament», afirma Mn. Lluís Bonet.

Bàsicament, les trobades ecumèniques a Catalunya se celebren conjuntament amb cristians protestants (esglésies evangèliques), anglicans (església episcopal espanyola) i ortodoxos. «En certa manera estem units», afirma Mn. Bonet, «perquè ens trobem i tenim la mateixa fe, però alhora hi ha temes teològics que requereixen un apropament a partir de la Paraula de Déu i és aquí on hem d'anar fent camí».

Joan Pau II ho destaca de manera molt clara en la carta *Tertio millennio adveniente*: «Entre les súpliques més fervents d'aquest moment excepcional en apropar-se un nou mil·lenni, l'Església implora del Senyor que creixi la unitat entre tots els cristians de les diverses confessions fins a assolir la plena comunió. Desitjo, doncs, que el Jubileu sigui l'ocasió adequada per a una fructuosa col·laboració en la posada en comú de tantes coses que ens uneixen i que són certament més que les que ens divideixen» (n. 16).

Mn. Lluís Bonet, arxiprest de la Sagrada Família i membre del consell assessor de la Delegació diocesana d'Ecumenisme de l'arquebisbat de Barcelona, manifesta, al seu torn, que «2.000 anys d'evangeli signifiquen anar a les fonts i, com que la pregària de Jesús és que tots siguin u, és lògic que hi donem importància».

Encerclats, doncs, per la celebració de l'any jubilar, a casa nostra, la Comissió Interdiocesana d'Ecumenisme i Relacions Interconfessionals —constituïda pels delegats de totes les diòcesis catalanes més els de les Illes— ha editat per primer cop uns guions per facilitar les celebracions eucarístiques o de la paraula i per la pregària comunitària o personal. En aquest sentit, en la introducció la Comissió fa una clara declaració d'intencions: «Seria auspiciable que tots plegats renovéssim el nostre compromís per foragitar el gran pecat de la divisió dels cristians i ens comprometéssim d'una manera real i visible a lluitar perquè, amb el mil·lenni que s'acaba, mil·lenni en el qual el cristianisme ha arribat a grans cims, però mil·lenni també dels grans cismes i de les divisions encara presents, s'extingís per sempre el nostre pecat.»

Els textos i el tema que donen sentit i estructura als vuit dies de pregària —la carta de sant Pau als Efesis— han estat inicialment preparats per un grup de cristians de l'Orient Mitjà que procedien de quatre famílies d'esglésies: ortodoxos, ortodoxos orientals, catòlics i protestants. Posteriorment van ser aprovats per un comitè internacional integrat per membres del Pontifici Consell per a la Promoció de la Unitat Cristiana i per la Comissió Fe i Constitució del Consell Mundial de les Esglésies reunit al santuari franciscà de la Verna (diòcesi d'Arezzo, Itàlia) el mes d'octubre del 1998.

Cada dia de l'octavari ve marcat per un verset del *Càntic de lloança a Déu* de la carta als efesis, per una proposta de lectura de diverses cites tant del Nou com de l'Antic Testament, per un comentari, una reflexió personal i, finalment, per una

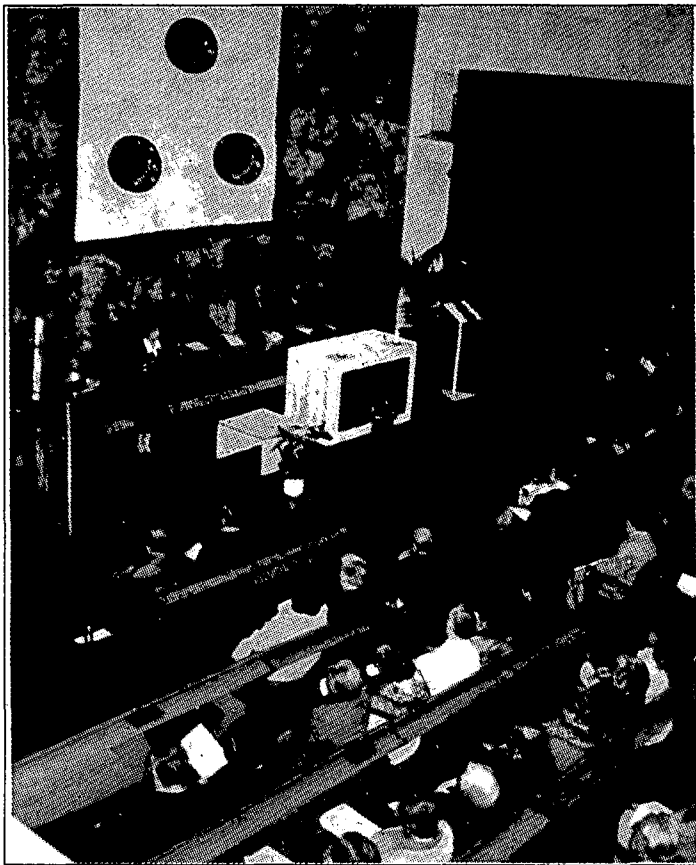
pregària. «Plens d'orgull i arrogància, ens hem negat a admetre que no som posseïdors de tota la veritat. Per això, us demanem perdó. En conseqüència, feu que perdonem el pecat dels qui ens han ofès, tant individualment com comunitàriament», es prega el dia quart.

Obertura a la catedral de Barcelona

L'obertura de la Setmana de Pregària a Catalunya va tenir lloc el 18 de gener a la catedral de Barcelona. Presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona Mons. Jaume Traser, va comptar amb la participació de representants de l'Església episcopal reformada, de l'Església ortodoxa grega, de l'Església evangèlica i de l'Església luterana alemanya.

Els dies següents se succeïen les diferents pregàries que, la majoria de cops en l'àmbit parroquial o en l'àmbit de grups i associacions, s'organitzen arreu de Catalunya. És el cas del ja tradicional acte interconfessional que cada any el Centre Ecumènic de Catalunya organitza al temple del Patriarca Abraham i és el cas també de la pregària

per la unitat convocada per la Comunitat de Sant Egidi el 19 de gener, que va ser presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona Joan Carrera i pel pastor de l'Església

Pregària ecumènica per la unitat dels cristians al temple Abraham (25 de gener del 1999).

Aclariment sobre les indulgències

Les indulgències són una pràctica catòlica que no s'ha de barrejar amb altres costums de les diferents confessions cristianes. Així s'ha expressat el Pontifici Consell per la Unitat dels Cristians en una nota dirigida a l'Església evangèlica luterana d'Itàlia: «La concessió de les indulgències es refereix, dins el marc de la pràctica penitencial catòlica, només a manifestacions litúrgiques de l'Església catòlica... Els serveis religiosos de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians, així com tots els altres serveis ecumènics que vénen preparats i celebrats juntament amb cristians d'altres confessions, no tenen relació amb la pràctica de les indulgències.»

A principis de desembre s'havien escampat veus sobre un possible perdó de les penes concedit als catòlics que prenguessin part en algun dels actes de pregària de la setmana ecumènica que se celebra arreu del món. L'aclariment ha estat acollit favorablement per part dels luterans italians, que no van veure així cap inconvenient per participar el 18 de gener en l'obertura de la Porta Santa de la basílica de Sant Pau Extramurs, la darrera porta santa que ha obert el Sant Pare en l'inici d'aquest Jubileu 2000.

El cardenal i president del Comitè Central del Jubileu, Roger Etchegaray, també s'ha manifestat sobre la qüestió de les indulgències dient que aquest no és el tema estrella del Jubileu. El cardenal Etchegaray ha reconegut en una entrevista al setmanari *Famiglia Cristiana* que després d'una època d'abusos i de tràfic d'indulgències «molts fidels, també catòlics, es mostren al·lèrgics a un costum que es remunta a l'Edat Mitjana. Ho entenc. Tot i que la doctrina ha estat aprofundida i la pràctica purificada pel papa Pau VI al 1967, cal reconèixer que el concepte i el llenguatge es troben encara amb dificultats. Les indulgències no s'han de considerar com un compte al banc. Donen simplement la forma concreta al misteri de la solidaritat eclesial». (M.D.)

Pelegrinatges a TERRA SANTA

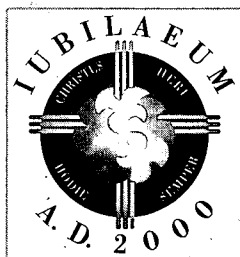
«Pelegrins de la Paraula»
al país de Jesús

Del 6 al 13 d'agost
Del 29 d'octubre al 5
de novembre
Del 3 al 10 de desembre
Del 27 de desembre al
3 de gener del 2001

Una manera ben eficaç de celebrar
l'Any Jubilar

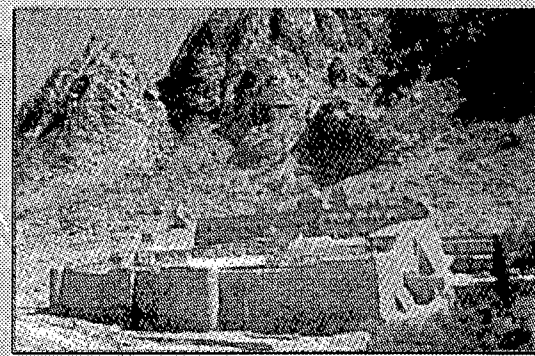
ARQUEBISBAT DE BARCELONA
Comissió Diocesana per al
Jubileu del 2000

Del 15 al 22 de setembre

PELEGRINATGE JUBILAR
DIOCESÀ A TERRA SANTA
amb motiu del Gran Jubileu

Presidit pel cardenal Ricard M. Carles,
arquebisbe de Barcelona

Del 26 de març al 6 d'abril

RUTA DE L'ÈXODE
El Caire / Sinai /
Jordània / Jerusalem

Tot refent el camí cap a la Terra
Promesa

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

ARQUEBISBAT DE BARCELONA
Comissió Diocesana per al Jubileu del 2000

Del 16 al 21 de maig

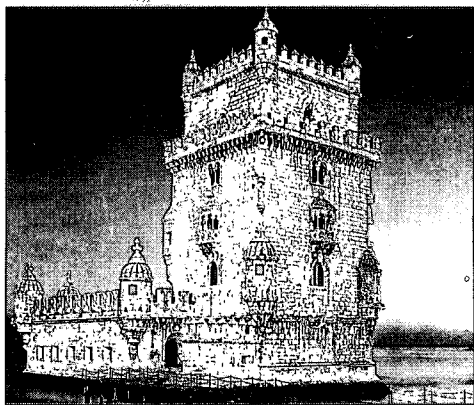

PELEGRINATGE JUBILAR
DIOCESÀ A ROMA

amb motiu del Gran Jubileu

Presidit pel cardenal Ricard M. Carles,
arquebisbe de Barcelona

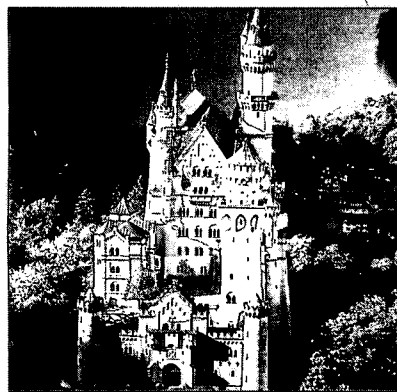
ROMA / SUBIACO / PORT D'ÒSTIA

Del 8 al 18 de juny

PORTUGAL
Fàtima / Illa de Madeira

A l'altra vora del mapa peninsular

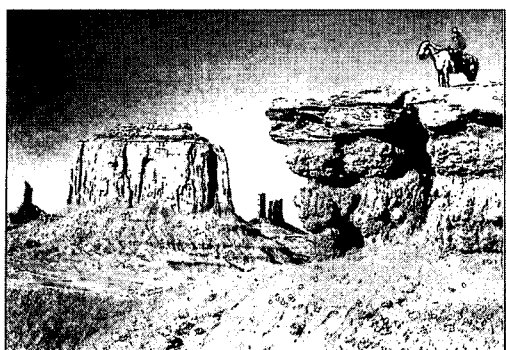

Del 7 al 16 de juliol

ALEMANYA
Dels Alps a Berlín

Pels camins fressats de
l'Europa secular germànica

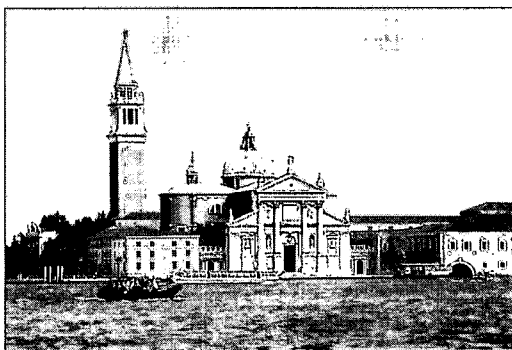
DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

Del 30 de juliol al
14 d'agost

ESTATS UNITS: costa
oest i Grand Canyon

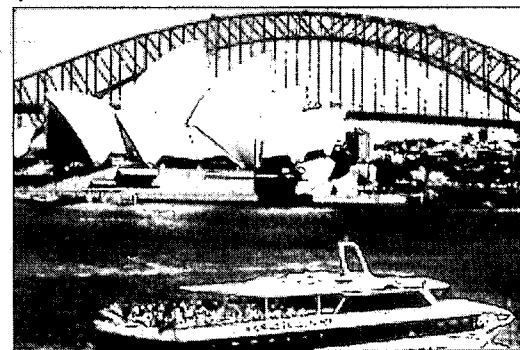
Califòrnia i Arizona, amb les seves
belleses naturals

Del 2 al 13 d'octubre

DE LORETO A
MEDDJUGORJE
passant per Trieste i Venècia

Ruta mariana pels santuaris de la
costa Adriàtica

Del 19 de novembre
al 4 de desembre

AUSTRÀLIA

Les comunitats humanes de
l'altre extrem del planeta:
els nostres antípodes i el seu entorn

Comunió cristiana a la Costa Brava

■ El Centre Ecumènic de Platja d'Aro va ser un dels primers a introduir l'ecumenisme del Vaticà II

Era el 1964 quan Mn. Pere Vila, Mn. Martí Amagat i Mn. Josep Puig, tres sacerdots de la Casa de la Missió de Banyoles (diòcesi de Girona), van decidir oferir el seu suport pastoral a les parròquies de la costa durant els mesos d'estiu. Així, en un turisme creixent, i a les portes

del Concili Vaticà II, es van trobar cara a cara amb cristians que atrets pel sol i el mar de la Costa Brava portaven amb ells una fe cristiana evangèlica, luterana, reformada o calvinista i que volien continuar amb les pràctiques religioses durant el període de vacances.

El Centre Ecumènic de Platja d'Aro va ser, doncs, un dels primers a introduir l'ecumenisme del Concili Vaticà II i d'evidenciar amb aquesta iniciativa que la mútua comprensió entre les diferents confessions cristianes es pot anar llimant fins i tot en plena època estival i de vacances. La crida a la unitat de Joan Pau II, que especialment es fa sentir amb motiu de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians i sobretot enguany perquè coincideix amb la celebració del gran Jubileu de l'any 2000, ja fa anys que va esdevenir una realitat a les poblacions costaneres de la Costa Brava.

En aquell moment «el treball ecumènic estava començant i per a molta gent era una cosa nova», recorda Mn. Josep Puig, que des del 1977 és delegat del Secretariat d'Ecumenisme de la diòcesi de Girona. «Per això el Centre va trencar el glaç; cal saber que fins aleshores un protestant era gairebé com el diable, hi havia tot un pes, però al final es va acceptar bé la línia iniciada pel Concili Vaticà II», explica Mn. Josep Puig.

Precisament aquest aire aportat per l'aggiornamento que el papa Joan XXIII va propulsar es caracteritzava pel fet que ja no era qüestió que «els protestants haguessin de venir i fer-se catòlics, sinó que tots haviem de caminar per unir-nos a l'únic Senyor Jesús», declara un dels veterans del Centre, situat al carrer Diagonal del sector de Ridaura.

Tot un projecte pastoral

Aquesta divulgació i, el que és més important, aquesta pràctica d'unitat entre les esglésies cristianes no era un cas aïllat. Per situar bé el Centre Ecumènic de Platja d'Aro en el seu context cal tenir en compte el servei ofert a la Pastoral del Turisme de la diòcesi —amb celebracions en diverses llengües— així com un inevitable treball d'evangelització: «Recordem—recull

L'estiu passat la Missa Internacional Oikoumene de Roses va arribar a la 13a edició.

una memòria dels primers anys del Centre Ecumènic de Platja d'Aro—uns holandesos que van venir atrets per la música i amb els quals vam acabar tractant problemes de fe molt importants.»

També en constituïa un component essencial el treball manual, que es manifestava sobretot a l'hora d'acondiconar l'espai de celebració, ja que els actes se celebraven a l'aire lliure amb una barca rescatada de l'oblit i que, un cop pintada i arreglada, tenia la funció d'altar, alhora que era signe del moviment ecumènic. Aquestes activitats manuals es completaven amb iniciatives més de caire cultural tal com la creació d'una biblioteca en què es deixaven els volums sense fitxes però amb molta confiança i s'impartien classes per aprendre el castellà.

Les actituds per dur a terme aquestes activitats eren un profund sentit comunitari i el testimoni d'una vida senzilla i pobra. Així es van aconseguir crear autèntics llaços personals d'amistat que van permetre avançar d'una manera concreta cap a la comunió entre diverses confessions. Mn. Josep Puig, que també és arxi-

prest de Banyoles, recorda l'organització i la seriositat d'una parròquia luterana alemanya que durant uns estius enviava un ministre amb tots els detalls de la seva estada.

També ha deixat petjada en la memòria del Centre Ecumènic l'esposa d'un pastor que, durant un servei religiós, va fer avançar els seus fills des del fons de tot de l'assemblea fins a la primera fila perquè escoltessin la predicació del seu pare, o la carta d'una vídua que va fer arribar, malgrat els greus problemes de comunicació per traduir de l'alemany al castellà, comunicant la mort del seu espòs.

Reconeixements públics

En un llibre que recull comentaris de persones i personatges que han passat pel Centre Ecumènic, es pot constatar el gran reconeixement de què va fruir la iniciativa. Entre els elogis destaca el text de Mn. Pere Ribot, poeta, que escrivia: «T'he vist Senyor del mar / dominant la comarca / Oh Crist des de la càtedra d'aquesta barca.»

De la mateixa manera, Mons. Narcís Jubany, com a bisbe de Girona, també va declarar: «Beneixo l'actitud cristiana, apostòlica i profundament saturada de caritat del Centre Ecumènic de Platja d'Aro. El seu sentit d'acolliment i el seu zel de presència d'Església enriqueix el nostre bisbat.»

El 1975, ja amb Mons. Jaume Camprodon com a bisbe de Girona i per exigències d'organització diocesanes, els tres sacerdots que constituïen l'ànima del projecte van canviar de destinació i, tot i que l'experiència va a passar a mans de la Comunitat de Jesús, amb el temps va disminuir la demanda de serveis i, també per altres motius, els evangèlics van deixar d'enviar-hi representants. Mn. Josep Puig, però, està convençut que el Centre ha estat una aportació que ha col·laborat a avançar «notablement» vers la unitat, malgrat les dificultats, especialment per permetre un mutu coneixement.

D'aquesta manera, el delegat diocesà d'Ecumenisme es fa seva una reflexió del cardenal Suennens en què diu que «si els signes dels temps no ens enganyen podem veure que la unitat s'acosta», encara que a alguns els toqui «com a Moisès amb la Terra Promesa, veure-ho des del llindar».

La Missa Internacional Oikoumene de Roses, que funciona des de fa tretze anys a iniciativa d'un grup de francesos i del rector de Roses, Mn. Joan Riu, exemplifica l'impuls ecumènic emprès pel Centre de Platja d'Aro. En l'edició passada, una vintena de capellans, una bona colla de laics i mainada, una barca com a altar, una tarima engalanada amb buguenvil·lies i un cartell demanant la condonació del deute extern van ser els protagonistes, juntament amb 2.000 participants, d'una de les celebracions més multitudinàries que s'ofereixen a Catalunya per als turistes i els autòctons. «Si els signes dels temps no ens enganyen podem veure que la unitat s'acosta.»

Guillem Farré

OPINIÓ

Ecumenisme: una eufòria controlada

Joan Pau II és un Papa ecumènic. Ho corroboren les múltiples al·lusions i gestos a favor de la reconciliació entre els cristians. El Papa vol que l'escàndol de la divisió entre els cristians quedi enrere. Però aquest zel ecumènic no s'estén a tota l'Església. Reconeixem que hi ha traves per a una autèntica reconciliació.

L'Assemblea Interreligiosa celebrada a Roma recentment, més que trobada va ser una coexistència de religions. La cloenda no va consistir en una pregària general, que hauria estat un gest simbòlic, sinó en oracions particulars de cada religió en recintes separats. Un cop més topem amb documents preciosos,

autèntics brodats teològics, i en realitats més incoherents.

Després de tantes declaracions i documents conjunts, el Papa i el patriarca de Moscou no s'han trobat, Joan Pau II no pot anar a l'Iraq, els protestants i els catòlics no combreguen a la mateixa taula i les relacions amb els musulmans són asimètriques. L'ecumenisme no es pragmatitza. I les relacions interreligioses, el diàleg amb l'islam, amb el judaisme, amb el budisme, encara es manté a nivell folklòric. Esperem que el 2000 sigui veritablement un any de conversió, també ecumènica!

Miriam Díez

Les Carmelites Descalces de Terrassa

Us oferim la petita hostatgeria del nostre monestir per poder assaborir el silenci, la pregària, l'encontre amb Déu.

Aquest espai d'acollida el trobareu a la Carretera de Castellar, s/n Torre de Mossèn Homs 08227 TERRASSA (Barcelona) Tel. 93 783 89 02

«Per a molts catòlics la qüestió ecumènica és l'últim de què preocupar-se»

■ Mn. Lluís A. Armengol és membre de la comissió diocesana d'Ecumenisme de Barcelona

Mn. Lluís A. Armengol és, a més d'arxiprest de Sant Boi, membre de la comissió diocesana d'Ecumenisme de l'arquebisbat de Barcelona. I si especifiquem més, podem dir que és coordinador de l'activitat ecumènica a la demarcació episcopal del Baix Llobregat, del Penedès i del Garraf. «Penso que l'actitud ecumènica és un motor que mou moltes coses en el camí de conversió de tots els cristians», afirma Mn. Armengol.

—El sacerdot francès Paul Couturier és considerat el gran apòstol de la unitat cristiana. Tant és així?

—Sí, pràcticament a començament de segle, Paul Couturier va iniciar el que s'ha anomenat ecumenisme espiritual: és el dolor en constatar que hi ha una separació dels cristians que és contrària a la voluntat del Senyor però que convida, alhora, a posar-se en camí de cara a la reconciliació i la unitat de l'Església. Aquest camí es va concretar el 1934 en l'Octavari de Pregària per la Unitat dels Cristians, que a partir dels anys seixanta i amb tota l'empenta del Concili Vaticà II, va esdevenir la Setmana de Pregària.

—Quina significació especial té que la Setmana s'emmarqui ara en l'any jubilar?

—El Jubileu és un any de reconciliació, de refer camins que s'han desfet. En hebreu «conversió» s'expressa en el verb *shuv*, que vol dir justament refer el camí, aturar-se per adonar-se que potser ens hem equivocat de camí i, si cal, tornar enrere o corregir el que calgui corregir. És aquest temps de gratitud i d'alegria pel perdó de Déu. Aleshores, la separació dels cristians té una importància cabdal en aquest marc, perquè l'actitud ecumènica consisteix bàsicament en una actitud de reconciliació amb els altres pel mal que ens hem fet mútuament en trencar la unitat de l'Església, la visibilitat de la unitat de l'Església, que és voluntat del Senyor. És important, doncs, que en aquest any jubilar aquest desig de perdó i de

reconciliació el sapiguem traduir en el moviment ecumènic.

—Preguem junts només perquè toca?

—El més maco seria que aquestes trobades de pregària interconfessional s'organitzessin durant tot l'any, però si s'han produït a la nostra terra ha estat per l'amistat i el contacte que s'ha establert entre persones molt concretes i determinades, de forma particular. A Sant Boi volem, també amb motiu del Jubileu, organitzar alguna trobada de pregària interconfessional, però tenim les nostres dificultats perquè no hi ha la tradició ni entre laics ni entre capellans de trobades d'aquesta mena. Hem d'establir, doncs, contactes, vèncer certes reticències d'una banda i de l'altra, etc., però intentarem que un grup de catòlics i d'evangèlics de diferents confessions ens trobem almenys un dia per escoltar un fragment de l'evangeli i resar junts el pàrenostre.

El cert és que per a molts catòlics, capellans inclosos, la qüestió ecumènica és l'últim de què preocupar-se. I, amb tot, l'actitud ecumènica no té el reptu únicament de cercar la reconciliació amb cristians d'altres confessions, sinó que també implica una actitud d'aproximació i de reconciliació amb els cristians d'una mateixa confessió. Els cristians, vaig sentir dir en un pelegrinatge a Lourdes, som com els raigs d'una roda, perquè com més a prop som del centre, que és Jesucrist, més a prop som els uns dels altres.

—És important la formació per

Mn. Lluís A. Armengol.

promoure aquest acostament mutu?

—Des del Concili Vaticà II i en el directori que la Santa Seu va publicar sobre activitats i promoció de l'ecumenisme, es concedeix molta importància a la formació ecumènica, tot i que sempre se n'hi podria concedir més, evidentment. Nosaltres som en un país on històricament la relació entre catòlics i evangèlics, ja no diguem ortodoxos, no ha estat bona. El catòlic del carrer encara té la imatge dels protestants i dels evangèlics que li van ensenyar de petit. Cada país i cada unitat religiosa, per tant, deu molt al seu passat històric.

Com a secretari de la junta de govern dels Amics de Catalunya Cristiana, acompanyo els pelegrins en molts viatges a Terra Santa. Allí es palpa ben bé la desunió dels cristians i els pelegrins es queden astorats en veure tantes sensibilitats diferents.

—Els treballs en matèria ecumènica donen els seus fruits —tal és el cas recent de la Declaració conjunta sobre la Doctrina de la Justificació—, la pregària, però, quin paper té en el camí ecumènic?

—Preguem perquè es refaci la unitat quan i com el Senyor vulgui, perquè, tot i que hi ha algunes coses que són fruit dels nostres esforços, d'altres ens sobrepassen. Si bé ens han ensenyat que la pregària és parlar amb Déu, primerament és escoltar Déu, que ens parla en Jesucrist. Per tant, en un context ecumènic, pregar és, d'una banda, veure com la gran benedicció de Déu és Jesucrist i, de l'altra, rebre el do de Jesucrist que ens mou a fer passos cap a la reconciliació.

—El procés de descristianització i de secularització d'Europa fa més ur-

Units en l'evangeli de Lluc

La Delegació d'Ecumenisme de Barcelona va acollir, fa més d'un any, l'oferiment d'un grup evangèlic internacional, Agape, d'editar conjuntament un vídeo de 120 minuts de durada que presenta la vida i la figura de Crist segons l'evangeli de sant Lluc; l'evangeli, diuen, de la misericòrdia i de la compassió. Va ser una acció molt significativa en el moviment ecumènic i així ho va constatar en el seu moment Mons. Jaume González-Agàpito, delegat d'Ecumenisme: «Fa deu anys era impensable que catòlics i protestants fossin capaços de posar-se d'acord per presentar Jesucrist.»

El vídeo original va ser produït per especialistes de Hollywood i filmat íntegrament a Terra Santa, i en les versions catalana i castellana —que encara es poden adquirir a la Delegació d'Ecumenisme— es completa amb una publicació titulada *Jesús. Descobreix tu mateix la veritat!* El magazín, imprès en color, inclou el text de l'evangeli de sant Lluc, informacions, testimonis personals i referències útils per facilitar la comprensió del text.

gent que els cristians es presentin units davant de la societat?

—Sí, aquest procés exigeix de l'Església un testimoniatge d'unitat. Malament podem presentar Crist si davant del món ens presentem com a dividits i confrontats. (C.M.)

Reportatge: Carme Munté

Mª Carmen Carreiras

ANTIGUITATS

Afiliada al Gremi d'Antiquaris de Catalunya

Compro: mobles, tota classe de pintures, talles, porcellanes, joguines, nines de porcellana, nines espanyoles: «Mariquita Pérez», «Juanín», «Gisela», «Quique», «Mari Cris», «Milli», mantons de Manila, joies, rellotges de tot tipus, plata, llibres, mapes, etc.

Pago al comptat. Discreció i confidencialitat.
Pregunti sense cap tipus de compromís.

C/ de la Palla, 5 - 08002 Barcelona Tel./fax 933 189 426 - Tel. mòbil: 609 380 039

Vaticà

església en el món

Polèmica al voltant de les suposades demandes de dimissió del Papa

ROMA.— Els titulars d'alguns rotatius italians han convidat el Papa a abandonar el càrrec a causa del seu cansament. L'agència de notícies ANSA atribueix la notícia a les declaracions del bisbe Karl Lehmann,

president de la Conferència Episcopal Alemanya. Es va pronunciar així el bisbe de Magúncia o al contrari ha estat objecte d'una mala traducció? L'entrevista es va fer a la ràdio pública Deutschlandfunk.

Els titulars dels diaris i els informatius de televisió han divulgat la notícia donant per fet que Mons. Lehmann suggeria la «dimissió» del Papa a causa de la seva malaltia. El tema de la salut de Joan Pau II acostuma a ser objecte freqüent de comentaris. L'historiador Andrea Riccardi, fundador de la Comunitat de Sant Egidi, reconeix que Joan Pau «és ancià i dèbil», però que cada dia s'indaga massa despietadament sobre la seva «malaltia». D'altra banda, es ressalta el vigor psicològic del Papa en afrontar el futur amb esperança. L'agenda del Pontífex, sobrecarregada pels esdeveniments del Jubileu, és un testimoni de la seva voluntat fèrria d'assumir plenament la seva responsabilitat fins al darrer moment. Les declaracions del bisbe, que mai no han estat tals com ha difós l'agència ANSA, han llançat una allau informativa i s'han volgut revifar certes tensions de l'episcopat alemany sobre les certificacions que puguin ser emprades per avortar.

«Déu mai no ens demana res que superi les nostres forces. Ell ens dona la força per complir tot allò que espera de nosaltres», va dir Joan Pau II en presència del cos diplomàtic dels 175 països acreditats davant de la Santa Seu, Vittorio Messori, que va entrevistar el Papa en el llibre *Travessar el llindar de l'esperança*, afirma quan se li pregunta si el Sant Pare pensa renunciar: «Pel que jo sé, el Papa viu efectivament un drama des de fa cert temps. S'està qüestionant què és el millor per a l'Església: continuar portant la seva creu o, pel bé mateix de l'Església, renunciar al càrrec.» Afegeix: «Si pogués triar lliurement voldria acabar els seus dies a Polònia, ja que la temptació de retirar-se en algun monestir on acabar els seus dies és humanament molt forta.» La intervenció del Papa reflecteix un abandonament a les mans de Déu.

L'ètica del recurs a la font

Quan una notícia es descontrola, tot hom la comenta sense assegurar-se'n de la veracitat. S'han donat per pronunciades unes declaracions que en si no es corresponen en absolut amb els errors de traducció, intencionats o no, i la simplificació divulgada per l'agència italiana. A Alemanya, aquestes declaracions havien suscitat alguns comentaris sense especial rellevància. Pierluigi Masnaschi, director de l'esmentada agència, ha afirmat: «Vam donar en dues línies un text que en total n'omple 80. És evident que en dues línies no s'expressa exactament el que va dir el bisbe.» Afegeix: «És un text molt complex i articulat. D'aquesta complexitat, n'ha emergit

El bisbe Lehmann amb Joan Pau II el 1996.

una síntesi que, segons nosaltres, no s'allunya gaire de la posició del bisbe.» L'únic moment en què la traducció de l'agència s'allunya de l'original és precisament en el de la dimissió que mai no va demanar el prelat alemany. La fiabilitat de les fonts, la tendència de qui difon les notícies, el tractament que en fa... són autèntics reptes per als lectors o consumidors d'informació. Emetre un judici propi davant d'una notícia el més objectiva possible sembla ideal,

però fàcilment la informació no proporciona únicament dades sinó que també suggereix actituds o pretén decantar, amb el risc de caure en la manipulació.

Mons. Karl Lehmann es declara incompetent per jutjar l'impacte de la malaltia de Parkinson sobre el Papa i subratlla la impressió que li ha produït tant en els encontres personals com en les experiències de comunió. La constància i la puntualitat amb què el Papa va seguir les recents reunions

Declaracions del bisbe Lehmann

El VIS (Vatican Information Service) va publicar el 10 de gener la traducció de part de l'entrevista que el bisbe Karl Lehmann hauria concedit el dia abans en una ràdio del seu país.

—Hem iniciat l'Any Sant. El Papa, òbviament, està malalt. Seria possible que aquesta «data rodona» fos un moment adequat perquè el Papa dimitís?

—En els últims mesos i setmanes he tingut més que mai l'oportunitat de trobar el Papa en diverses ocasions (...). La seva presència d'esperit, ja sigui en els encontres personals, ja en les experiències de comunió, m'ha impressionat. Però no sóc competent (en el camp de la medicina) per jutjar si l'evident malaltia del Parkinson té repercussions sobre la seva capacitat de guiar l'Església i de prendre decisions. Per a aquestes activitats, de fet, cal una energia especial. D'altra banda, des de fa anys s'ha consolidat en mi la impressió que el Papa ha concentrat tota la seva energia en l'Any Sant, en el Jubileu del 2000. És increïble el nombre de compromisos i d'aparicions en públic que el Papa té programats. (...) Crec personalment que el Sant Pare és capaç de confessar amb valor: «No puc dur a terme la meua feina de la forma adequada que caldria.» Crec que el Papa ho faria si tingués la impressió de no estar en grat de guiar amb autoritat l'Església. (...) Però si el Papa volgués fer aquest pas no sé si les persones més properes a ell i tots els que normalment l'assessoren estarien d'acord amb aquesta decisió. (...) Sempre és una etapa molt delicada per a l'Església quan els papes, després de llargs pontificats, pateixen debilitats físiques, una cosa molt comprensible. Però per a l'Església i potser per a la societat pot constituir una lliçó positiva el fet que hi pugui haver papes malalts. (...) De fet, en la nostra vida diària només compten les persones amb bona salut i els joves. Tot ha de «funcionar». (...) A mi també m'ha impressionat molt la constància i la puntualitat amb què el Papa ha seguit totes les reunions del Sinode. Ens ha donat un exemple increïble durant els treballs sinodals. Per això he de dir que després d'aquesta experiència el meu respecte i apreciació pel Papa són més forts.

—Un eventual successor del Papa hauria de procedir d'un continent diferent del nostre, d'Àfrica o d'Amèrica Llatina?

—No voldria parlar d'un successor perquè respecto senzillament el qui actualment és Papa a Roma. És cert que també es mira l'Església del Tercer Món. (...) Però un Papa dèbil per a l'Església seria una catàstrofe. Per això, segons la meua opinió, per ara hem de deixar oberta la qüestió.

sinodals van enfortir el seu respecte i apreciació pel Papa. La seva permanència a la càtedra de Pere està en consonància amb la seva capacitat de guiar amb autoritat l'Església. Si no fos així, Lehmann creu que el Papa actuaria en conseqüència. Per tant desmilita un afecte del Papa per la seva feina, tot i que hi hagi algú que ho pugui entendre com un suggeriment de futur. Manifesta la seva incertesa davant de la reacció de l'entorn papal: «Si el Papa volgués fer aquest pas no sé si les persones més properes a ell i tots els que normalment l'assessoren hi estarien d'acord.» Sobre un futur successor, per exemple d'Àfrica o d'Amèrica Llatina, després d'afirmar que no vol parlar sobre aquest tema, exposa el criteri de la fortaleza de la persona per damunt de consideracions geogràfiques.

El rigor en els conceptes

El Papa assumeix dues funcions importants: Vicari de Crist a la terra i cap de l'Estat Vaticà. Com a Vicari de Crist, el pas dels anys ha anat configurant la seva dimensió espiritual i la seva autoritat moral reconegudes de forma gairebé universal. Avui dia constitueix un referent indiscutible. Les seves funcions adscrites al govern vaticà poden ser més fàcilment delegables a altres persones. Per això, quan es valoren aquests temes tot parangó exclusiu amb la societat civil no s'ajusta amb allò que tradicionalment s'ha afirmat sobre el Pontífex. Per exemple, és possible una dimissió del Papa? El moment de l'acceptació marca l'inici d'un Pontificat (cànon 332.1), però la fi s'estableix per la mort o per la renúncia. El Papa no pot demanar permís a ningú per dimitir. En la perspectiva de la fe, com reconeix Vittorio Messori, per damunt d'ell només hi ha aquell Jesucrist del qual n'és el vicari. Per tant, es descarta la dimissió. Només és possible la renúncia. El cànon 332.2 indica les condicions que ha de reunir la renúncia del seu ofici perquè sigui vàlida: fer-la lliurement, manifestar-la degudament i no es requereix que ningú l'accepti.

L'assistència de l'Esperit a l'Església està garantida per Jesucrist. Amb una distància més gran, es podran analitzar les grans aportacions d'aquest Pontífex. És el primer a assumir l'espiritualitat del gran Jubileu. La seva insistència a demanar perdó per la història menys afortunada, l'assumpció dels errors del passat... poden molestar més d'un que vincula l'autoritat moral amb l'encert. El bloqueig d'alguns temes a què són més sensibles altres sectors pot enutjar més d'un. Per això, aquestes declaracions han suscitat tantes reaccions, curiosament totes elles coincidents en la seva continuïtat. La salut del Papa continuarà sent objecte de comentaris. Els creients saben que l'Esperit, a través de les circumstàncies històriques, encoratja l'Església en el nou mil·lenni.

Luís Serra i Llansana

Vaticà

L'Església, davant el repte de la sida

■ Celebrat al Vaticà un congrés internacional

ROMA.— Al desembre va tenir lloc a la Ciutat del Vaticà un congrés sobre el repte actual de la sida i el paper de l'Església catòlica. Hi érem 60 persones de diversos països dels cinc continents: metges, psicòlegs, sociòlegs, sacerdots, religiosos, religioses, laics, homes i dones... Tots hi havíem estat convidats en representació d'algun grup humà que treballa

en el camp de la sida i també de la Conferència Episcopal del mateix país. Els objectius proposats eren tres: promoure l'ajut necessari a les persones que viuen amb el virus de la sida; orientar la problemàtica de la sida d'acord amb el magisteri de l'Església i coordinar les associacions i els grups de l'Església que treballen en aquest àmbit.

Tots desitjàvem que fos un diàleg obert i ens hi esforçàvem per intentar-ho. No obstant això, hi pesava l'orientació més conservadora i tradicional de l'Església. La diversitat de ponències, de persones, de professions i de representants de països facilitava exposar i escoltar diferents enfocaments. Quin serà el resultat? No està a les nostres mans preveure-ho. Se'ns ha promès la publicació de les ponències i els treballs de petits grups. L'esperem! I després?

Seria de desitjar que l'esforç realitzat i les energies gastades donessin peu a la constitució d'un reduït equip internacional: —veritable exponent d'equilibri de forces diverses— que fos impulsor i coordinador del seguiment d'un treball seriós, realista i audaç de l'Església en el camp de la sida. Serà un somni? Ens agradaria que fos alguna cosa més...

L'arquebisbe Javier Lozano, president del Pontifici Consell per a la Pastoral de la Salut (organitzador del congrés), ja apuntava en el seu discurs d'inici: «Desitjaríem promoure la creació d'una xarxa creïble de conjunts desinteressats d'organismes i associacions no governamentals compromeses en la lluita contra el virus de la sida.»

Resultat d'una recerca recent

En la inauguració va destacar la tasca que l'Església està fent, des de bon començament, en l'atenció als afectats de sida. Se'ns va donar a conèixer el resultat d'una recerca feta pel Pontifici Consell per a la Pastoral de la Salut sobre la realitat, els problemes i les propostes de

El Dr. Mirabet, el primer per l'esquerra, en un moment del congrés.

l'Església a cada país del món. Segons l'estudi, «del total dels que s'ocupen dels afectats pel virus de la sida, el 9,4% són organismes eclesials i el 15,1%, ONG catòliques.»

Una nota destacada fou la presència i la ponència del Dr. Peter Piot, director executiu del Programa Mundial sobre la Sida (ONUSIDA). Va presentar l'esfereïdor panorama de la infecció del VIH i de la malaltia de la sida al món, amb el gran desnivell d'afectats entre els països desenvolupats i els en vies de desenvolupament. Els mitjans sanitaris, assistencials i socials que tenen uns i altres posa al descobert la gran injustícia mundial en què vivim i la desproporció d'oportunitats entre una països amb mancances fonamentals i uns altres que viuen en una

considerable abundància.

Per això el Dr. Piot va fer un toc d'alerta a les Esglésies i confessions religioses pel seu paper tant en l'atenció dels afectats com en la sensibilització social del fenomen i en la prevenció de la infecció del virus de la sida. ONUSIDA demana una col·laboració i coordinació més estreta entre les forces polítiques, socials i religioses de cada país per a una actuació més valenta i conjunta.

El Dr. Piot va recordar que les conductes científicament saludables de prevenció de la infecció són tres: abstinència, fidelitat i preservatiu. Són les tres barques possibles i aconsellables enmig de la inundació mundial de la sida. Cal deixar a la consciència de cada persona l'elecció en cada moment determinat.

Telegrama del Papa

El Papa ens va enviar un telegrama en la cloenda del congrés encoratjant-nos a treballar conjuntament en l'atenció, des dels propis camps de competència, a les persones que viuen amb el virus de la sida «utilitzant tots els recursos de la ciència per alleugerir el seu sofriment». El Papa valora la «solidaritat de l'Església i la generositat fraterna de tants homes i dones de bona voluntat que acompanyen, amb els mitjans adequats, aquestes persones que passen dificultats».

La Fundació Dimensió Sida de Barcelona va assistir a aquest congrés en nom de la Conferència Episcopal Espanyola i va fer la ponència que el Vaticà li havia confiat, *Experiències i perspectives en la prevenció del virus de la sida: educació de valors*. Vam

exposar els valors que ens guien i les activitats que realitzen per expandir i aconseguir aquests valors. Ens complau moltíssim deixar constància que, tant en el discurs d'inauguració com en el de cloenda, Mons. Lozano fes especial i pública menció a la tasca de la nostra Fundació per les seves activitats diverses i especialment per les seves publicacions com, per exemple, *Joan Pau II i la Sida (1987-1997)* i *Bisbes i Conferències Episcopals del món sobre la Sida (1987-1999)*.

Conclusió: junts podem aportar el nostre gra de sorra a la realitat de la sida que ens depassa i ens esperona.

Dr. Antoni Mirabet i Mullol

President de la Fundació Dimensió Sida

El Papa visitarà Terra Santa al març

ROMA.— Del 20 al 26 de març tindrà lloc la peregrinació jubilar de Joan Pau II a Terra Santa. El Sant Pare visitarà Jordània, Israel i el territori autònom palestí. L'anunci del viatge es va fer simultàniament al Vaticà, Jerusalem, Amman i Betlem. A Jordània, el Pontífex visitarà el monestir de la Muntanya Nebo, des d'on Moisès va poder veure la terra promesa. Després celebrarà la missa a l'Estat d'Amman. Successivament Joan Pau II presidirà celebracions eua-

rístiques a Betlem, al cenacle de Jerusalem, a la muntanya de les Benaurances a Galilea, a la basílica de l'Anunciació a Natzaret i al Sant Sepulcre de Jerusalem. A més, hi haurà una trobada ecumènica amb els líders de les Esglésies cristianes de Terra Santa.

El Papa també visitarà el Mur Occidental de l'esplanada del temple de Jerusalem, obra d'Herodes, i la mesquita d'el-Aqsa per saludar tant les autoritats religioses de l'hebraisme com de l'islam.

Al llarg de la seva visita, el Sant Pare es reunirà amb els principals representants polítics palestins i israelians.

El patriarca llatí, Michel Sabbah, ha explicat que la visita de Joan Pau II és la segona que realitza un Papa a Terra Santa. La primera va ser la que va fer Pau VI el 1964. Per a Mons. Sabbah, «les expectatives del viatge del Papa són de naturalesa espiritual, religiosa i humana. (...) És una invitació a cercar la veritat que afecta tots els éssers humans que viuen en aques-

ta Terra Santa, independentment de les diferències de religió».

Joan Pau II espera il·lusionat aquest pelegrinatge i demostra que tot i que la salut no l'acompanyi el seu esperit continua tan jove i animat com sempre. Així es va poder comprovar en una trobada amb tres-cents nois i noies missioners laics, on els joves li van dir: «Sant Pare, vostè és amic dels joves, amic del futur, enemic de la por, amic de Déu, gràcies per la seva vellesa!» El Papa va respondre amb bon humor: «Però jo no sóc vell.» (Zenit)

Formar seminaristes catòlics de ritu bizantí

■ Entrevista a Manel Nin, monjo de Montserrat, arximandrita i rector del Col·legi Grec de Roma

Fa tres mesos que aquest monjo benedictí català, doctor en Patrologia, és rector del Col·legi Grec. També des de fa un mes és arximandrita, un títol que es dona a l'Orient cristià als monjos superiors dels monestirs i als sacerdots cèlibes que ostenten algun

càrrec com els rectors dels seminaris. Manel Nin és monjo de Montserrat, monestir al qual pertany, i s'encarrega de formar els futurs preveres catòlics de ritu bizantí. Alguns d'ells es casaran abans de rebre l'orde.

—Què suposa ser arximandrita?

—És un títol només de les Esglésies d'Orient que normalment té el superior d'un monestir o el rector d'un seminari. Etimològicament vol dir superior d'un lloc on hi ha el ramat, i està lligat a la tradició monàstica. El paral·lel·lisme seria un abat titular.

—Quan comença el seu interès per l'Orient cristià?

—Al monestir, ja des del noviciat. El meu mestre de novicis, el monjo Cebrià Piferrer em va fer conèixer els Pares de l'Església i em va interessar pel món de l'Orient cristià; aviat vaig entrar en la litúrgia bizantina. Des que vaig arribar a Roma el 1984 vaig començar a freqüentar setmanalment el Col·legi Grec. El 1992 vaig acabar el doctorat i vaig anar com a professor al Col·legi Internacional benedictí de Sant Anselm a Roma; dos anys més tard em van demanar que fes de pare espiritual al Col·legi Grec, d'on ara sóc rector.

—Quin tipus de formació es rep al Col·legi Grec?

—El Col·legi Grec està confiat des de fa més de cent anys als benedictins; abans l'havien portat els jesuïtes, els dominics i el clergat romà, entre altres. El va fundar el 1753 el papa Gregori XIII i acull seminaristes provinents de les Esglésies orientals de tradició bizantina. Els seminaristes passen cinc anys estudiant Filosofia i Teologia a les universitats pontificies romanes. Al Col·legi hi viuen i s'hi formen amb classes de grec, de música bizantina i amb conferències amb les quals se subratlla la pròpia especificitat.

—Els seminaristes són catòlics de ritu oriental bizantí. Aquesta situació entre el catolicisme d'una banda i la litúrgia ortodoxa de l'altra no pot causar crisi d'identitat?

—Potser hi ha el perill d'un excessiu contacte amb el món llatí, en el sentit que

als orientals catòlics els cal retrobar les pròpies arrels. Hi ha sempre el risc d'assumir una certa mentalitat massa llatina. Les Esglésies d'Orient tenen la seva pròpia identitat, i l'han de preservar.

—Què significa l'ecumenisme per als seminaristes de ritu oriental?

—Pel que fa als seminaristes melquites —els que provenen de Galilea—, i els del sud d'Itàlia, no hi ha massa problema. Pensem que aquestes Esglésies orientals d'Itàlia es consideren amb doble comunió, Esglésies que mai no han trencat formalment la comunió ni amb Constantinoble ni amb Roma. En canvi, les Esglésies sortides dels règims comunistes porten un rerefons molt traumàtic: han estat 40 o 50 anys sota opressió, i quan surten a la llibertat es troben amb una certa ambigüitat. L'Església melquita, del patriarcat d'Antioquia per exemple, se sent propera a l'Església ortodoxa del mateix patriarcat. No li suposa cap problema que el camí ecumènic es concreti en un reapropament al món ortodox. En canvi, per a les Esglésies d'Ucraïna o Romania, la qüestió de la comunió amb Roma és molt més vista i viscuda amb una clau de reivindicació.

Des del nostre Col·legi s'assumeix que el Papa és bisbe de Roma; la comunió es viu de manera serena, en la línia de l'Orient cristià. En el diàleg amb els germans ortodoxos hi ha qüestions més de tipus

doctrinal eclesiològic i canònic —com la jurisdicció del bisbe de Roma: què vol dir?, com s'ha d'exercir? No es qüestiona la comunió amb l'Església i el bisbe de Roma, que ja des del segle II és ben clara (ens en parla ja sant Ireneu). La comunió en la caritat és un concepte que no es discuteix.

—Suposa un problema que alguns seminaristes puguin casar-se?

—És certament una diferència amb el ritu llatí. Al Col·legi això no representa cap problema, és la seva realitat. La majoria dels seminaristes tenen la promesa feta, al país d'origen. Certament no tots es casaran; dels nostres seminaristes, alguns seran capellans cèlibes i altres casats; els anys que estan al Col·legi ho van discernint. No es pot dir que a Orient els capellans es poden casar sinó que a Orient s'ordenen homes casats.

—D'on provenen els seminaristes?

—Sobretot de dues diòcesis italoalbaneses del sud d'Itàlia (Piana degli Albanesi i Lungro), i també de Grècia, Galilea, Hongria, Bulgària, Romania, Bielorússia... La nostra litúrgia és en grec i l'idioma comú, l'italià.

—La Pasqua dels catòlics orientals se celebra segons el calendari catòlic o l'ortodox?

—Això depèn, nosaltres des de Roma celebrem la Setmana Santa segons la tradició llatina per raons pràctiques, ja que els seminaristes estudien a les Universitats Pontificies i aquestes celebren en ritu llatí. En canvi, en altres contextos, com ara Hongria, la majoria de preveres estan casats i el lloc de la dona és molt fort.

—L'Orient cristià no té per tradició escultures. On queda el paper de la Moreneta?

—Miri, fa dos anys em van ordenar de prevere i van venir companys a Montserrat. No es van estranyar de la marededéu catalana. Sort que l'estàtua de la Moreneta és molt maca i encara està dins els canons bizantins en què la marededéu no està mai sola, sempre porta el nen als braços. Van venir al Museu Nacional d'Art Romànic i hi van sintonitzar molt bé, però la imatge esculpida no forma part de la seva tradició.

—Com es viurà el Jubileu des del Col·legi Grec?

—Pel Jubileu ens inserirem en allò que la diòcesi —Roma— ens demani. Des del segle XVI, el Col·legi Grec assegura el cant de l'Evangeli en llengua grega dues o tres vegades l'any, i també en la mort i elecció d'un Papa.

—A Montserrat els ha sorprès el seu nomenament?

—A Montserrat, des de començament de segle hi ha hagut un interès creixent per Orient. El pare Aubach ha estat 40 anys a Jerusalem. Durant una temporada se celebrava, a Montserrat mateix, en litúrgia siríaca. Dins la nostra formació montserratina s'emfatitza la lectura i l'estudi bíblic, la traducció... i hi ha una simpatia clara vers l'Orient cristià. Així doncs, la meua col·laboració al Col·legi Grec no ha sortit dels paràmetres. No és una tradició exòtica, i de totes maneres, jo sempre formo part de Montserrat. Els monjos estem lligats per sempre al monestir de professió.

Miriam Díez i Bosch

El pare Nin, a la dreta, amb el bisbe de Natzarèt, el dia de la seva benedicció com a arximandrita.

INDONÈSIA

Un bisbe catòlic insta a posar fi a la violència

DJAKARTA.— «S'han d'acabar les violacions dels drets humans i s'ha de reprendre un diàleg intens. Només així es pot esperar una treva del conflicte entre protestants i musulmans.» Són paraules del bisbe catòlic d'Ambon, Mons. Pètrus Canisius Mandagi, davant dels desordres que es van produir recentment a les Moluques. «El diàleg interreligiós no ha donat els fruits esperats: ha creat relacions superficials entre els líders religiosos, mentre la gent segueix matant-se als carrers. El diàleg pot funcionar només si acaba la guerrilla», assenyala el prelat. La comunitat catòlica d'Ambon ha mirat sempre de fer de pont entre els dos bàndols en conflicte, promovent trobades de diàleg i reconciliació a través de la comissió Justícia i Pau. (Fides)

LLAR D'ANCIANS PRUDENCI MIRALLES
per a grans persones grans

Tracte humà i familiar

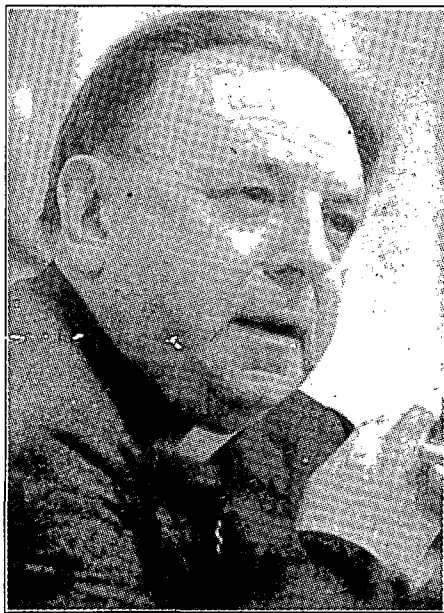
Associació Prudenci Miralles per a Ancians
Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona
NIF: G-08862781. - Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356

Espanya

Mons. Uriarte, nou bisbe de Sant Sebastià

SANT SEBASTIÀ.— El 13 de gener, Joan Pau II va acceptar la renúncia al govern pastoral de la diòcesi de Sant Sebastià presentada per Mons. José M. Setién. Al seu torn, el Papa va nomenar Mons. Juan M. Uriarte com a nou bisbe de Sant Sebastià.

Mons. Setién va assenyalar que la decisió de presentar la seva renúncia ha estat motivada per la seva «única voluntat d'assegurar el millor bé per a la nostra diòcesi, des d'una més àmplia perspectiva de futur». El bisbe va renunciar al càrrec per un «real deteriorament de la meua salut personal», en conformitat amb el canón 401, paràgraf 2, del codi de Dret Canònic, que diu: «Es demana encàrrecament al bisbe diocesà que presenti la renúncia del seu ofici si per malaltia o una altra causa greu, quedés disminuïda la seva capacitat per portar-lo a terme.» Mons. Setién va afirmar que «al llarg d'aquests 27 anys, he intentat lliurar plenament la meua vida al servei d'aquesta diòcesi de Sant Sebastià, amb la mirada posada en el benestar de la comunitat cristiana i del poble guipuscoà».

Mons. Uriarte passa al capdavant de la diòcesi de Sant Sebastià.

El nou bisbe de Sant Sebastià és Mons. Juan M. Uriarte, que fins ara estava al capdavant de la diòcesi de Zamora. «M'alegro de saber que el Sant Pare ha volgut nomenar com a nou bisbe Mons. Uriarte (...) al qual estic segur que oferiré una oberta, esperançada i cordial acollida», va dir Mons. Setién. Segons el vicari general del bisbat de Zamora, Agustín Montalvo Fernández, «la notícia va ser una sorpresa per a la diòcesi perquè tot es deu haver portat molt en secret».

Mons. Uriarte va néixer a Fruniz (Biscaia) el 1933. Va ser ordenat sacerdot el 1957. És llicenciat en Teologia i en Psicologia. En el seu ministeri sacerdotal a la diòcesi de Bilbao, va treballar als Seminaris Major i Menor, i va ser rector d'aquest darrer. El 1976 va ser nomenat bisbe auxiliar de Bilbao, on va ser-hi fins al 1991, quan va ser nomenat bisbe de Zamora. A la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) ha estat president de la Comissió Episcopal del Clergat i des del 1999, membre del Comitè Executiu. El prelat també ha estat el mediador entre el

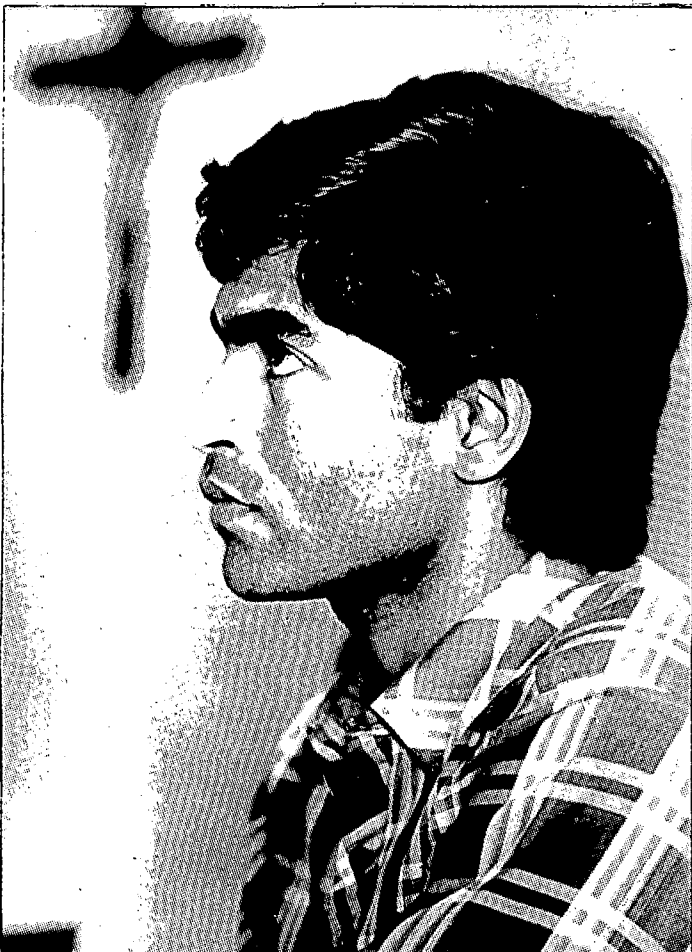
govern i la banda terrorista ETA durant la treva, trencada a finals de novembre de l'any passat.

Mons. Setién va néixer el 1928 a Hernani (Guipúscoa). Va ser ordenat sacerdot el 1951. És llicenciat en Teologia i doctor en Dret Canònic. El 1972 va ser ordenat bisbe. Entre 1972 i 1979 va ser bisbe auxiliar de Sant Sebastià, diòcesi de la qual va ser bisbe diocesà des del 1979. A la CEE, va pertànyer al Comitè Executiu i a la Comissió Permanent. Actualment és membre de la Comissió Episcopal de Pastoral Social. (C.C.)

Mons. Tena dirigeix uns exercicis espirituals per a prelats

BARCELONA.— Mons. Tena, bisbe auxiliar de Barcelona, dirigeix del 16 al 22 de gener els exercicis espirituals que cada any organitza la Conferència Episcopal Espanyola. Els 45 bisbes participants aprofundeixen en la glorificació de la Trinitat, l'acció de gràcies pel do de l'Encarnació, l'Eucaristia, l'acció de gràcies pel do de l'Església i del ministeri episcopal i la purificació de la memòria. (C.C.)

EL CLERGAT NADIU PROMOU LA IMPLANTACIÓ DE L'ESGLÉSIA ALS PAÏSOS DE MISSIÓ

AJUDEM ELS SEMINARISTES NADIUS I DIGUEM BEN ALT QUE...

...la llavor ha arrelat i el clergat nadiu és el fruit d'unes terres que necessiten l'ajut de l'Església.

...els missioners passen el testimoni a mans de bisbes i sacerdots nadius.

...el clergat nadiu és el futur de la nostra Església i ara més que mai aconseguirem que les vocacions no es perdin per manca de mitjans.

...100.000 seminaristes joves es preparen per servir els seus pobles ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També ajudem els noviciats femenins i masculins de Missions.

Enguany aquests quatre Seminaris majors depenen especialment de la nostra col·laboració per garantir el futur de l'Església en aquests països.

St. Joseph's Seminary Aboke	Lira (Uganda)	180 alumnes
Seminario Mayor Cristo Sacerdote	La Ceja (Colòmbia)	170 alumnes
Seminari Major Mornig Star	Calcuta (Índia)	186 alumnes
Queen of Apostles College Seminary	Tagum (Filipines)	113 alumnes

Constatem que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor de les Esglésies joves de Missions

☐ UNA BECA de 300.000 ptes. facilita 6 anys d'estudi

☐ MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita 3 anys d'estudi

☐ UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS adreceu-vos a les Delegacions Diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 BARCELONA
C/ Bisbe, 5
Tel. 932 701 014

43003 TARRAGONA
Pla de Palau, 2
Tel. 977 233 412

25003 LLEIDA
C/ Canonge Brugulat, 11
Tel. 973 267 639

17004 GIRONA
C/ Albareda, 15
Tel. 972 203 297

25700 SEU D'URGELL
Bisbat
Tel. 973 350 054

25280 SOLSONA
Bisbat
Tel. 973 480 619

43500 TORTOSA
C/ Cruera, 5
Tel. 977 440 700

08500 VIC
C/ Santa Maria, 1
Tel. 938 832 655

Carta Dominical

L'horitzó que permet a l'home comprendre's a si mateix

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

«**E**l mar és gran. Si voleu sondejar-lo, us veureu trastornats per la força de les ones. Una sola ona pot arravotar-te i estavellar-te contra un escull. Ja en tens prou, oh home feble, de poder dedicar-te als teus comerços sobre una petita nau. Però la fe és millor per a tu que una nau sobre el mar. Aquesta, les ones la poden enfonsar; però la teva fe no naufraga mai si la teva voluntat no ho vol. Com seria de desitjable per al mariner governar el mar segons els seus desigs! Però ell pensa d'una manera i l'ona obra d'una altra manera. Aquestes obres del Creador t'ensenyen, doncs, com t'has de comportar amb el mateix Creador: has de

cercar el seu ajut, però t'has de mantenir lluny de les subtils sobre ell. Estima la bondat del Pare, però no indaquis sobre la seva essència. Aprecia la humilitat del Fill, però no investiguis sobre la seva generació. Estima el buf de l'Esperit, però no caiguis en la temptació de sondejar-lo.» Amb aquest amorós respecte contemplava sant Efreim de Síria, en el segle IV, el misteri trinitari. Però n'haurem de parlar més d'una vegada aquest any, ja que el 2000, després de la contemplació els tres anys anteriors de les persones divines, el Sant Pare ha volgut que estigui dedicat al Déu Trinitat i a l'Eucaristia.

Des de fa molt de temps, als nostres països, els cristians es defineixen com aquells que creuen en Déu. I heus ací que avui els cristians es troben en la circumstància, pel diàleg amb altres creients, d'haver de concretar la seva identitat, la seva originalitat. Aquesta originalitat ens ve per la Trinitat. Basili el Gran (330-379), més conegut com Basili de Cesarea, es dedicà intensament, amb les seves qualitats característiques d'home de coratge i infatigable, a temes trinitaris. És seva aquesta frase: «Moltes coses distingeixen el cristianisme... Pel que a mi respecta, penso que no hi ha a l'Evangeli de la nostra salvació un dogma més important que la fe en el Pare i en el Fill».

Només Déu és Déu, però Déu no és un solitari,

replegat gelosament sobre la seva existència. I això no solament perquè ens ha elegit per viure en la seva presència, raó per la qual nosaltres sempre hem de repetir que Ell és per a nosaltres alhora pare, mare, amic i espòs sol·lícit, sinó també perquè, des de sempre, com ens diu sant Joan, «Déu és amor». Des de sempre el seu amor s'expressa i s'entrega a aquest Altre prop d'Ell a qui anomenem el seu Fill, i ambdós ho comparteixen tot amb un tercer que anomenem l'Esperit. D'aquesta manera, fins i tot abans que hi hagués homes i dones per meravellar-se i intentar de viure alguna cosa, Déu és, per naturalesa, vida lliurada, correspondència, relació, comunicació, desig de comunió.

És aquesta obertura la que permet a l'home comprendre's a si mateix com a fruit de l'amor, i saber a què està cridat: a la comunió amb els altres i amb aquest Altre que desitja ser-li tan proper. Aquesta veritat els cristians, encara que no hi pensin sovint, mai no han deixat de viure-la. Aquesta veritat estructura la seva pregària. En tenen prou aleshores de tornar a l'oració com una font per tal de redescobrir aquesta revelació trinitària per reprendre'n consciència. Tot això està dit en el més petit signe de la creu, com vaig dir fa poques setmanes. Amb la condició que no sigui un signe realitzat maquinalment (Jean-Noël Bezançon).

Paraula i vida

La pregària per la unitat

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

Estem celebrant la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians. Aquest octavari ha començat el dia 18 d'aquest mes i acabarà el dia 25, festa de la Conversió de Sant Pau.

Comencem un nou mil·lenni amb el desig i la súplica per assolir aquesta unitat cristiana. Ressonen profundament en les nostres cors les paraules de la pregària de Jesús en el Cenacle: «Que tots siguin u, com tu, Pare, estàs en mi i jo en tu. Que també ells estiguin en nosaltres, perquè el món cregui que tu m'has enviat.»

En el Concili Vaticà II l'Església catòlica s'ha compromès a treballar per la unitat de tots els creients en Crist «en la professió d'una sola fe, en la celebració comuna del culte i en la concòrdia fraterna de la família dels fills de Déu». Des de llavors s'ha avançat força.

S'ha de reconèixer com un signe d'esperança els passos que s'han anat fent en el camí ecumènic. Recentment, el 31 d'octubre de 1999, representants de l'Església catòlica i de la Federació mundial luterana han firmat, a Augsburg, la Declaració comuna sobre la Justificació. Els bisbes del Sínode per Europa, en el seu missatge final, reconeixen amb goig que després de quatre segles s'ha arribat a un consens sobre algunes veritats fonamentals sobre el tema central de la justificació, «segurs que el Pare és sempre misericordiós amb els qui confessen el seu pecat i que els dirigeix una invitació urgent perquè es converteixin i renovin les seves vides».

En el treball ecumènic que ens ha de portar a la unitat plena entre tots els cristians, la pregària hi té un paper molt important. Perquè aquesta unitat que delegem és un do de Déu. L'Esperit Sant és el fautor principal de la unitat de l'Església. Ens ho diu sant Pau: «Hem estat batejats en un sol esperit per a formar un sol cos.» També ens ho recorda el Concili Vaticà II: «L'Esperit Sant, que habita en els creients i omple i dirigeix tota l'Església, realitza aquella admirable intercomunió dels fidels i els uneix tots tan íntimament en Crist que esdevé principi de la unitat de l'Església.» Podem dir que com en l'existència íntima i eterna de la Santíssima Trinitat l'Esperit Sant és el vincle de la unitat i comunió entre el Pare i el Fill, també en l'Església ell és el do inefable del Pare que

uneix tots els batejats en un sol cos, el Cos de Crist.

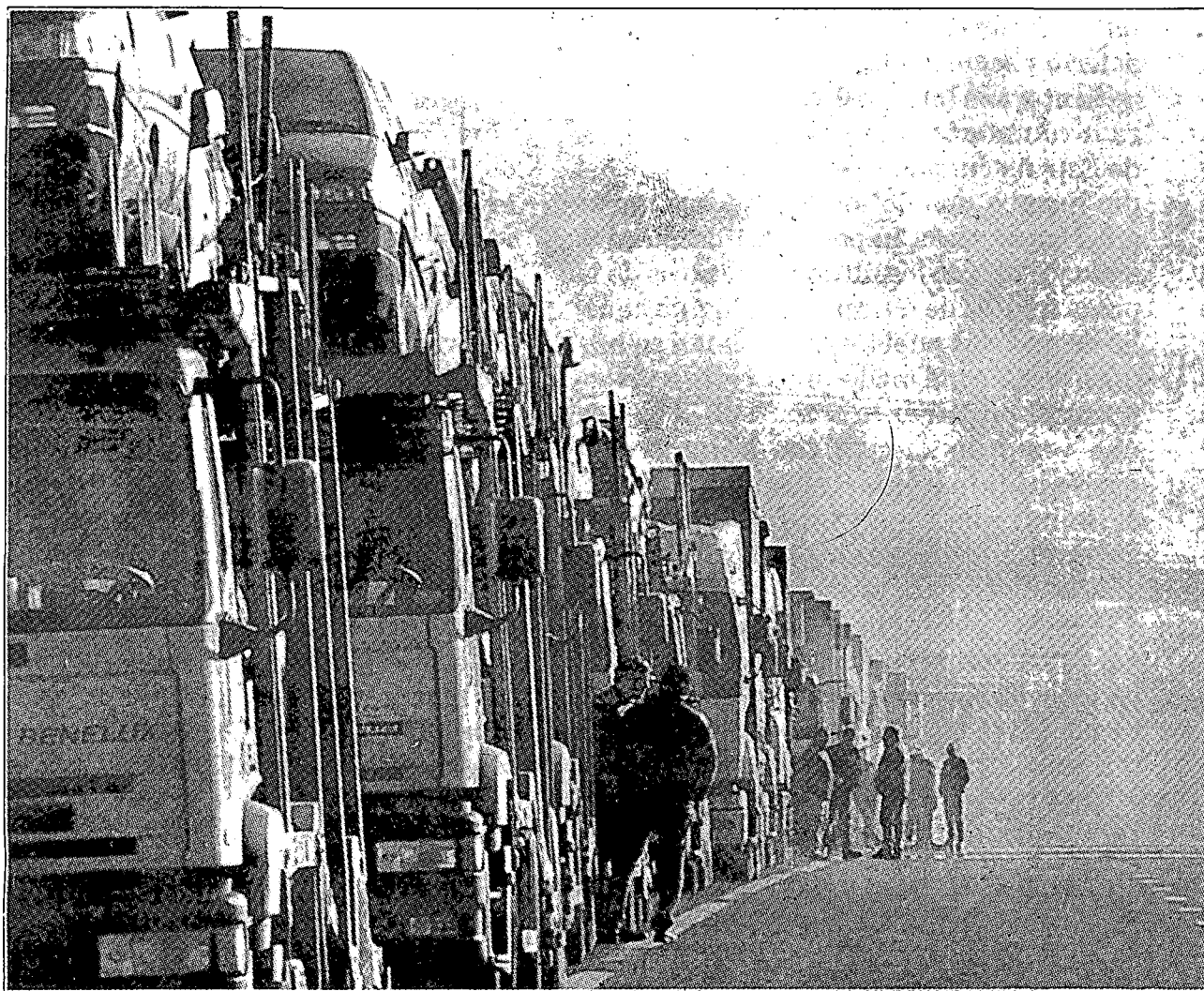
La unitat dels cristians, en el pensament i voluntat de Crist, està directament relacionada amb l'evangelització. Aquesta unitat farà que els homes i dones d'avui creguin més fàcilment en Jesucrist enviat pel Pare per a la salvació de tothom. Per això és urgent unir-nos en la pregària per la unitat dels cristians. Aquesta pregària és també per a la realització de la nova evangelització especialment a la nostra Europa. Així, Joan Pau II, amb motiu del recent Sínode per Europa, demana a «tots els cristians aquesta necessària conscienciació per tal que més units i reconciliats, i amb l'ajut de Déu, puguin accelerar la vinguda del seu Regne».

Europa té arrels cristianes. Aquesta complexa realitat geogràfica i cultural ha tingut una història estretament connectada amb el cristianisme. Per això Europa ha de garantir, amb fidelitat creadora a la seva tradició humanística i cristiana, la preeminència dels valors ètics i espirituals. Joan Pau II diu que aquest desig «neix de la ferma convicció que no hi ha veritable i fecunda unitat per Europa si no està construïda sobre els seus fonaments espirituals».

La pregària de Crist en el Cenacle és avui molt urgent i necessària. Els cristians la fem nostra, conscients de la gran necessitat de tots els homes i dones d'avui i de sempre de conèixer i creure en Jesús, que és «el camí, la veritat i la vida».

opinió

Zoom

L'antiga dita llatina «post festum, pestum», s'ha fet realitat una vegada més després de les festes nadalenques i d'any nou. Els transportistes francesos han barrat les fronteres amb Espanya, Bèlgica, Luxemburg, Suïssa i Itàlia, a causa de la setmana de trenta-cinc hores que reclamen els conductors, i que rebutgen els empresaris. Tots proclamen les seves raons, però, mentrestant, els transportistes no francesos paguen les conseqüències del seu desacord. És allò de sempre: dos es barallen i un tercer rep.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

El Banc Mundial fracassa en la lluita contra la pobresa

«D'aquí a deu anys tindrem en el món uns nivells de pobresa pitjors que els d'avui», ha manifestat Urti Dadush, director de Perspectives del Desenvolupament del Banc Mundial.

En la cimera mundial de la FAO celebrada a Roma l'any 1996, els representants dels líders polítics del món es van comprometre a buscar els camins i els mitjans necessaris per reduir a la meitat, abans de l'any 2015, la

xifra vergonyosa de 800 milions de persones que passen fam. Però, aquella declaració no ha passat a ser realitat, «perquè des de fa dos anys la lluita contra la fam pràcticament s'ha congelat», ha revelat U. Dadush.

La causa principal d'aquesta davallada en les previsions ha estat la crisi financera asiàtica de fa dos anys que, segons l'informe del Banc Mundial, es va estendre després a Rússia i al Brasil. A això, segons altres analistes, s'uneix la disminució dels ajuts oficials dels països industrialitzats que han hagut de fer front a les grans despeses d'armament bèl·lic per resoldre a Europa les crisis de Bòsnia i Kosovo, i d'altres a Àfrica i Àsia. Aquests conflictes han empobrit els països que els sofreixen i han creat milions de fugitius, una emergència prioritària per a les institucions humanitàries que es veuen obligades a desviar els fons que normalment empraven per crear projectes de desenvolupament a les regions més pobres del món.

Les declaracions d'Urti Dadush han estat fetes públiques fa quinze dies. I acaba advertint que molts països del Tercer Món veuran incrementar el nombre de pobres, i que la tendència continuarà empitjorant, si la comunitat internacional no reprèn seriosament els compromisos assumits pels estats rics i industrialitzats.

Tristos presagis per al Tercer Mil·lenni que hem iniciat! Malauradament no és cap bona notícia.

Notes insignificants

Germà Adrià

La teva crida

He llegit diverses vegades l'Evangeli corresponent al tercer diumenge del temps ordinari.

T'expressaré els meus pensaments. Confio que em perdonis, encara que, potser, alguns lectors no podran intentar excusar el meu comentari.

Han empresonat Joan. I tu te'n vas a Galilea. I a Galilea passeges vora el mar. I vora el mar, veus els pescadors i els crides. Primer Simó i Andreu. Després Jaume i Joan.

Els convides que ho deixin tot per canviar d'ofici. De pescadors de peixos els promets convertir-los en pescadors d'homes.

I ells no ho dubten gens. Salten de la barca i se'n van amb tu.

És la vocació, Senyor. És la teva crida. No tothom qui l'escolti expressament i personalment sabrà actuar com ells... Aquell pobre jove ric que s'espanta quan li dius que abandoni les seves riqueses... Aquell que primer prefereix enterrar els seus morts i Tu ja no comptes amb ell...

Des dels primers temps de l'Església has anat cridant persones perquè, a més de cristians, es comprometessin a viure només per al teu Regne, fins i tot, molts, renunciant a crear una família.

Ho hem anomenat sempre vocacions... Per al sacerdoti, per a la vida religiosa segons mil estils, segons la van concebre els anomenats fundadors... Encara que Tu ets l'únic Fundador...

Què passa ara, Senyor? Per què escassegen tant els que volen consagrar la seva vida al sacerdoti o a la vida religiosa? És que Tu ja no crides com abans? És que ja no mereixem vocacions? És que penses canviar de rumb en el quefer de l'Església? És que s'ha perdut la generositat? És que el món «modern» o «postmodern» ja no té capacitat per reservar homes exclusivament al teu servei?

Hi ha molt pocs sacerdots... almenys als països que van fonamentar la teva cristiandat... I hi ha molt pocs homes que s'apunten al sacerdoti. Què passarà en l'Església quan gairebé no tinguin sacerdots? No haurà de fer un pensament i admetre una altra mena de sacerdots?... Si jo fos Papa o bisbe estaria molt preocupat.

Què passarà amb moltes congregacions religioses quan tots els que queden ja tinguin un peu al fossar, si no «s'hi apunten» relleus joves? No t'importa, Senyor, que algunes congregacions morin per a la història de l'Església?

O potser, Senyor, ara vols suscitar una altra mena de consagració al teu servei exclusiu?

Amb quina basa oculta jugues, Senyor?

No deu ser, potser, que moltes congregacions han perdut l'esperit veritable i el «fervor» primitiu?

Si ara tornessin molts dels fundadors, què fundarien, Senyor?

Vine Senyor. Apropa't als mars i a les fàbriques i als centres d'ensenyament i a les oficines, i digue's a algú com vas dir a aquells pescadors: «Veniu amb mi, i us faré pescadors d'homes.»

Hi ha gent molt bona al món, Senyor. No n'hi ha cap que serveixi per a les noves crides?

Punt de vista

Jordi Bassas i Ribalta

Viure de records

Se sol dir, i és veritat, que els vells viuen dels seus records. Però, es diu de forma commiserativa, com si això fos una xacra més de les que pateix la persona en anar fent anys. «La persona anciana, en comptes de tancar-se en els seus records, s'hauria d'esforçar a mirar cap al futur, perquè així seria creativa i no es turmentaria en fantasmes del passat», solen pontificar els gerontòlegs aficionats. La vellesa, segons aquests, no deixa ser una malaltia més de les que pateix l'organisme, i del que es tracta és senzillament d'augmentar la «qualitat de vida» d'aquests «malalts».

Sempre he pensat que la vellesa és una de les grans assignatures pendents de l'antropologia occidental moderna. Una antropologia que està marcada profundament per dos grans mites, el mite de Faust, de l'eterna joventut, i el mite del futur com a culminació de les possibilitats de l'home. I és molt natural que aquesta antropologia fàustico-futurista trobi signe de decadència el fet de viure de record perquè, quin sentit pot tenir el passat per a una humanitat en procés constant de millorament i superació de si mateixa? En bona lògica darwinista —que, de fet, és la que marca aquesta antropologia— qualsevol etapa pretèrita de la vida sempre serà inferior des del punt de vista evolutiu i, per tant, no significativa en el context global de l'existència.

Però la vida, que és força més tossuda que totes les teories, s'entesta a contradir els teòrics. No solament són els vells els qui viuen de records, sinó que, de fet, tothom en viu, sigui de l'edat que sigui. I no sols això, sinó que són precisament els records els que fan possible qualsevol visió de futur. No hi ha futur digne de ser esperat, si, d'alguna manera, no representa la recuperació d'una edat d'or perduda. Sigmund Freud va escriure que «l'home és l'únic animal que té el projecte immortal de recuperar la pròpia infantesa». Si acudim a l'Escriptura, veiem que al bell mig de la *Nova Terra* que contempla el vident de l'Apocalipsi, hi ha el mateix *Arbre de la vida* que descriu el Gènesi; i Jesús, davant del perplex Nicodem, afirma que, per entrar al Regne, cal néixer de bell nou.

L'experiència de la vida ens ensenya que en tot afebli-

ment seriós de l'organisme, sigui en l'edat que sigui, la valoració del passat guanya terreny. Això també passa en perill imminent de mort, i en aquest sentit són dignes de llegir i rellegir les cartes de captivitat de sant Pau, i també les de sant Ignasi bisbe de Síria de camí cap al martiri a Roma. Tot plegat ens indica que si en la vellesa aquesta propensió recapituladora es dona de forma habitual, això no s'ha d'atribuir a cap mena de «vici senil», sinó a una constant, present en qualsevol etapa de la vida humana.

Si —com dèiem abans— la vellesa és una assignatura pendent de l'antropologia occidental moderna, una de les possibles causes n'és el progressiu desplaçament de la mort cap al defora de la vida humana. La societat occidental tendeix a considerar la mort com un fracàs vergonyant de l'existència, que s'ha de maquillar tant com es pugui. Ben al contrari de les societats anomenades «tradicionals», on la mort forma part integrant de la pròpia vida. En aquestes societats, el *record* no sols no és anecdòtic, sinó que, en certa manera, contraresta els efectes de la mort. Per als grecs antics, l'*anàmnesi*, el rescat de l'oblit, era garantia d'immortalitat. En el Nou Testament, l'*anàmnesi*, el me-

morial, és el nucli del banquet eucarístic de vida eterna. La intuïció de fons és la mateixa: la *memòria* és l'única facultat que no decau, sinó que fins i tot s'enrobusteix, en moments de prostració corporal suprema. *Recordar* no és cap signe de feblesa, sinó ben al contrari, signe de la incompatibilitat de l'ànima humana amb la mort. El nostre Ramon Llull ho expressa de forma molt bella quan escriu «Enyorava l'amic son amat, e tramès-li sos pensaments per ço que li aportassen de son amat la benaurança». Per al beat mallorquí, l'única benaurança imaginable prové del *record* de l'*Amat* transfigurat en *enyorament*. De fet, aquesta és la vivència específica de l'ancianitat i també la seva incomparable grandesa. Viure de records no és fer catúfols.

saber escoltar

Amics i amics!

Legeixo, al capítol 6 del llibre de l'Eclesiàstic, un fragment dedicat a la veritable i a la falsa amistat. D'aquí la distinció del títol entre amics i amics. Per dir que hi ha amics vertaders i amics de circumstàncies.

El veritable amic, segons el llibre veterotestamentari, es fa en la prova. I no té res a veure amb l'amic de conveniència, que no és fidel en l'hora adversa. Quin és aquest? El que no és fidel en l'adversitat, el que es torna enemic i revela els problemes que li havies confiat, el que és company de taula i, no obstant, t'abandona a l'hora trista, el que és amic quan tens prosperitat però que evita la teva presència quan ets humiliat. Per això, l'escriptor sagrat invita a discernir entre amic i amic. Després, d'una manera admirable, lloa el veritable amic: «Un amic fidel és un refugi poderós: qui el troba ha trobat un tresor. Un amic

fidel no té preu, és inestimable el seu valor. Un amic fidel és un elixir de vida; els qui temen el Senyor el trobaran. El qui tem el Senyor manté bé la seva amistat, perquè, tal com és ell, és el seu amic.»

He de deixar constància que en la vida es troben amics de tota mena. Els qui s'apropen només pel càrrec que ostenten o el que els pots proporcionar, desapareixen. Cal estar alerta amb aquests. He de deixar constància, tanmateix, de molts bons amics que saben estar al teu costat en els moments joiosos i en temps de dificultats. Per aquests —que en tinc— cal donar gràcies a Déu amb tot el cor. I mantenir envers ells una amistat lleial, tant en les circumstàncies bones com en les que comporten dolor i llàgrimes.

Joan Guiteras i Vilanova

a propòsit de...

Cérvoles

Molts lectors recordareu aquelles impressionants seqüències televisives de lluites entre els cérvols mascles, dels documentals de F. Rodríguez de la Fuente. Eren tan impressionants, que els animals després no ens queien gens simpàtics. Alguna cosa semblant hi devien haver vist els escriptors bíblics. De les 23 vegades que l'animal apareix a la Bíblia, en el relat tan sols hi ha tendresa quan es refereix a les femelles o a les cries. El cérvol és anomenat com un animal de carn pura, segons les normes jueves o com una bèstia àgil i veloç. La cérvola, en canvi, vol l'aigua cristal·lina del capdamunt dels torrents (Sl 18:34). És amable (Pr 5:19) o va unida a moments bucòlics d'enamorament, com es diu tres vegades en el Càntic dels Càntics.

Aquesta simpatia per la cérvola la recordava fa pocs dies quan visitava l'antiga abadia de Saint-Gilles, a la Provença. Explica la llegenda que sant Gil, d'origen atenès, es va refugiar en un paratge a prop d'Arlés. Més aviat era un retir fora de la ciutat, per lliurar-se a la pregària. Va trobar una cérvola que l'acompanyava a estones i li permetia alimentar-se de la seva llet. El rei Wamba, en una expedició cinegètica, va perseguir l'animal i li va tirar les seves fletxes. Més tard el sobirà va trobar el sant amb la cérvola als braços i ell, travessat per un dard. Impressionat pel dolor provocat, li va fer donació del terreny adjacent perquè hi construís un monestir. Un relleu de la bonica façana de l'actual església fa al·lusió a aquest fet legendari.

La visita la vaig fer amb J-P. Perrin, un antic amic a qui he visitat. Amb ell i la seva família he passat unes hores i he celebrat la missa a la qual em referia la setmana passada. Sempre que ens trobem, i ens acompanyen altres persones, sorgeix la pregunta: de què i des de quan us coneixeu? I tornem a recordar la trobada fugaç a Lourdes, el diàleg improvisat del moment i el posterior conreu de l'amistat per part de tots dos, que ha estat possible mitjançant les visites, les cartes o les trucades telefòniques. Tenim coses en comú, uns records entranyables al costat de la meua mare, i una fe cristiana molt sincera que ens uneix.

La fidelitat en l'amistat és tan apreciable i important com en el matrimoni. Jesús, que va renunciar a casar-se, no va renunciar a l'amistat. Ser amic és exercir d'home, encara més, exercir de cristià. Sovint escoltem parlar d'amics i resulta que tan sols es tracta de companys o camarades. Qui no ha viscut l'amistat amb lleialtat, entusiasme i fins i tot dolor, està mal preparat per viure l'estimació i la fidelitat matrimonial. Qui no ha sabut ser un bon amic, difícilment serà un bon espòs o esposa. Malauradament, si som sincers i analitzem les situacions, actualment abunden els «divorcis» d'amics. O, encara pitjor, els solters, en aquest terreny.

A vegades penso que si un dia fundés un orde religiós, en comptes dels tradicionals vots de pobresa, de castedat i d'obediència, establiria, com a primer compromís, el fet de donar i viure en amistat. Però de la de debò, com la de Crist. Per ser companyia en la vida, ajuda en la necessitat i compartir projectes d'ideals, com la cérvola de Saint-Gilles.

P-J Ynaraja,

Capellà del Montanyà (ynaraja@retemail.es)

■ Campanades des de Montserrat

Sr. Director,

Voldria felicitar TV3 per la manera com va programar les campanades del canvi d'any des de Montserrat, un lloc tan emblemàtic per a la majoria dels catalans. El concert de l'escolania d'abans i després va ser una nota cultural molt encertada. Sobre la programació anterior i posterior des dels estudis no puc opinar, perquè no la vaig veure.

Voldria afegir que, quan després de les campanades, les càmeres van enfocar el públic que hi havia a la plaça, i es va poder veure que una gran part dels congregats portaven a la mà una espelma encesa, no va quedar prou explicat que volia ser un gest expressiu de solidaritat i desig de pau. És a dir, que des de Montserrat s'il·luminés tot el món, tal com s'havia pregat, i com a prolongació de la missa vespertina que s'acabava de celebrar a la basílica com a acomidament del vell any i de la benvinguda del nou. Després d'aquest gest testimonial, cadascú se'n va anar a celebrar l'entrada al nou any segons el seu tarannà.

DANIEL PINYA BATLLELL
Sabadell

■ Qüestió de paraules

Sr. Director,

Quantes vegades hem sentit parlar malament o amb poc respecte i se'ns ha dit: «És qüestió de paraules.» Com si no tingués conseqüències més grans. Rellegint la nostra història i observant alguns fets actuals, veiem que les «qüestions de paraules» han portat a situacions greus i molt perilloses. Ho podem veure en la gènesi d'algunes lluites fraticides o d'altres conflictes nacionals. Al començament, tot han estat unes «boques calentes» per passar a paraules més agressives, irresponsables i falses que, volent o no, exciten les masses. Unes paraules que es diuen des dels dos bàndols i que, a llarg termini, porten a confrontacions destructores. Els uns i els altres no es poden suportar. A causa d'aquestes «qüestions de paraules» hem vist tants morts, destruccions i sofriments innecessaris! Hem de vigilar per no entrar en la riuada de les paraules que ens fan tornar violents, intolerants, agressius i d'ací a veure enemics implacables, n'hi ha un pas.

La mala retòrica, la demagògia, porten a una propaganda negativa, a la manipulació d'uns i d'altres sense gens de respecte.

Es transforma la bona gent del poble en una massa cega, manipulable, que pot arribar a actuar com autòmats. Quina res-

ponsabilitat tan gran la d'aquells que diuen servir la causa de la polis... Se'ls veu algunes vegades agressius, fins i tot amb

Cartes del lector

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, us oferim aquesta secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

■ Concepte del capellà

Sr. Director,

Avui sentim opinions sobre els capellans més diverses que mai, no mancades de lògica. Temps enrere es deia: «Roma ha parlat, causa finita.» Si apliquem aquesta dita als capellans, avui cal modificar-la, perquè hi ha un sector que dona peu a recordar-ne una altra: «Tants caps, tants barrets.» N'hi ha que no s'han llegit el Concili Vaticà II, n'hi ha que ja han fet el Vaticà III, n'hi ha que fan de capellà com un funcionari qualsevol. El que acabo d'escriure és demostrable, però seria fals dir que aquesta afirmació val per a tots. L'Església té, com sempre, el sacerdot pont entre l'home i Déu, pobres de nosaltres si no fos així! La nostra joia prové de tants com perseveren i donen testimoni, la nostra riquesa, del sector esmentat. I cal veure la feina que fan els qui són sants i la poca que fan els qui no ho són.

Quina postura ha de prendre el laic? Em prenc la llibertat de dir, germans, pareu atenció: «No som del capellà, no som del rector, no som del bisbe, no som del Sant Pare; som Església, som batejats, formem part del Cos Místic de Jesucrist. En virtut del sagrament tenim el sacerdoci comú dels fidels i, per tant, la consegüent responsabilitat.» No seria just carregar els neulers a les altres persones, si les coses no funcionen; la responsabilitat és de tots.

Aleshores, què hem de fer? Clar és l'Evangeli, molt bé ho explica sant Pau: «Nosaltres no som de Pere, ni de Pau, ni de Bernabé, som de Jesucrist crucificat.» Com es posa a la pràctica? Esforçant-nos, amb una vida de pregària i formació perenne. Els Evangelis són el nostre llibre de text, els Fets dels Apòstols també i les Cartes de sant Pau, gairebé diria, obligatòries. Si vivim amb aquest desig trobarem què ens demana el Senyor. Quan ho sabrem tot haurèiem de dir com sant Agustí: «Estima i fes el que vulguis.»

A qui hem d'estimar? Al proïsme i, d'entre ells, els més pobres, els malalts, els presos, els que tenen gana i set, els despullats, els que no tenen sostre, els alcohòlics, els drogoaddictes, els ignorants, els que no tenen feina, els matrimonis destrossats, els nens i nenes orfes o que no coneixen els seus pares, els desesperats per una malaltia crònica. I, sobretot, «els pobres pecadors». Si, els hem d'estimar de manera preferent, perquè no hi ha desgràcia més gran que la de viure apartats de Déu. I ho hem de fer amb humilitat, perquè, de pecadors, en som tots.

Per tot això i pel que em deixo, tan de bo tinguem un capellà. Si no el tenim, cap queixa no és vàlida. Jesucrist vol collir en la mesura del seu sembrat. Ho diu ben clar: «La collita és molta i pocs els braços per a la recollida.» Faig aquesta reflexió perquè sovint sento amics disgustats fins al desànim. Ja no és admissible escoltar: «Si no fos pel capellà», «No l'entenc, el meu rector», «Saps què diu aquell mossèn?», «L'Església està molt malament avui», «No hi ha qui s'entengui». Cap d'aquestes exclamacions no serveix per a res.

És cert que ha arribat l'hora dels laics, doncs a demostrar-ho s'ha dit. Crist és amb nosaltres i com diu sant Pau: «Jo tot ho puc amb aquell que em conforta.»

PIUS PUJOL ALBANELL
Centelles

odi, que poden conduir el poble a situacions insostenibles. Una situació molt distinta es dona quan hi veiem tolerància, bona educació, veracitat i enteniment.

Al llarg de la història sovint no s'ha donat importància a les «qüestions de paraules». Tan sols cal contemplar l'espectacle desolador a què han arribat alguns països europeus en començar el tercer mil·lenni i tot per paraules, interessos personals i econòmics que han dut a la desfeta i a la desolació d'una guerra. Els problemes més greus que ens angoixen, els que enfosqueixen un horitzó obert i lluminós, prometedors, un futur en pau i prosperitat, vénen d'aquelles «qüestions de paraules» que un dia es van esmunyir malèvolament davant de la indiferència de molts i de la complicitat d'altres, com si no fos evident que van permetre que arribessin a tenir la gravetat que més tard ells i tots semblen lamentar.

En els nostres dies, veiem amb preocupació com rebroten impulsos que en altres ocasions, fins i tot a casa nostra, han desencadenat situacions indesitjables. Som a temps de donar a les nostres paraules aquella importància que tenen, treure la impunitat a allò que és inacceptable, extreure la veracitat, el rigor; en definitiva, saber escampar paraules que facin olor de cortesia, cordialitat i bona educació, que sempre han sigut moneda comú a casa nostra.

Mn. JOSEP M. ARNESTO i MIRO
Premià de Mar

■ Catòlics i vida pública

Sr. Director,

El mes de novembre es va celebrar a Madrid el congrés Catòlics i Vida Pública, organitzat per personalitats de la cultura, l'economia, la política, etc. Penso fóra bo difondre algunes de les conclusions a què es va arribar, perquè és engrescador per aconseguir que els laics ens mullem i expressem sense pors la nostra condició de creients i practicants en les nostres relacions quotidianes. El ministre de l'Interior va aconsellar els catòlics «treure's del damunt alguns complexos absurds» a l'hora d'afirmar la nostra identitat. Per la seva banda, Alfonso Coronel de Palma, organitzador de la trobada, va expressar la seva intenció de «fer una crida a les consciències endormiscades sobre la necessitat que la fe tingui una dimensió pública i no tan sols privada». Tant de bo donin fruit aquestes paraules i serveixin per testimoniar el nostre compromís cristià enmig del món.

M. CARME SAMARANCH ROCA
Badalona

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 905 988

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció,
què s'ha de fer?

Truqui al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

La unitat dels cristians (i 2)

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

El Missal Romà ofereix una col·lecció de textos magnífics per pregar per la unitat dels cristians. Des del dia 18 fins al 25, aquest tema de pregària es fa viu d'una manera universal en tota l'Església, i és el moment més adequat per fer recurs als textos litúrgics. La unitat dels cristians, tanmateix, és un tema permanent de pregària per part de tots els fidels de Jesucrist. Cada dia, a la missa, evoquem la pregària de Jesús per la unitat, abans de combregar: «Doneu-li [a l'Església] aquella pau i aquella unitat que vós mateix vaueu demanar.»

El cos de Crist

Prenem el prefaci dels formularis del Missal. És una síntesi del misteri de l'Església, en la font de la seva unitat i de la diversitat legítima. Heus aquí la primera part: «Per Crist Senyor nostre ens conduïu al coneixement de la veritat, a fi que, units amb el lligam d'un sol baptisme i d'una sola fe, esdevinguem el seu Cos.»

Els elements d'unitat no procedeixen d'un pacte entre els fidels, o d'una acceptació de la decisió d'unes majories, o simplement de la subjecció d'uns als altres. Són elements que venen «per Crist» i que s'ordenen a formar «el seu Cos». Aquests elements són «el coneixement de la veritat», la fe i el baptisme.

Conèixer la veritat és conèixer Crist i la seva paraula. Ell és la veritat. Quan hom pensa en els primers Concilis s'adona que significa el coneixement de la veritat sobre Crist per la unitat de l'Església: Nicea, Efes, Calcedònia, són referències per l'afirmació de la identitat de Jesucrist, Fill de Déu, Déu veritable i home veritable en la unitat de la persona del Verb. S'adona també de la importància i de la funció del ministeri episcopal, especialment en els Concilis, en comunió amb el successor de Pere, encarregat de «confirmar» en la fe els germans. Allí on hi ha aquest «ministeri de veritat» hi ha també el criteri de la unitat.

El baptisme, per la seva banda, és

l'acció de Crist incorporant els creients a la seva vida de fill de Déu, la comunicació gratuïta de la salvació que ell ofereix a tots els homes. El baptisme ens incorpora al Crist mort i glorificat, això és, ens fa del «cos» de Crist.

El temple de l'Esperit

«Per ell [Crist] heu donat a tots els pobles l'Esperit Sant que habita en els vostres fills, omple i governa tota l'Església, és font admirable de la diversitat dels dons i creador de la unitat.»

L'acció de l'Esperit en l'Església és el contingut de la segona part del prefaci. La primera afirmació es refereix al misteri de Pentecosta, plenitud del misteri de Crist. L'Esperit Sant és donat a tots els pobles, és a dir, a totes les llengües. Però la seva destinació no és vaga ni imprecisa: l'Esperit habita en els fills de Déu, en l'Església de Déu. Així com l'Església és Cos de Crist, es també Temple de l'Esperit.

Aquesta imatge pot evocar a primera

vista, un caràcter estàtic de la presència, però no hi ha res d'això. L'Esperit és, per definició, el renovador, l'impulsor. «Omple i governa tota l'Església.» És important aquesta dimensió per captar allò que és decisiu en l'Església. No és pas l'empena o la joventut de les persones, o fins i tot la intel·ligència i perspicàcia que puguin tenir, allò que «governa» l'Església. És la fidelitat a la força de l'Esperit.

L'Esperit és, alhora, font de la diversitat i creador de la unitat. En això consisteix el govern. Cadascú ha rebut el do de l'Esperit per a la utilitat comuna. La diversitat que ve de l'Esperit mai no farà obstacle a la unitat, perquè l'Esperit és u. Aquest és un gran criteri per saber què és el que ve de l'Esperit i què és el que no en ve. La diversitat es manifesta sincerament al servei de la unitat, sense imposar-se a les altres diversitats, manifesta un bon signe. La voluntat d'unitat que ofegues aquesta diversitat legítima, no seria la unitat de l'Esperit. És difícil, però és do de Déu.

petites homilies

Creure en l'Evangeli

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

En què creiem els cristians? La resposta és fàcil: en Jesucrist. Massa fàcil. Ho diem massa de pressa, això. I ens quedem tan satisfets. Podem passar-nos la vida sense que aquesta professió de fe apressada ens causi cap trasbals. Bona fe? *Jesús es presentà a Galilea predicant la Bona Nova de Déu; deia: Ha arribat l'hora i el Regne de Déu és a prop. Convertiu-vos i creieu en la Bona Nova.* Creure en l'Evangeli. L'Evangeli viu, que és Jesús vivint en cadascú de nosaltres. Per això creure en l'Evangeli té una exigència: *Convertiu-vos.* Sense conversió la fe no és bona. Perquè no és fe. No ens enganyem. Creure no és saber la doctrina. Creure és deixar viure Jesús en nosaltres. No és cap imatge literària, això. Ni cap ficció pietosa. Jesús ha ressuscitat de debò. Ell és el gran vivent. I nosaltres, els cristians, estem compromesos per fer-lo visible en el món. És el compromís de ser i sentir-se Bona Nova de Déu. Evangeli encarnat. Jesús vivent en el nostre temps concret. Entre audàcies, la tècnica, els errors, les alegries, els assoliments i les barbaritats del nostre temps. Salvant-lo. Comprant-lo al preu de la pròpia sang. La sang dels cristians i de tots els homes i dones de bona voluntat. De tots els que es converteixen i creuen en l'Evangeli. *Accepteu, Senyor les nostres ofrenes i feu que ens aprofitin per millorar la nostra vida cristiana.* Amb Jesús, tot el món és un altar. És quan celebrem l'Eucaristia que els cristians arribem a la màxima plenitud del signe de la comunió amb el Crist total. És, però, significatiu per a la gent d'avui el nostre gest?

Veniu amb mi. El crit d'ordre de la conversió. Cada cristià és de fet un que va amb Jesús. Hi va a partir de la pròpia vida. De la prosa de cada dia. *Tot passant vora el llac de Galilea, veié Simó i el seu germà Andreu.* Perquè Jesús hi passa, per la vida de tots. Constantment. Esta-

L'elecció de Pere i Andreu (mosaic de Sant Apolinar el Nou, a Ravenna).

ven tirant el filat a l'aigua, perquè eren pescadors. Gent del poble menut. Treballadors. Simó, Andreu, Jaume, Joan. Llavors. Ara: Martí, Montse, Gerard, Marta, Pere, Àngels, Mercè... Pescadors, empleats de banca, pagesos, mestres, fusters, estudiants... També els clergues i religiosos. *Veniu amb mi i us faré pescadors d'homes.* Crida a la conversió. A canviar. *Perquè aquest món que veiem amb els ulls passa aviat.* Hi ha exigències que no es veuen i que no tenen espera. L'anunci de l'Evangeli ens urgeix. *Immediatament abandonaren les xarxes i se*

n'anaren amb ell. Començaren el camí del seu canvi. Es convertien i es deixaven prendre per l'Evangeli. Gent de fe. Creients.

Vull dir, germans, que no podem deixar perdre l'oportunitat present. Des d'ara, els qui tenen muller..., els qui ploren..., els qui estan contents..., els qui compren..., els qui truen profit d'aquest món..., com si no fos. Malgrat que sigui. Som en el món. Però anem més enllà. Caminem amb Jesús. *El qui em segueix... tindrà la llum de la vida.*

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic B; ferial I)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 3)

GENER

23. Diumenge

III de durant l'any. Verd. Lectures: Jonàs 3:1-5,10 / Salm 24 / 1 Corintis 7:29-31 / Marc 1:14-20ALTRES CELEBRACIONS: *Els desposoris de la Mare de Déu.* Sants, Ildefons, arq. de Toledo; Francesc Gil de Frederic, mr.; Severià, Agatàngel, mrs.; Armand, ab.; Pàrmenes, diaca. Santes, Emerenciana, vg. mr.; Aquila, mr.

Festa Major: a Brunyola, Caldes de Montbui, Malla, Montbrí del Camp, Puigpelat, Puig-reig i Santa Maria de Palautordera.

24. Dilluns

Sant Francesc de Sales b. dr. (MO) Blanc. Lectures: 2 Samuel 5:1-7,10 / Salm 88 / Marc 3:22-30

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Tirs, mr.; Surà, ab.; Felicià, b. mr.

25. Dimarts

La Conversió de Sant Pau (F) Blanc. Lectures: Fets 22:3-16 (o bé: Fets 9:1-22) / Salm 116 / Marc 16:15-18

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ananies, Juventí i Àgape, mrs.; Bretanió, b. Santa Elvira, vg., mr.

Festa Major: a Sant Pere de Ribes, Sant Pol de Mar i Torrelles de Llobregat.

26. Dimecres

Sant Timoteu i Sant Titus, bisbes (MO) Blanc. Lectures: 2 Timoteu 1:1-8 (o bé Titus 1:1-5) / Salm 95 / Marc 4:1-20

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Teògenes b. mr.; Alberic, ab. Santa Paula, vda. mja.

27. Dijous

Fèria. Verd. Lectures: 2 Samuel 7:18-19,24-29 / Salm 131 / Marc 4:25-25. Si es vol: *Santa Àngela Mèrici (MLI) Blanc;* TORTOSA: *Sant Enric d'Ossó, prev. fund. (Ciutat, MO / diòcesi, MLI)*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Emeri (Mer), ab. a Banyoles; Vitalià, p.; Daci i Datiu, mrs.

28. Divendres

Sant Tomàs d'Aquino, dominic, doctor (MO) Blanc. Lectures: 2 Samuel 11:4a,5-10a,13-17 / Salm 50 / Marc 4:26-34. LLEIDA: *Sant Valeri, bisbe (MO) Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Valeri i Julià, bs.; Flavià, Leònides i Cal·linic, mrs.; Leuci, cf.

Festa Major: al Pla de Sant Tirs.

29. Dissabte

Fèria. Verd. Lectures: 2 Samuel 12:1-7a,10-17 / Salm 50 / Marc 4:35-41. BARCELONA: *Sant Pere Nolasc, fundr. (MLI) Blanc.* TORTOSA: *Beat Manuel Domingo i Sol, prev. (MLI) Blanc.* (ciutat, MO, diòcesi, MLI). LLEIDA: *Sant Tomàs d'Aquino dr. (MO) Blanc.*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sulpici Sever, b.; Aquili, prev. mr.

Festa Major: a Benavent de Segrià.

Lectures bíbliques

Diumenge III de
durant l'any

Cicle B

Primera lectura

Jn 3:1-5,10

*Els ninivites es convertiren
i s'apartaren del mal camí*

Lectura de la profecia de Jonàs

El Senyor va fer sentir a Jonàs la seva paraula i li digué: «Vés a Nínive, la gran capital, i proclama-hi el que jo et diré.» Jonàs se n'anà a Nínive tal com el Senyor li havia manat. Nínive era una ciutat grandiosa. Per recórrer-la tota calia fer tres dies de camí. Jonàs començà a fer una jornada de camí dintre la ciutat i cridava: «D'aquí a quaranta dies, Nínive serà destruïda.» La gent de Nínive cregué en Déu: proclamaren un dejuni i, des dels més poderosos fins als més humils es vestiren de sac negre. Déu veié que de fet es convertien i s'apartaven del mal camí, i es va desdir de fer caure sobre d'ells la desgràcia amb què els havia amenaçat.

Salm responsorial

24:4bc-5ab,6-7b,8-9 (R.: 4b)

Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes,
que aprengui els vostres camins.

Encamineu-me en la vostra veritat,

[instruïu-me,

perquè vós sou el Déu que em salveu.

R. Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes.

Recordeu-vos, Senyor, de la vostra pietat
i de l'amor que heu guardat des de sempre.
Compadiu-vos de mi, vós que estimeu tant. R.El Senyor, bondadós i recte,
ensenya el bon camí als pecadors.
Encamina els humils per sendes de justícia,
els ensenya el seu camí. R.

Lectura segona

1C 7:29-31

*Aquest món que veiem passa aviat*Lectura de la primera carta de sant Pau als
cristians de Corint

Vull dir, germans, que no podem deixar perdre l'oportunitat present. Des d'ara, els qui tenen muller han de viure com si no en tinguessin, els qui ploren com si res no els fes plorar, els qui estan contents, com si res no els alegrés, els qui compren, com si no tinguessin res, i els qui treuen profit d'aquest món, com si no en traguessin cap, perquè aquest món que veiem amb els ulls passa aviat.

Al·leluia

Mc 1:16

*El Regne de Déu és a prop.
Convertiu-vos i creieu en la Bona Nova.*

Evangeli

Mc 1:14-20

*Convertiu-vos i creieu en la Bona Nova*Lectura de l'evangeli segons sant
Marc

Després d'haver estat empresonat Joan, Jesús es presentà a Galilea predicant la Bona Nova de Déu; deia: «Ha arribat l'hora i el Regne de Déu és a prop. Convertiu-vos i creieu en la Bona Nova.»

Tot passant vora el llac de Galilea, veié Simó i el seu germà Andreu. Estaven tirant el filat a l'aigua, perquè eren pescadors. Jesús els digué: «Veniu amb mi, i us faré pescadors d'homes.» Immediatament abandonaren les xarxes i se n'anaren amb ell.

Poc més enllà veié Jaume, fill del Zebedeu, i el seu germà Joan. Eren a la barca repassant les xarxes. Els cridà immediatament, i ells deixaren el seu pare Zebedeu amb els jornalers a la barca, i se n'anaren amb Jesús.

Tarragona

diòcesis

Foment aportarà 132 milions per restaurar el campanar de la catedral

■ El projecte preveu l'habilitació d'un petit mirador

TARRAGONA.— Durant el proper mes de març podrien començar les obres de restauració del campanar de la catedral metropolitana i primada de Tarragona. El cost de les obres és de 132 milions de pessetes, quantitat que serà aportada pel Ministeri de Foment.

El campanar de la catedral de Tarragona.

D'acord amb el projecte inclòs dintre del Pla Director del Programa de Catedrals de l'Estat, el Ministeri de Foment hi invertirà 131,8 milions de pessetes amb càrrec al pressupost destinat al programa de restauracions de catedrals de l'Estat. Els treballs consistiran a restaurar l'interior i l'exterior del campanar de la catedral de Tarragona que, a hores d'ara, presenta un aspecte de deteriorament preocupant. La restauració d'aquesta part del primer temple de l'arxidiòcesi ha estat encarregada als arquitectes Joan Figuerola i Joan Gavalda.

L'obra de restauració del campanar va ser proposada pel Capítol Catedral i aprovada per la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de la Generalitat a Tarragona. L'actuació preveu restaurar «els pinacles, l'acabat d'algunes pedres, la impermeabilització de cobertes i els finestrals força deteriorats. Així mateix s'arranjà l'escala que condueix a dalt del campanar i les sales que es troben en pisos intermitjos, ara en abandó», ha indicat l'arquitecte Joan Figuerola. Precisament una d'aquestes sales alberga una col·lecció de rellotges antics força interessant.

Atès que, com s'ha dit, els treballs de restauració afectaran l'entorn del campanar, l'arquitecte ha explicat que «el projecte també preveu l'habilitació d'un petit mirador en un espai cec que comunica dos sectors de les escales d'accés al campanar». Amb aquestes obres, en el cas que el Capítol Catedral doni el vistiplau, el campanar i tot el trajecte que hi porta es podria obrir al públic perquè pugui ser visitat, amb l'admissió de grups reduïts.

Amb aquesta, seran quatre les escomeses restauradores practicades a la catedral de Tarragona, «patrimoni dels creients i no creients», com va afirmar recentment l'arquebisbe, Mons. Lluís Martínez Sistach. El 1990 es va procedir a la restauració de la capella del Claustre; el 1992, la façana principal va ser el punt d'atenció. Posteriorment va ser reparat el cimbori i darrerament la façana est, amb una inversió de 98 milions de pessetes. Val a dir que la vintena de campanes que configuren un cloquer també s'ha dut a terme, mercès a l'aportació de l'empresa Erkimia, amb un cost de cinc milions de pessetes, que a més va significar l'automatització dels batecs per sistema informàtic.

Joan Boronat

Arranjament de la façana de l'església parroquial d'Ulldemolins

ULLDEMOLINS.— Entre els mesos d'abril i de maig podrien iniciar-se les laborioses obres de restauració de la malmesa façana de l'església renaixentista de Sant Jaume, a la població d'Ulldemolins. El consistori municipal, que presideix Cori Montlleó, ha fet públic que l'Ajuntament disposa destinar quaranta milions de pessetes per procedir a la restauració de la façana principal del temple parroquial.

En una primera fase es va escometre la consolidació dels fonaments del temple però es va haver de desistir de l'arranjament de la façana degut a la manca

de recursos econòmics, i ha romàs fins ara amb unes pronunciades esquerdes d'allò més amenaçadores.

L'actuació que es durà a terme consisteix en l'aplicació d'una tècnica sofisticada a còpia de micropivotatges de ciment al subsòl de l'edifici que actua de contrapès a la inèrcia de separació de les pedres per tal que tornin a unir-se i tancar així les esquerdes. El finançament de les obres, a càrrec dels departaments de Política Territorial i Cultura de la Generalitat, provindrà de l'1% del pressupost cultural. (J.B.)

VIC

Les parròquies del Lluçanès editen el quart quadern «L'Evangeli a l'abast de tothom»

VIC.— En compliment de les recomanacions del Concili Provincial Tarragonense, les parròquies de l'arxiprestat del Lluçanès, al bisbat de Vic, han editat quatre quaderns que amb el títol *L'Evangeli a l'abast de tothom* ofereixen una reproducció dels quatre evangelis acompanyats d'una guia didàctica.

Aquests quaderns s'han entregat de manera gratuïta a 900 famílies del Lluçanès i se n'han fet de més per a altres persones que hi estiguin interessades.

Els quatre quaderns, de mida quartilla, presenten el text de la Bíblia Catalana Interconfessional sense notes ni comentaris, acompanyat d'un mapa i de diverses il·lustracions. En la segona part hi ha una guia didàctica escrita pel pare salesià Jordi Latorre i ja publicada a la revista *Catequesi* ara fa cinc anys.

D'aquesta manera s'acata la resolució 48 del Concili Provincial Tarragonense que insta cada fidel cristià a: «Escollir la Paraula de Déu, a llegir-la

personalment, a meditar-la, a celebrar-la en l'Església i a pregar amb ella, per tal de viure en la seva força transformadora i en plena obediència de fe en el Senyor, sota el guiatge de l'Esperit Sant, a l'interior de la gran Tradició de l'Església i de la interpretació autèntica de Magisteri.»

El darrer dels quaderns que ha sortit publicat és l'Evangeli segons sant Joan, després que en els tres anys anteriors es publicuessin l'Evangeli segons sant

Marc, l'Evangeli segons sant Lluc i l'Evangeli segons sant Mateu.

A la guia didàctica el treball de Latorre presenta unes qüestions introductòries com són el lloc i la data de la composició, l'autor, les referències al deixeble estimat, les característiques literàries o la possible finalitat polèmica del text.

En un segon capítol Latorre analitza la composició i l'estructura de l'evangeli tal com ha arribat fins a nosaltres i finalment esbossa alguns aspectes del contingut relacionats amb el pròleg, els primers deixebles, el discurs de comiat i els relats de la Passió i del Ressuscitat, entre altres temes. El llibre acaba amb un resum del Jesús que presenta l'Evangeli de Joan. (F.A.)

Lleida

Inici del Jubileu a Santa Teresina de l'Infant Jesús

■ El santuari és amb la catedral temple jubilar de l'any sant

LLEIDA.— El 31 de desembre a mitjanit, el santuari-parròquia de Santa Teresina de l'Infant Jesús, dels pares carmelites descalços, també va obrir la seva porta santa.

Conjuntament amb la catedral, el santuari ha estat designat temple jubilar en aquest any sant que commemora els 2.000 anys del naixement de Jesucrist.

La celebració es va iniciar amb una vetlla de pregària a l'entorn del misteri de la Trinitat, en aquest any jubilar dedicat a Déu Pare, Fill i Esperit Sant. Una reproducció de la icona de la Trinitat de Rublev (segle XVI) va presidir des d'aquell mateix moment tota la celebració.

A les dotze en punt, al llindar de l'any 2000, el prior dels carmelites, el P. Àngel Briñas, va obrir la porta del santuari per iniciar tot seguit una processó solemne amb el cant de les lletanies dels sants, tot conduint fins a l'altar la icona de la Trinitat. El celebrant, en la seva homilia, es va referir al gran Jubileu com un moment de goig i de joia, però també de conversió personal amb Déu i amb els germans. En aquest sentit va parlar de la dimensió solidària i caritativa que l'any sant ha de tenir en la nostra Església, a la vegada que va assenyalar com a acció jubilar el suport a la tasca social de Càritas, seguint així la voluntat expressada en aquesta mateixa línia pel bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, en l'obertura de l'any jubilar, el dia de Nadal, a la catedral.

Aquest acte va obrir també simbòlicament les celebracions jubilar que tindran lloc en aquest santuari durant tot l'any 2000, si bé segons ha manifestat el P. Pere Martorell, rector de la parròquia, no es programaran grans celebracions: «La nostra voluntat és donar a les festes religioses i a les celebracions que ja habitualment tenen

Un moment de l'acte.

lloc durant l'any al santuari un caire solemne i jubilar significat-hi aquesta avinentesa que ens ofereix el gran Jubileu.»

La primera de les celebracions serà la missa del Dimecres de Cendra Universitari, que presidirà enguany el bisbe Francesc Xavier Ciuraneta al santuari i que aplega tots els anys un gran nombre d'estudiants de la Universitat de Lleida, convocats per la Delegació de Pastoral Universitària de les diòcesis de Solsona, Urgell i Lleida. El quart diumenge de Pasqua tindrà lloc una eucaristia per celebrar el Dia dels Malalts, organitzada per la Delegació de Pastoral de

la Salut. En aquesta jornada serà inaugurat el nou accés al santuari que es troba actualment en construcció i que eliminarà les barreres arquitectòniques perquè els malalts i els minusvàlids puguin accedir amb tota comoditat al temple. Posteriorment, el segon diumenge de maig se celebrarà, com ja és costum, la festa de la Rosa de Santa Teresina, amb una concentració de peregrinacions. El dia 1 d'octubre, la gran festa patronal del santuari, precedida per la novena.

Jordi Curcó

Les Cordimarianes celebren els 50 anys de la seva arribada a Lleida

LLEIDA.— La Congregació de Missioneres del Cor de Maria, fundada fa cent anys per la mare Maria Güell a l'Hospital de Cervera (14 de setembre del 1899), va complir el 2 de gener passat les seves noces d'or de la seva vinguda a la ciutat.

Les Cordimarianes, com són conegudes a la diòcesi i ciutat de Lleida, van arribar el 3 d'octubre de 1949 a la capital del Segrià per preparar la seva nova ubicació al carrer Balmes, que no iniciaria la seva activitat apostòlica fins al 2 de gener del 1950, fa 50 anys. La primera tasca pastoral de les religioses va ser anomenada «vetlla domèstica» als malalts; si bé la casa s'adaptaria amb el pas dels anys a les funcions actuals de residència femenina per a noies estudiants, en la seva majoria universitàries. La casa acull actualment 25 joves d'arreu de Catalunya i és una de les quatre residències d'estudiants d'Església que ofereixen aquest servei a la ciutat de Lleida.

La comunitat lleidatana està formada per set religioses i la seva superiora és la germana Rosa Rosich, nascuda a Cervera i que acaba de venir a Lleida des de la casa que la congregació té a la ciutat de Conca. El setembre passat van tenir lloc a Cervera els actes commemoratius del Centenari de la Congregació. (J.C.)

XIII Jornada Diocesana d'Agents de Pastoral

LLEIDA.— «Cal donar als joves raons per viure i creure», va dir el bisbe de Lleida, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, davant de prop de vuitanta agents de pastoral. La trobada es va fer en el marc de la XXIII Jornada Diocesana d'Agents de Pastoral, organitzada per la Delegació de Pastoral Juvenil sota el lema «Pastoral Juvenil i vocació».

La trobada va tenir lloc el 4 de gener passat a la seu de les Missioneres Auxiliars de l'Església i entre els participants hi havia catequistes, responsables de moviments d'Església, agents de Pastoral Juvenil, així com una vintena de preveres i religiosos. La jornada es va iniciar

amb les paraules de benvinguda de la delegada diocesana, Roser García, que va manifestar la seva satisfacció i la de tots els presents per acollir en la jornada el nou bisbe de Lleida, «que amb la seva presència es fa present i proper», va dir Roser García.

El bisbe Ciuraneta va felicitar la Delegació per la fidelitat en la seva acció i va enaltir el fet que es tractés de la 23a edició d'aquestes jornades. Va convidar els joves, a més, a participar en la XV Jornada Mundial de Joventut que, com a Jubileu dels Joves, tindrà lloc a Roma del 15 al 20 d'agost.

La delegada de Pastoral Juvenil ha

anunciat que s'organitzarà, conjuntament amb la resta de delegacions diocesanes de Catalunya, un pelegrinatge. «El mateix bisbe ens va dir que si anàvem a Roma ell era ja el primer a apuntar-s'hi per anar-hi amb nosaltres», va asseverar Roser García.

La jornada també va tenir com a tema central de reflexió la xerrada que sobre *Pastoral Juvenil i vocació* va donar Mn. Ramon Prat, director de l'Irel. Després de la posada en comú i del debat, va tenir lloc com a cloenda la celebració de l'eucaristia presidida pel bisbe Ciuraneta, que en la seva homilia, davant dels agents de pastoral, es va referir al lema de la jornada tot assenyalant la necessitat que

té l'Església de vocacions. «Si el rector del meu poble, Mn. Tomàs, als 16 anys, no m'hagués preguntat si volia ser capellà, potser avui no seria aquí amb vosaltres», els va dir.

Roser García va manifestar la seva satisfacció pel desenvolupament de la jornada: «El tema és una exigència del Concili de la Tarraconense i del nostre Pla de Pastoral de la diòcesi, que aquest any pretén aprofundir en les vocacions. Una Pastoral Juvenil no pot estar aïllada de les altres pastorals. Cal treballar en comunió i amb equip, amb totes les altres delegacions diocesanes. Aquest és el nostre objectiu.» (J.C.)

Mallorca

Mallorca amb Burundi

■ La diòcesi impulsa noves instal·lacions parroquials i socials a l'arquebisbat de Gitega

L'arquebisbe de Gitega, Mons. Simon Ntamwana.

PALMA.— La diòcesi de Mallorca s'ha compromès a fundar i construir una nova parròquia i locals socials a l'arquebisbat de Gitega, a Burundi. Aquesta iniciativa és una resposta a la petició plantejada pel bisbe de Burundi, Mons. Simon Ntamwana.

Així ho ha confirmat el bisbe de Mallorca, Mons. Teodor Úbeda Gramaje, al seu retorn del viatge de deu dies realitzat a Ruanda i Burundi, acompanyat del delegat de Missions, Jaume Mas, i de Mateu Tous.

Mons. Úbeda ha explicat, després de compartir diverses jornades amb els missioners mallorquins, que es troben bé, amb bon ànim, però amb dificultats, a conseqüència del conflicte dels últims quaranta anys que enfronta hutus i tutsis, les dues ètnies d'aquests països que es mostren irreconciliables, encara que han sabut conviure en pau al llarg de molts segles.

L'Església de Mallorca col·labora des de la dècada dels anys seixanta amb el poble de Burundi. Després d'haver tre-

ballat en dos grans locals socials al país, un a Kitongo i l'altre a Nyabikere, ara està disposada a impulsar aquest nou centre social i parroquial a Rábiro, perquè la presència dels missioners és un signe d'esperança i futur.

El nou complex parroquial està situat en una zona de grans necessitats socials, i està previst de construir una residència, un centre educatiu, un centre de salut i un temple parroquial. Per desenvolupar aquest projecte, que implicarà una inversió d'uns vint milions de pessetes en els pròxims cinc o sis anys, la diòcesi mallorquina compta amb la col·laboració del govern balear, el Consell Insular de Mallorca i del Fons Mallorquí de Solidaritat.

Guillem Ferrer Monjo

La catedral i el santuari de Lluç, llocs de peregrinació diocesana

PALMA.— El Jubileu de l'Encarnació de l'any 2000 ja s'ha iniciat. El dia de Nadal, Mons. Teodor Úbeda, bisbe de Mallorca, encetava l'any sant a la seu mallorquina. A l'illa podrà rebre's la gràcia jubilar als temples designats pel bisbe, que són la catedral i el mític santuari de Lluç, a més de l'església del Sant Crist de La Sang i la parròquia de Sant Miquel de Palma.

Al llarg dels pròxims mesos s'organitzaran tres peregrinacions diocesanes a Roma: del 1 al 4 de febrer; del 18 al 21 de maig, i del 6 al 9 d'octubre. La peregrinació diocesana a Terra Santa serà del 6 al 13 de setembre. (G.F.M.)

URGELL

Almoina jubilar per a una clínica mòbil destinada a Garissa (Kenya)

LA SEU D'URGELL.— Càritas diocesana d'Urgell ha engegat el projecte d'ajuda, en sanitat, a la diòcesi keniana de Garissa. Ha donat a la iniciativa un caràcter jubilar i la portarà a terme durant l'any 2000.

El pressupost del projecte és de tres milions de pessetes i els objectius són ampliar l'atenció sanitària, garantir un programa de vacunacions, augmentar la sensibilitat en salut pública, etc. És «un programa integral de salut pública, de formació sanitària i d'assistència als malalts». El programa concret de Càritas diocesana d'Urgell és la donació d'una clínica mòbil per atendre la població d'Assa mitjançant activitats assistencials i formació d'agents de salut. Abasta una po-

blació de 8.000 habitants de 35 poblacions en una àrea de 12.500 quilòmetres quadrats.

Càritas diocesana d'Urgell coordina el programa amb Càritas de Garissa i la Missió Catòlica Wema de Kenya. Fa uns mesos el bisbe de Garissa va visitar personalment els responsables de Càritas diocesana, els va exposar la situació de la seva diòcesi i van coordinar la creació de Càritas a la diòcesi africana.

La diòcesi de Garissa, governada pel bisbe Pau Darmanin, està situada a l'est de Kenya, té una població de 600.000 habitants en una amplitud de 1.200 quilòmetres. Els catòlics representen el 3% de la població, majoritàriament musulmana en un 75%. (A.M.)

AJUDA'NS A SALVAR UNA VIDA!

- Centres d'acolliment de mares embarassades amb problemes
- Ensenyament de planificació familiar natural
- Grups que promouen una cultura de la vida.

VULL COL·LABORAR AMB UN DONATIU

FAIG EFECTIVA LA MEVA APORTACIÓ

Amb un Xec Barrat a nom de **Fundació Pro-Vida de Catalunya**

Transferència bancària a:
«La Caixa»
ent. 2100 of. 0541 dc. 86 c/c. 0200123371

Fundació Pro-Vida
Bonaplata, 42/1r
Tel. 932 047 111 / 08034 Barcelona

ES PREGA LA SEVA REPRODUCCIÓ I DIFUSIÓ

Santuari de la Mare de Déu de la Misericòrdia

La misericòrdia és una actitud del cor pròpia de les persones despreses i capaces de compadir-se de la desgràcia aliena. El cor de Maria, Mare de Déu i de la humanitat, és el gran paradigma d'aquesta virtut que ella ofereix a doll des de fa 2.000 anys. En la Mare de Déu, la misericòrdia neix del mateix amor que rep del Pare i que Maria tracta insistentment de fer arribar a tots els seus fills. Entre les nombroses mostres d'aquest gran amor de la Mare de Déu, la ciutat de Reus pot enorgullir-se perquè en compta amb una d'especialment significativa.

Fa més de quatre-cents anys, cap a l'any 1592, quan Reus era un poble petit, Maria va intervenir decisivament i de manera molt explícita per eradicar una epidèmia de pesta que assolava el municipi. Des d'aleshores, la Mare de Déu de la Misericòrdia s'ha convertit en la font d'una gran devoció per a Reus i per a tota la comarca.

Conta la llegenda que a finals de segle hi havia una pastoreta als afores de Reus que demanava a la Mare de Déu que posés fi d'una vegada per totes a aquella pesta que tant de mal produïa a la zona. La Mare de Déu va respondre els precis de la jove i se li va aparèixer sota la forma d'una gran dama i amb l'Infant Jesús al braç. La tradició reusenca ofereix fins i tot els detalls d'aquest esdeveniment, identifica la pastoreta com a Isabel Besora i marca amb exactitud la data dels fets, el 25 de setembre.

Maria, que es va aparèixer a la jove, li va indicar que es presentés davant del Consell, equivalent a l'Ajuntament d'avui dia, amb l'encàrrec de fer cremar una candela davant de la seva imatge, i que l'epidèmia cessaria. Davant de la incredulitat dels consellers, que demanaven evidències sobre el fet, Isabel va tornar al bosc on s'havia produït la seva trobada amb la Mare de Déu. Novament la va invocar i la Mare de Déu va tornar a respondre la seva súplica, i aquesta vegada, va deixar proves de l'autenticitat d'aquella aparició. Maria va estampar una rosa amb els seus llavis a la galta de la jove i el Consell es va convèncer davant d'aquest prodigi. Així va complir tot el que la Verge havia demanat. Després d'una processó sonada i la pregària de tots els ciutadans, la pesta es va aca-

Exteriors del santuari de la Misericòrdia.

bar i molts dels malalts es van guarir. Aquell dia, la Mare de Déu de la Misericòrdia, advocació que se li va voler donar per haver-se compadit de la ciutat, va passar a formar part amb honors de la tradició de Reus.

LA MARE DE DÉU DE BETLEM

Un miracle com aquell exigia una mobilització ràpida, i cap al 1595 ja estava construït un petit i senzill edifici justament en el lloc on va tenir lloc l'aparició. La pastoreta havia descrit la Mare de Déu amb la mateixa fisonomia que la

d'una imatge que es venerava en una capelleta a sobre d'un portal d'una de les cases de Reus. Aquesta imatge va ser traslladada a l'incipient santuari, i així va començar tota una història de veneració i d'agraïment que dura des de fa 400 anys.

Malgrat que no se sap amb exactitud, la tradició assegura que aquesta primera imatge de la Mare de Déu podia ser de la Verge de Betlem, molt arrelada a la població en aquella època. Juntament amb la imatge, també es va traslladar a la nova ermita un retaule de la Nativitat.

A mitjans del segle XVII un altre brot de pesta va assolir la ciutat, i novament, assegura la tradició, la intervenció miraculosa de Maria va salvar Reus del desastre. Com a reconeixement dels favors rebuts, el 1652 es va acordar construir un temple nou. Durant els anys, s'ha anat ampliant, s'hi han afegit noves capelles i s'han millorat les instal·lacions... fins que el 1936, com gairebé tots els santuaris de Catalunya, va ser cremat com a conseqüència de la Guerra Civil. La reconstrucció del santuari es va iniciar el 1939, obres que també van incloure la construcció d'una petita capella dedicada a l'aparició als exteriors del temple. A partir del 1941, s'institueix una missa a les set del matí el dia 25 de cada mes en record de l'aparició. El 1948, aquest mateix dia es declara festiu a la ciutat de Reus, i es respon així a una iniciativa de la ràdio municipal. A la Mare de Déu de la Misericòrdia, d'altra banda, se li atorga la Primera Medalla de la Ciutat.

Nau central del santuari.

l'entrevista

Mn. Creu Sàiz, prior de Sant Pere de Reus

—Quin és el principal atractiu del santuari de la Misericòrdia de Reus?

—Sens dubte, la Mare de Déu de la Misericòrdia, per la qual tota la gent de Reus té una gran devoció. L'indret és bonic, als afores, amb un parc enjardinat, amb un espai per reflexionar..., però la Mare de Déu, sota l'advocació de la misericòrdia, continua sent el principal atractiu.

—Què suposa per a la ciutat la presència tan propera de la Mare de Déu?

—Per a Reus, és un signe de devoció molt gran, la Mare de Déu de la Misericòrdia uneix a tothom, de totes les edats i categories socials. El santuari i la Mare de Déu són de tothom. Prova d'això és que entre 150 i 160 parelles es casen cada any al santuari. A més, la devoció, en lloc de decaure, creix amb el temps i sembla que torna el sentit d'allò sagrat, hi ha alguna cosa que crida a la transcendència.

—Quanta gent s'apropa setmanalment a visitar la Mare de Déu?

—Només sé que passa molta gent cada dia, sense poder especificar quanta. Mai no s'ha fet un recompte, no n'hi ha cap dada, però el que està clar és que la Mare de Déu, mentre està obert el santuari, de 8.00 a 20.00, gairebé no està mai sola. Els diumenges, a més, amb la celebració de l'eucaristia, el santuari s'omple de gom a gom i ja se'n fa petit. Tant és així que durant les festes de la Mare de Déu, el 25 de setembre, si el temps ho permet, la missa se celebra a l'esplanada que hi ha al costat del temple.

—Què diria a qui encara no ha visitat la Misericòrdia?

—Que es posin en camí, ja que la Mare de Déu de la Misericòrdia els espera i què millor que aquest any de gràcia del Senyor per encomanar-ho tot a Maria. Que es posin a mans de la Mare de Déu, que els espera amb els braços oberts.

El santuari de la Misericòrdia de Reus ha estat declarat per l'arquebisbat de Tarragona com a lloc de pelegrinatge per aconseguir el Jubileu al llarg de l'any 2000. En espera de programar algun acte extraordinari, les celebracions litúrgiques al temple continuen sent les següents:

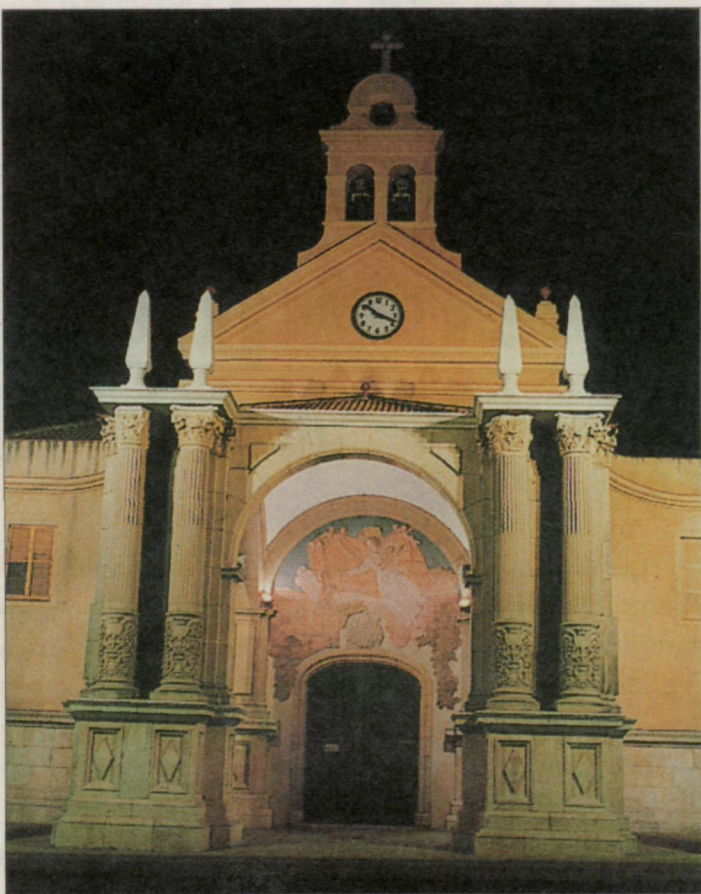
- *Rosari, cada dissabte a la tarda
- *Vespres, els darrers dissabtes de mes
- *Missa, cada diumenge i festius a les 11.00
- *Missa en record de l'aparició, cada 25 de mes a les 7.00

RIQUESA ARTÍSTICA

En aquell moment, la imatge de la Mare de Déu ja no serà l'original, que es va sostreure del monestir el 1936, i el seu lloc l'ocuparà una reproducció el més semblant possible en fusta policromada. L'antiga Mare de Déu de la Misericòrdia era d'alabastre, de mig metre d'alçada i d'un estil propi del període de transició entre el romànic i el gòtic. Com l'actual imatge, la Mare de Déu apareixia alçada i amb l'Infant Jesús al seu braç esquerre. Aquesta imatge va ser coronada canònicament el 1904 per l'arquebisbe Mons. Costa i Fornaguera. Les festes van durar quatre dies i van comptar amb la presència de tots els bisbes de la zona.

La imatge actual és obra de l'escultor barceloní Enric Monjo. En aquest cas, Maria descansa sobre un tron de glòria, adornat amb uns caps d'àngels. La composició és triangular, i recull els precés dels fidels, que semblen elevar-se cap a la Mare de Déu de la Misericòrdia que tantes vegades els ha escoltat durant tant de temps.

La Guerra va provocar la desaparició o la destrucció de la majoria de les obres del santuari, i tan sols des del 1939 s'ha pogut reconstruir el que s'ha pogut. Recentment, a més, el 1991, es va reformar tota la façana principal, incloent-hi un baix relleu situat al timpà de la porta principal, on es representa el fet de l'aparició, i una creu d'estil gaudinià, que corona el campanar d'espadanya. Totes aquestes rehabilitacions tenien una clara

Façana del santuari.

Capella de l'aparició.

data, el 25 de setembre del 1992, dia en què es van commemorar els 400 anys de l'aparició de la Mare de Déu.

Per a Reus, la Misericòrdia ja és per ella mateixa un dels monuments més importants que té la ciutat, encara que en aquest cas, està carregat d'un fort component d'espiritualitat. En aquesta ciutat que va ser tota una referència a la

Catalunya del segle passat, la Mare de Déu de la Misericòrdia és, juntament amb sant Pere, la gran intercessora del municipi. Des del 1600 és patrona de Reus i el centre de les mirades d'un gran nombre de ciutadans que no deixen d'agrair-li tot el que ha fet per la ciutat.

Samuel Gutiérrez

ACLARIMENT

El santuari de la Gleva, que vam visitar fa 15 dies en el número 1.059 de *Catalunya Cristiana*, no pertany al municipi de Sant Hipòlit de Voltregà, tal com dèiem en el reportatge i com la Generalitat considera en la seva publicació *Santuàris, llocs d'acolliment*. La Gleva forma part del municipi de les Masies de Voltregà.

Goigs a la Mare de Déu de la Misericòrdia, patrona de la ciutat de Reus en el IV Centenari de la seva aparició

Puis sou Vós la nostra Mare i ho tenim a gran honor,
Verge de Misericòrdia,
mireu-nos amb ulls d'amor.

Prop de Reus, Verge Maria, vostre soli haveu posat, i des d'ell, de nit i dia, vigileu nostra ciutat. Com que feu de centinella, no hem de viure amb cap temor.
Verge de...

Ja fa segles que la pesta convertí Reus en fossar. Dalla en mà, la mort funesta no es cansava de segar. Aquell regne de silenci el rompia un trist clamor.
Verge de...

A una pobra pastoreta, Vós, aquí, us apareixeu, i amb amor —fent més estreta la llaçada—, li dieu:
«Com que estimo tant la vila, vull que acabi el seu dolor»
Verge de...

«Vés corrents... parla'ls. Revela com en carn mortal m'has vist. Vull que encenguin la candelà —com abans— a Jesucrist perquè fugin aquests núvols

que ara escampen el terror...»
Verge de...

...Tornarà, però amb tristesa... Torna a Vós... Us té al davant. De genolls, i amb la mà estesa cap al poble, us diu plorant que els jurats no l'han creguda; que allà baix creix la foscor.
Verge de...

En ses galtes una rosa de roig viu heu estampat; i de nou en camí es posa per complir el que heu ordenat. La creuran pel bell miracle on llueix vostre esplendor.
Verge de...

Quan la cera s'encenia, la malura va acabar... A Sant Pere, nit i dia, crema encara prop l'altar, recordant-nos a tothora aquell vostre gran favor.
Verge de...

Nostres avis construïren, agraïts aquest casal. Fent-lo ric, si ells s'hi lluíren, no ha fet menys l'home actual. A la pau del Santuari la gentada ve amb fervor.
Verge de...

Us invoquem, oh Senyora, amorosos, vostres fills, ja que sou llur defensora quan sorgeixen els perills. Ara i sempre en jorns de prova contra el mal ens deu valor.
Verge de...

Renoveu, oh Verge Mare, de la rosa el vell esclat, que altres pestes són les que ara afligeixen la ciutat: tenim droga, atur i sida, que ens ataquen amb rigor.
Verge de...

Hi ha també una fe minvada i unions desfent el llaç. Contra tanta maltempsada, feu que tornin dies clars... Que la crida salvadora ningú a Reus no faci el sord! *Verge de...*

El miracle es commemora ara en fer quatre cents anys... Siguen sempre nostra Aurora que ens duu al cor bons averanys. Qure no ens falti una abraçada per desfer tot desamor! *Verge de...*

Mare nostra, dolç refugi i consell del pecador:
Verge de Misericòrdia,
mireu-nos amb ulls d'amor.

Barcelona

Les restes atribuïdes al bisbe Irurita són autèntiques

Les restes del bisbe Irurita reposen a la catedral de Barcelona.

■ L'anàlisi de l'ADN ho certifica amb una probabilitat superior al 99,9%

BARCELONA.— Les despulles mortals que reposen a la capella del Crist de Lepant i de Sant Oleguer de la catedral de Barcelona corresponen, amb una probabilitat superior al 99,9%, a Mons. Manuel Irurita Almandoz, el que va ser bisbe de Barcelona entre el 1930 i el 1936.

Així ho ha fet públic l'arquebisbat de Barcelona en un comunicat en què explica que l'Institut de Medicina Legal de la Universitat de Santiago de Compostella es va encarregar d'analitzar l'ADN de les restes atribuïdes al bisbe per comparar-lo a continuació amb el de les seves germanes Regina i Raimunda, sepultades a València. El resultat obtingut ha permès afirmar d'aquesta manera que les despulles que reposen a la catedral corresponen a un familiar per via materna, tal com un germà biològic, de Regina i Raimunda Irurita Almandoz.

El dubte sobre la identitat real de les despulles ha planat durant molt de temps sobre l'Església de Barcelona. L'última pista irrefutable de Mons. Irurita (nascut a Larrainzar, Navarra, el 1876) es remunta al setembre del 1936, quan, coincidint amb l'entrada dels anarquistes al govern de la Generalitat, la seu episcopal va ser assaltada. Tot i que el bisbe va poder fugir, pocs dies després va ser detingut per una patrulla de control a casa de l'orfebre Antoni Tort.

Tancats al monestir de Sant Elies, utilitzat aleshores com a presó, van ser

afusellats poc temps després i enterrats en una fossa comuna a Montcada (Vallès Occidental). Si bé el 1940 familiars d'Antoni Tort van identificar el cadàver de Mons. Irurita entre els cossos enterrats a Montcada, el dubte ha persistit, i ha estat precisament per això, «amb la finalitat d'obviar el possible dubte sobre la identitat de les despulles mortals atribuïdes a Mons. Irurita», tal com afirma el comunicat fet públic per l'arquebisbat, el mes de juliol es va procedir sense fer-ho públic a exhumar les restes del bisbe.

En relació al procés de beatificació de Mons. Manuel Irurita, obert el 1958 i reobert el 1993, ha estat nomenat nou jutge delegat de la causa el Dr. Jaume Riera i Rius, en substitució de Mons. Lluís Serrallach, mort recentment. (C.C.)

XXXV Jornades de Qüestions Pastorals a Castellaura

PREMIÀ.— Des del dilluns 24 de gener i fins al dimecres 26 tindran lloc les XXXV Jornades de Qüestions Pastorals a Castellaura (a la carretera de Premià de Mar a Premià de Dalt), organitzades pel Centre Sacerdotal Montalegre.

El tema d'enguany és *2.000 anys de la Bona Nova. L'anunci de Jesucrist en el nou mil·lenni* i alguns dels punts essencials que es tractaran en les jornades són l'ensenyament sobre Déu, sobre el comportament moral i sobre la litúrgia de la nova aliança.

A les sessions intervindran, entre d'altres, Antoni Bassas, conegut periodista de la televisió i de la ràdio de Catalunya (la seva xerrada està prevista per al dia 24 de gener a les quatre de la tarda), els professors Paul O'Callaghan (de la Pontifícia Universitat de la Santa Creu de

Roma), Aurelio Fernández (de la Facultat de Teologia de Burgos) i Jaume González Padrós (de la Facultat de Teologia de Catalunya).

També hi participaran el professor de la Universitat de Navarra Mons. Pedro Rodríguez, que ha participat com a perit en el recent Sínode dels Bisbes sobre Europa, així com Mons. Rino Fisichella, prestigiós especialista en Teologia fonamental i ara bisbe auxiliar de Roma (la seva ponència tindrà lloc el dia 26 a les quatre de la tarda).

Aquestes jornades es dirigeixen a preveres i col·laboradors pastorals. Per a més informació i acreditacions (fins al dia 24) cal dirigir-se al Centre Sacerdotal Montalegre (c/ de Rosselló, 192, pral. Barcelona) o trucar al telèfon 933 233 920. (C.C.)

URGELL

Un segle de servei caputxí a Tremp

TREMP.— *Presència caputxina a Catalunya. Vida i servei 1900-1999* és el títol de l'exposició que es va inaugurar el 18 de desembre a la sala d'actes de la Fundació Fiella de Tremp. Fotografies, dibuixos i gràfics recorden l'acció apostòlica dels framenors caputxins a Catalunya, especialment a Tremp. L'acte havia estat organitzat pels caputxins de Catalunya, la parròquia de Tremp i el Patronat de l'Hospital i Fundació Fiella.

Tremp ja havia celebrat anteriorment la presència caputxina a la ciutat i la col·laboració dels caputxins en la fundació del primitiu hospital. Anteriorment ja s'havien organitzat tres conferències i una concelebració eucarística per commemorar els 200 anys de presència dels caputxins a Tremp, concretament del 1627 al 1835. L'antic convent dels caputxins es va convertir en hospital de pobres, origen de l'actual Sant Hospital-Fundació Fiella. (A.M.)

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 11.180 ptes./any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐

Edició en castellà ☐

Nom

Cognoms

Adreça

Població

D.P.

Tel.

N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament d'11.180 ptes. per any

☐ Amb dos pagaments semestral de 5.590 ptes.

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Títular

Data

Entitat

Oficina

DC

Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona
Tel.: 934 905 988 - Fax: 934 902 035

Tortosa

Tomàs Mor, nou prevere de la diòcesi

■ Ha estat destinat vicari a la parròquia de Sant Bartomeu de Benicarló

TORTOSA/ROQUETES.— A la catedral, el dia 9 de gener, festa del baptisme del Senyor, el bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, va conferir l'orde sacerdotal al seminarista diaca Tomàs Mor i Puig. Van omplir la basílica catedralícia fidels de Roquetes —la seva ciutat natal— i de Benicarló, a més dels setanta capellans, familiars i amics.

La nota dominant d'aquesta primera missa seria la preparació i la celebració amb un to molt festiu. En concret, es va seguir una línia catequètica i juvenil.

Un cor format per una trentena de joves procedents del Seminari, del Noviciat de la Consolació i de les parròquies de Roquetes i Benicarló va animar els cants amb instruments variats.

La nota catequètica es palesava en set grans pancartes que penjaven de les columnes i dels pulpits. El seu missatge el va recollir el bisbe en l'homilia. Aquestes són les lletres a les quals el prelat va donar el to espiritual. Es llegia: «El cabal de gràcies que he rebut és per donar-lo»; «Mestre de la Paraula, donat a l'Església, servidor dels germans, ministre dels sacraments, sacerdot per sempre».

En l'homilia Mons. Xavier Salinas va dir al nou sacerdot de la diòcesi: «Tomàs, en els inicis del gran Jubileu, jo, pastor de l'Església de Tortosa, et consagro i t'envio com a col·laborador meu a viure entre els germans i guiar-los en el camí de la salvació.» I va prosseguir: «Segons l'evangelí proclamat, Jesús es posa a la fila dels

pecadors i l'Esperit ungeix la seva persona cap de l'Església i per tant també a nosaltres: som contemporanis del Crist i entrem en la lògica de Déu. Tomàs, pujaràs al tren eclesial del qual no baixaràs mai perquè has d'acompanyar i servir els pelegrins que fan el camí com tu.»

La generació del 2000

Seguidament el bisbe de Tortosa li va dir: «Pertany a la generació del 2000 i no hi seràs un funcionari. Sí, seràs una transparència del Crist i el faràs present amb la Paraula, la pregària, l'eucaristia, el compromís; seràs germà universal, de portes obertes a tothom, especialment als pobres.» Finalment, li va recordar: «Estrenaràs el sacerdoci just a les parròquies de Benicarló, que ara es preparen amb una missió popular i interparroquial per commemorar el Jubileu i els 350 anys de l'arribada del Sant Crist del Mar.» «Per últim», va concloure, «entres a formar part del presbiteri diocesà, per això el bisbe i els germans capellans t'imposarem les mans i ens donarem el bes de pau.

Tomàs Mor, tercer per l'esquerra, aquest estiu en una peregrinació a Santiago.

Pels camins de la diòcesi no pots anar per lliure, has de sentir-te membre corresponent de la pastoral de conjunt».

Aquesta eucaristia primeríssima va durar, entre els cants, l'homilia i el ritual, gairebé dues hores. Al final, el jove nou prevere va donar gràcies a tots els protagonistes de la seva vocació, avui coronada: «Deixó un buit al Seminari que espero que algú l'ocupi aviat.» En efecte al Seminari Major aquest curs són onze seminaristes i cinc al Menor. Val a dir que quatre són de la mateixa parròquia de Roquetes que Tomàs.

El diumenge 16 de gener es va celebrar a la parròquia de Sant Antoni de Pàdua de Roquetes la segona «primera missa». Cada grup es va responsabilitzar en la preparació d'una part de l'eucaristia. Així s'hi van sentir més implicats els congregants, i gent de Postcomunió i de Postconfirmació.

El diumenge 23 està prevista la seva tercera «primera missa» a la parròquia de Sant Bartomeu de Benicarló, on està destinat com a vicari coadjutor.

J. Blanc i Bahima

URGELL

Homenatge al fundador de les Filles de Crist Rei

LA SEU D'URGELL.— En el marc del tradicional homenatge que cada Nadal el Capítol de Canonges ofereix a les personalitats de la diòcesi, enguany va tocar el torn al prevere agramuntí Josep Gràs i Granollers, publicista i fundador de les Filles de Crist Rei.

Mn. Llorenç Utgés, rector d'Agramunt, el dia 24 de desembre, va llegir a la Casa del Bisbat una lliçó que glossava la personalitat i l'acció pastoral de Josep Gras. A l'acte s'hi va adherir per carta la superiora general de les Filles de Crist Rei.

El prevere va néixer a Agramunt el 22 de gener del 1834, fill dels esposos Joan i Rosa. De ben jovenet va manifestar el

desig de ser sacerdot. Als 12 anys va marxar a Barcelona i es va posar a estudiar retòrica al col·legi dels escolapis. L'any següent va ingressar al Seminari. Va col·laborar en l'Escola de la Virtut, va publicar el seu primer article al *Progreso del bien y del mal* i va escriure al periòdic *La España Católica*.

El 20 de març del 1858 va ser consagrat prevere. Va ensenyar teologia al Seminari de Tarragona i va col·laborar en diversos periòdics. El 1862 es va inscriure en l'Acadèmia Bibliogràfica Mariana de Lleida i va publicar *El Mes de Maria* i *El talismán de Maria*. La publicació de *Vida de Jesús*, d'Ernest Renan, el va impulsar a la defensa de la divinitat de Jesús.

Als 32 anys va guanyar per oposició una canongia a l'abadia del Sacro Monte de Granada. Durant més de 50 anys va ser professor a l'abadia. Va fundar l'Acadèmia i Cort de Crist, amb l'objectiu de defensar la divinitat de Jesús, contra les tesis de Renan, i promoure l'adoració eucarística. El seu ideal era que el regnat de Crist fos una realitat. L'any 1875 va fundar l'Institut de Crist Rei a càrrec de les Filles de Crist. Isabel Gómez es va posar al capdavant de l'obra i van ser aprovades les constitucions.

Va concebre la idea de fundar la Pia Unió de Periodistes Catòlics amb l'objectiu d'establir la Sobirania de Crist. L'institut religiós va créixer i va establir

una casa a Madrid i ben aviat a quatre diòcesis més. La seva salut s'afeblia, sobretot els ulls, però va mantenir ferm l'ànim. L'any 1918 el pare Gras tenia 84 anys i el dia 7 de juliol va morir.

La fundació ha estès les branques a Espanya, Portugal, Itàlia, Albània, Colòmbia, Veneçuela, Argentina, l'Equador, Bolívia i el Senegal amb un total de 68 cases amb 492 religioses i 19 noviciats. La seva dedicació és l'ensenyament i la pastoral parroquial, tot portat amb molta tenacitat.

A Agramunt una làpida recorda la casa on va néixer Josep Gras i, a la Casa del Bisbat, la seva fotografia figura a la galeria de personalitats diocesanes. (A.M.)

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estadies per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 934 274 453

COSM

AGÈNCIA MATRIMONIAL

Si es troba sol o sola **cerqui la seva parella amb les màximes garanties.**

Dirigit per una psicòloga amb 24 anys d'experiència.

Les nostres psicòlogues l'informaran **gratuïtament i sense cap compromís.**

COSM. c/ Balmes, 64 3r 2a (xamfrà Aragó). 08007 Barcelona
Tel. 934 877 180 - Fax 934 877 148
Girona, Lleida i Tarragona: 902 113 812

LOCATIONS · RENTS · ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

GESTIO

immobiliària

93 451 50 00

FINQUES GANDIA - DIPUTACIÓ, 182 -

LLOGERS · ALQUILERS

189 - 08011 BARCELONA

Barcelona

Les religioses de Jesús-Maria celebren 150 anys de presència a Catalunya

■ El cardenal oficialitzarà una eucaristia d'acció de gràcies a la parròquia de Sant Pacià

BARCELONA.— Quatre religioses de la Congregació de Jesús-Maria, que Claudina Thévenet va fundar el 1818 a la ciutat francesa de Lió, van arribar el 1850 a Espanya per primera vegada i es van establir en una modesta casa a l'aleshores poble de Sant Andreu de Palomar. 150 anys després, la Congregació es disposa a celebrar l'aniversari, que començarà amb una trobada de religioses a Barcelona els dies 12 i 13 de febrer.

La congregació va arribar a Barcelona mitjançant la intercessió d'un canonge germà d'una de les religioses, que els va dir que en aquella regió era necessària la presència de religioses que desenvolupessin una tasca educativa i evangelitzadora. A partir del 1950, i a mesura que van anar creixent en nombre, la Congregació disposava ja de dues províncies a tot l'Estat, la de Castella i la d'Aragó, creada aquesta última en primer lloc i on s'inclou la comunitat de Barcelona.

El dissabte 12 de febrer, a les quatre de la tarda i al col·legi de la congregació de Sant Andreu (a l'avinguda Meridiana), la superiora general, Aurora Trallero Arroyo, es disposarà a acollir les religioses de les províncies de Castella i Aragó que participin en la trobada de celebració. Seguidament, tindrà lloc la presentació del llibre *Jesús-Maria en España*, de Maria Antonia Sanz Larrocha, i a la parròquia de Sant Pacià (arxiprestat de Sant Andreu) es col·locarà i s'inaugurarà una imatge de la fundadora de la congregació.

L'endemà, 13 de febrer, a les dotze del migdia, el cardenal-arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles, oficialitzarà una eucaristia d'acció de gràcies a

la mateixa parròquia de Sant Pacià.

«El carisma de la congregació passa per fer conèixer i estimar Jesús i Maria mitjançant l'educació cristiana en tots els ambients socials, amb la preferència que santa Claudina Thévenet, canonitzada al març del 1993, va tenir pels joves i, entre ells, pels més pobres», explica la religiosa Joaquina Maria Cantó. El seu estil educatiu vol respondre als canvis de la societat, promoure una «cultura de vida» i oferir una formació integral atenta a cada persona, que confia en les seves possibilitats i n'orienta el futur.

La congregació present a Barcelona, constituïda per 82 religioses, té tres col·legis: dos a Barcelona —un a Sant Andreu i l'altre al passeig de Sant Gervasi— i un a Badalona

Santa Claudina Thévenet.

—al barri de la Guineueta. Disposa també del centre de preescolar Jesús-Maria, al carrer de Tamarit, de tres llars d'infants a la mateixa ciutat comtal (a la

carretera d'Esplugues, al carrer de Trafalgar i a Concepció Arenal) i, finalment, de la casa d'espiritualitat i de colònies Casademunt, al Brull (Osona, diòcesi de Vic).

Presència espanyola

A part de Barcelona, la presència a Espanya de la Congregació de Religioses de Jesús-Maria s'estén per tota la geografia: Bilbao, Santurtzi i Loiola al País Basc; Albox i Macael (Almeria), Carchalejo (Jaén), Sevilla, Jerez de la Frontera i Granada a Andalusia; València, Alacant i Oriola a la Comunitat Valenciana; Múrcia; Saragossa; Burgos a Castella-Lleó; Madrid, i Zalamea de la Serena (Badajoz) a Extremadura. Les dues províncies d'Espanya també tenen comunitats al Camerun i a Guinea Equatorial.

Tot i que el primer acte de l'aniversari tindrà lloc a Barcelona, així com una Assemblea d'Antics Alumnes el dia 20 de maig, les activitats s'estendran arreu d'Espanya. Els dies 29 i 30 d'abril i 1 de maig, tindrà lloc a Alacant un Congrés d'Educació; l'agost, un mes d'exercicis espirituals per a religioses a Loiola; els dies 7 i 8 d'octubre, una Trobada de l'Associació Família Jesús-Maria, i finalment, els dies 11 i 12 de novembre, una trobada de joves a Granada i Saragossa. (C.M.)

BALCLI'S
SALA DE SUBHASTES

DES DE 1979

**COMPRAVENDA DE PINTURES I ANTIGUITATS
AL COMPTAT**

PINTURA CATALANA I ANTIGA
MOBLES
JOIES I PLATA...
ANTIGUITATS

**VALORACIONS PER A TESTAMENTÀRIES.
GESTIÓ DE VENDA**

**VALORACIONS GRATUÏTES PER A SUBSCRIPTORS,
CONGREGACIONS I PARRÒQUIES**

C/ ROSSELLÓ, 227 - 08008 BARCELONA

932 175 607
932 377 663

**CASA
GAY**

**SERVEI DE LLOGUER PER A
FESTES I BANQUETS.
CADIRES, TAULES, CRISTALLERIA,
VAIXELLA, ETC.**

ROGER DE LLÚRIA, 12 i 14
Tels. 933 181 495 - 933 016 731- Fax: 934 124 455

Missions

Infants innocents

En plena capvuitada de Nadal hem celebrat la festa dels Sants Innocents, una festa que, per cert, en alguns ambients ha degenerat en bromes de molt mal gust. La festa, però, ens vol recordar que aquells nens petits de Betlem i de la seva rodalia, morts per ordre del rei Herodes, «van proclamar la glòria del Senyor, no parlant sinó morint», com diu l'oració del dia. Aquest antic relat bíblic ens fa adonar que ja són milions els nens i nenes que ara moren víctimes de les malalties, de la fam, de les guerres i de les catàstrofes naturals. Són, també, moltíssims els qui són tractats com esclaus i obligats a treballar a les fàbriques d'estores i de material esportiu o bé a les mines, fent

maons o lluitant a la guerra. No podem oblidar, tampoc, els infants obligats a proscriure-se en tants països del Tercer Món.

Tota aquesta multitud d'infants, privats de l'ensenyament, dels jocs i de la vida familiar, ens parlen a tots amb el seu sofriment i amb la seva mort. El seu clam arriba al Cel i al cor de molts nens cristians que formen des de fa més de 150 anys l'Obra de la Infància Missionera. Els infants cristians volen tenir els ulls i el cor oberts al dolor i a la marginació de tants germans petits d'arreu de la terra. Preguen per ells i, per mitjà dels missioners, els fan arribar les seves petites ajudes econòmiques per alleujar tant dolor i tantes llàgrimes.

Quan llegim l'evangelí de Mateu (18:1-14) ens adonem del valor

que els petits tenen als ulls de Jesús, per això ens diu: «Si no us feu com els infants, no entrareu pas al Regne del cel.» «Qui acull un infant en nom meu, a mi m'acull.» «Si algú fa caure un d'aquests petits, més li valdria que l'enfoncessin al mig del mar.» «El vostre Pare del cel no vol que es perdi un sol d'aquests petits.» Els nostres nens i nenes cristians, oberts a les angoixes i a les esperances dels pobres del món, senten el batec de l'amor del Pare per aquests fills petits abandonats i com diu el lema de la diada de la Infància Missionera d'enguany saben que ells, els nens d'avui, estan cridats a ser els missioners del tercer mil·lenni.

Jordi Jorba

«Els nens, missioners del Tercer Mil·lenni»

Aquest és el suggeridor lema de la Diada Missionera dels Nens, que culmina el 23 de gener. La Diada s'escau en plena celebració del Jubileu. En aquest nou mil·lenni els nens seran els missioners que anunciïn la joiosa notícia de l'Evangeli a tants germans del món on encara no ha arribat la seva llum salvadora. Cal que es preparin per a aquesta tasca amb un bon coneixement del treball missional, tot donant suport al testimoni dels milers de missioners de l'Església, amb la seva pregària i ajuda. Cal no oblidar que aquest contingut forma part de tot el procés educatiu de la Infància Missionera: neix en viure amb els ulls oberts a tot el món; perquè tot aquest món descobert penetri en el cor ardent de l'infant, que el mogui a estimar tothom; que es perllongui en unes mans esteses per compartir, i que impulsi a portar l'Evangeli amb peus lleugers allà on el Senyor vol ara i, per què no?, demà, potser, a d'altres pobles llunyans.

KENYA

Esclaus de la sal

Els infants pobres del món esperen accions que els ajudin a la promoció humana i cristiana. Els missioners s'han compromès.

NAIROBI.— En aquest país hi ha centenars de nens obrers a les mines de sal de Malindi. Treballen més de 8 hores recollint, refinant i empaquetant sal. El jornal diari és de 165 pessetes. Molts tenen problemes de vista a causa de la llarga exposició a la llum del sol que es reflecteix en els cristalls de sal. Nens i nenes d'entre 10 i 17 anys treballen sota el sol sufocant de l'estació seca, la més apta per a aquest treball. Només en aquesta època s'obren les mines. Poc importa que sigui l'època dels exàmens a les escoles: els jornals dels nens són indispensables perquè les seves famílies puguin sobreviure. (*Fides*)

IRAQ

Esclaus de l'embargament

BAGDAD.— «La situació dels nens és insuportable», va declarar la responsable d'Unicef, Carole Bellamy, després d'un viatge a l'Iraq. Va subratllar que l'índex de mortalitat infantil s'ha doblat des de l'embargament: «Les sancions són instruments emprats sobre el que decideixen altres, no Unicef, però nosaltres suggeriríem que, en imposar-les, es tingui en compte les implicacions per als nens.» Aquesta denúncia s'afegeix a un informe d'Unicef de l'any passat, segons el qual, abans de l'embargament morien 56 nens de cada 1.000, mentre que actualment l'índex ha pujat a 131 per cada 1.000 nens. (*Fides*)

BENÍN

Esclaus del cacau

PORTO-NOVO.— La policia d'aquest país va anunciar que havia descobert, tan sols el 1997, almenys 900 nens que estaven a punt de ser transferits a l'estranger. Els seus pares, pobres i sense recursos, els havien confiat a persones de Nigèria, Gabon, el Congo i Costa d'Ivori. Aquests comerciants d'esclaus els rebien pagant a les famílies 200 francs amb la promesa que s'ocuparien de la seva educació. Arribats al seu destí, els nens eren cedits per 2.000 francs per treballar a les plantacions de cacau dels seus nous amos. (*Fides*)

SUDAN

Esclaus de la guerra

KHARTUM.— Segons Mons. Macram Max Gassis, bisbe d'El Obeid, almenys 3.000 nens i nenes d'entre 5 i 16 anys d'edat van ser fets esclaus el 1998. Van ser raptats per les tribus àrabs i nòmades dels Baggara, armades pel govern de Khartum, per saquejar els pobles del sud habitats pels Dinka i pels Nuba. Els nens esdevenen esclaus de les famílies dels Baggara o són venuts a altres tribus àrabs. Les adolescents passen a ser concubines o «instruments de plaer» de les milícies musulmanes. Els adolescents són tancats als anomenats «camps de pau», la finalitat dels quals és arabitzar i islamitzar els joves negres del sud i allistar-los a les milícies musulmanes per enviar-los a lluitar en primera línia. (*Fides*)

Un somriure i un raspallet de dents

■ **Odontologia Solidària treballa per aconseguir una bona salut dental en les classes més desfavorides**

Milions de persones pateixen malalties bucodentals que es poden prevenir. Odontologia Solidària és una organització no governamental per al desenvolupament que neix l'any 1992 de la inquietud d'un grup de professionals preocupats per les deficiències

que en aquest camp existeixen en qualsevol indret del món. Els seus projectes se centren en dues vessants: d'una banda, l'educació i la prevenció i, de l'altra, la sensibilització del col·lectiu de professionals i la societat en general.

com empastaments, cirurgia bucal, pròtesis, etc.

Tots els projectes són realitzats gràcies a la col·laboració de tots els socis i d'aquelles persones que, de forma privada i a títol personal, han fet donacions econòmiques, han aportat els seus coneixements i han donat materials. També agraeixen la col·laboració de diverses entitats privades que han ajudat a costejar els seus programes que tenen un cost molt elevat.

L'atenció a més de 1.200 nens sahrauís, bielorrussos i bosnians durant l'estiu de l'any passat a clíniques privades de tot Espanya és un dels projectes de més envergadura que han dut a terme en el Quart Món. Però el seu camp de treball és ampli: a la comunitat Can Banús per malalts de sida a Badalona han dut a terme revisions bucodentals i tractaments odontològics, també han col·laborat en una clínica dental per a toxicòmans. Odontologia Solidària té un gran projecte d'atenció dental per a la població marginal de Barcelona i rodalia. En aquest projecte col·laboren diversos professionals, de forma gratuïta, que atenen directament a les seves consultes les persones derivades pels serveis socials, especialment els infants. En els propers mesos es preveu que es construeixi a Barcelona una clínica dental pel Quart Món com les que ja funcionen a Madrid, Sevilla i València, que atenen unes 300 persones l'any.

Actualment treballen a l'entitat dos professionals remunerats i més de 100 professionals de la salut bucodental que aporten el seu temps i coneixements de manera totalment gratuïta. Durant l'any 1999, en tots els projectes que duen a terme en el Tercer i el Quart Món, es van beneficiar directament més de 5.000 persones.

Odontologia Solidària desenvolupa programes educatius, preventius i assistencials, en l'àrea de la salut oral, en tots aquells col·lectius que per raons econòmiques o de qualsevol altre tipus, no tenen mitjans materials o humans per realitzar-los. Des de la seva fundació s'han implicat en diversos projectes en el Tercer Món: «El que ens interessa és formar gent del país perquè es responsabilitzin de la gestió i la cura de les seves dents. Intentar que els odontòlegs d'allà siguin autosuficients per atendre les necessitats que sorgeixin», explica Anna Cornudella, coordinadora tècnica de l'entitat a tot l'Estat espanyol.

Uns 500 nens han estat atesos en una escola per a gent sense recursos al Nepal, més de 4.000 nens s'han beneficiat d'un programa de salut oral a diversos camps de refugiats de la República Àrab Sahrauí, s'ha donat assistència dental als habitants de la regió continental de Guinea Equatorial que tenen greus problemes de salut dental per manca de mesures higièniques. També duen a terme diversos projectes d'atenció bucodental a Bolívia, Guatemala, Cuba, Mèxic i Kosovo.

La higiene, clau per a una bona salut dental

A més dels nombrosos projectes que tenen al Tercer Món, actualment Odontologia Solidària prioritza el Quart Món com a focus de treball. Aquí l'assistèn-

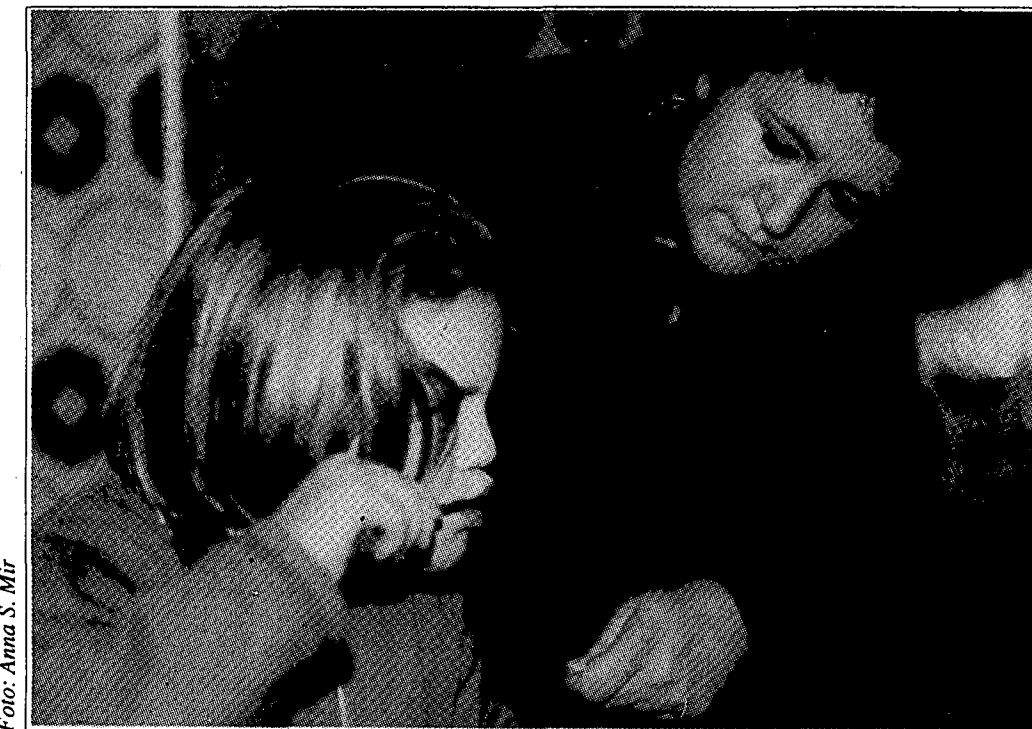

Foto: Anna S. Mir

La higiene és una mesura indispensable per a una bona salut bucodental.

cia pública només preveu visites i exploracions, extraccions dentals, cirurgia maxil·lofacial i com a experiència pilot en alguns ambulatoris d'assistència primària es fan tasques de prevenció destinades a la població infantil. Hi ha organitzacions privades i públiques que han pagat tractaments personalitzats per a persones necessitades i sense recursos com a accions puntuals.

Odontologia Solidària creu en una actuació preventiva més contundent per part de totes les instàncies sanitàries. «Els diners invertits en prevenció són, a la llarga, més rentables que els dedicats exclusivament a l'assistència per la qual cosa seguirem reclamant més recursos per a aquestes tasques», afirma Cornudella, que explica els passos que segueix l'entitat per cobrir les mancances que observen en la població d'ambients marginals.

Els Serveis d'Assistència Social i les entitats que treballen directament amb aquests col·lectius són els encarregats de detectar, escollir i derivar els pacients amb problemes bucodentals cap a l'entitat odontològica. Un cop derivats, hi ha dues fases. La primera és la destinada a formar i educar els pacients, en temes preventius d'higiene i raspallada. «Cal que la gent es conscienciï que la higiene és fonamental per a una bona salut dental. De fet, quan atenem un pacient en fem un seguiment per comprovar que té cura amb la seva higiene, perquè és la forma d'assegurar-te que després sortirà beneficiat del tractament, que acostuma a ser costós i llarg», assegura Cornudella. L'entitat cobreix diversos tractaments preventius i assistencials

laboren diversos professionals, de forma gratuïta, que atenen directament a les seves consultes les persones derivades pels serveis socials, especialment els infants. En els propers mesos es preveu que es construeixi a Barcelona una clínica dental pel Quart Món com les que ja funcionen a Madrid, Sevilla i València, que atenen unes 300 persones l'any.

Glòria Carrizosa Servitje

ODONTOLOGIA SOLIDÀRIA
AVDA. DIAGONAL, 365, 1R 2A
08037 BARCELONA
TEL. 934 88 20 58

A/e: odonsolben@infomed-dental.com
<http://www.infomed-dental.com/odonsol/>

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

«Guerra santa» contra els cristians a Indonèsia i Egipte

L'any 2000 ha començat amb dos episodis conflictius i sagnants de caràcter religiós: un a Àfrica (Egipte) i l'altre a Àsia (Indonèsia). D'un petit incident s'ha passat a un enfrontament global entre comunitats religioses, amb matança inclosa. Tots dos són greus però el d'Indonèsia ha produït més morts i ferits i sembla molt més difícil de controlar que el d'Egipte. I en tots dos casos els cristians apareixen com una minoria que viu enfrontada a una majoria musulmana.

Egipte: una baralla entre comerciants

En el cas d'Egipte es va tractar d'un esclat que va produir vint morts i es pot considerar acabat. Tot va començar per una baralla entre dos comerciants, va transformar-se en un enfrontament entre famílies, va degenerar en batalla i va produir vint morts i 44 ferits, desenes de cases i cotxes incendiats i nombrosos negocis saquejats. De fet, va ser una manifestació més de l'odi existent al sud d'Egipte entre coptes i musulmans. Ja a principis dels anys noranta, quan diversos grups integristes islàmics van llençar-se a la guerrilla per apropiarse del poder, moltes de les seves víctimes van ser de la comunitat cristiana copta. El més greu de l'esclat de violència de dies passats ha estat que ara no s'ha tractat de grups integristes sinó de la població musulmana en general que ha atacat la minoria cristiana. Cal recordar que dels 64 milions d'habitants d'Egipte, 6 milions pertanyen a l'Església copta, que té 1.700 anys d'antiguitat. Els coptes són el major nucli cristià de l'Orient Mitjà. Dels 31 ministres de l'actual govern egipci, dos són coptes, així com una part considerable dels homes de negocis més importants del país.

A la població d'el-Kushesh, a 440 quilòmetres al sud del Caire, de 40.000

habitants, dues terceres parts dels quals són coptes, el 29 de desembre passat un comerciant ambulant musulmà va voler comprar a crèdit uns teixits a un comerciant cristià. Aquest li va negar el favor. El primer va tornar amb dos germans, tots armats, i en l'enfrontament es van produir tres ferits. El dia 31 un home i una noia resulten morts en intervenir familiars, veïns i parents pròxims d'un i d'altre comerciant. I el diumenge, dia 2 de gener, a la sortida de la missa, es produeix la gran explosió de fúria: comerços i cases cristianes són assaltades i destruïdes i la violència s'estén pels pobles musulmans de la rodalia que es dediquen a perseguir i matar cristians. Fonts coptes han acusat els imams de les mesquites d'incitar els musulmans a matar els cristians. El bisbe copte Wissa, de l'arquebisbat del qual depèn el-Kushesh, ha manifestat que «la policia es mirava de lluny el que passava, sense intervenir per defensar els coptes».

A Indonèsia demanen «guerra santa»

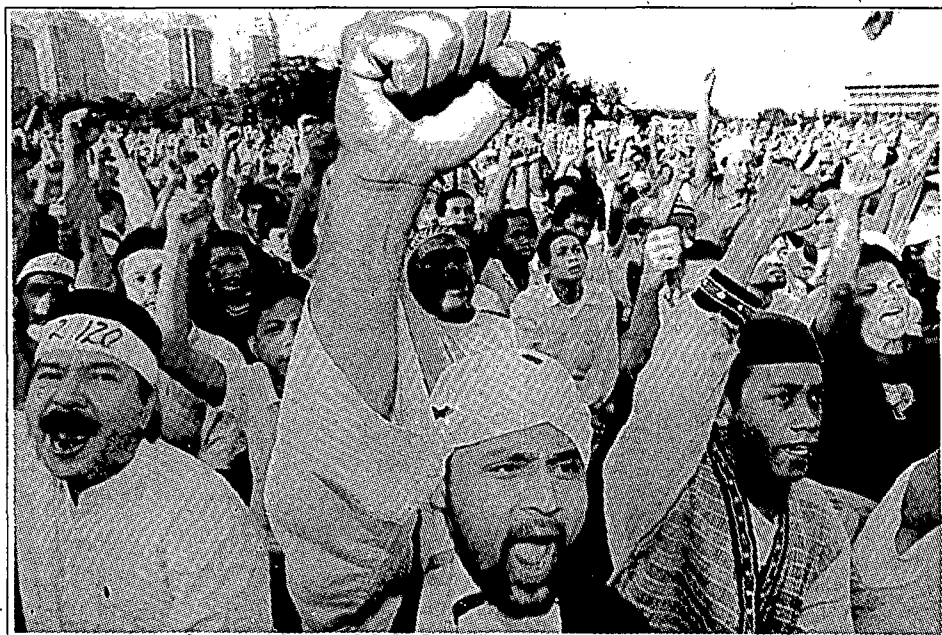
En el cas d'Indonèsia el nombre de morts des del Nadal supera les dues mil persones a l'arxipèlag de les Moluques. El més greu és que s'ha encès una foguera d'odi religiós que el dia 9 passat va portar a manifestar-se a la capital indonèsia, Djakarta, una multitud avaluada entre 100.000 i 300.000 persones cridant «Jihad, jihad», és a dir, el crit dels musulmans demanant la «guerra santa» contra els infidels. El president del Parlament, Amien Rais, es va dirigir a la gentada i va prometre portar la «guerra santa» a les Moluques si no es restablí ràpidament la calma. Per a Rais, considerat un intel·lectual musulmà reformista, el conflicte és un intent de debilitar l'islam a Indonèsia, Estat que amb 207 milions d'habitants és el país islàmic més poblat del món. Altres ora-

dors van donar un mes de temps al president indonesi Wahid per deturar les matances i, en cas contrari, van anunciar l'enviament de deu mil voluntaris a l'arxipèlag a lluitar contra els cristians.

Les Moluques tenen entre dos i tres milions d'habitants, que són majoritària-

sols musulmans. Es calcula que el nombre de persones que s'han vist obligades a marxar de casa seva es de cent mil.

La Comunitat de les Esglésies Indonèsies va publicar un comunicat al desembre passat que deia: «Els atacs massius contra els cristians són la conseqüència

Musulmans indonesis es manifesten a favor de la «guerra santa».

ment cristians (catòlics i protestants), mentre que en el conjunt d'Indonèsia més del 80% de la població és musulmana. En els últims vint anys s'ha produït un fort corrent migratori de musulmans d'altres illes que ha creat fortes tensions amb la majoria cristiana. El motiu que va desencadenar la més recent onada de violència en aquesta guerra de religió, segons els cristians, va ser l'incendi de la principal església protestant de la capital de les Moluques, Ambon, després que en els últims anys n'hagin cremat unes cinc-centes. Segons els musulmans, milícies cristianes van matar una noia musulmana a l'inici de les festes nadalenques. Els primers acusen les forces armades de no intervenir i els segons els acusen d'ajudar els cristians a destruir-los. Pel que sembla mentre unes unitats militars ajudaven els uns, altres ajudaven els altres.

De la pedra al fusell automàtic

Aquest episodi de violència té el seu precedent en els sagnants enfrontaments iniciats el 19 de gener del 1999 que han causat durant l'any passat entre 1.500 i 4.000 morts i milers de ferits, així com més de 8.500 edificis cremats o destruïts. Al gener del 99 els enfrontaments van ser amb matxets, pedres i espases però actualment són amb fusells automàtics i granades. La situació actual és de divisió total. Els musulmans han fet fora tots els cristians de l'illa de Buru. Grups de centenars de cristians han atacat aldees musulmanes. La capital, Ambon, va quedar dividida per una línia de demarcació a través de la qual els grups armats es disparaven i es tiraven bombes. A una part de la ciutat només hi queden cristians i a l'altra,

directa de la manera amb què el conflicte de les Moluques és tractat per l'exèrcit i la policia indonèsies. Si les responsabilitats no poden ser establertes aleshores és millor que l'exèrcit i la policia siguin retirats de les Moluques i substituïts per una força internacional de manteniment de la pau.» La resposta del govern indonesi va ser enviar uns quants milers més de soldats i una flota de vaixells que han aïllat l'arxipèlag mentre les forces militars escorcollaven casa per casa per confiscar tota mena d'armes.

Ja fa temps que l'Església catòlica està preocupada per les relacions amb el món musulmà però tal com evolucionen els esdeveniments és cada vegada més urgent articular un diàleg cristianomusulmà que eviti la proliferació de focus de conflicte religiós com els que han motivat aquesta anàlisi. La fe amb Déu ha de portar cap a l'amor al pròxim, no cap a l'odi amb els qui són o pensen diferent.

Antoni Reig

Periodista i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona

...amb un dibuix

SIGNUM

INGENIERIA APLICADA A L'AUTOMATITZACIÓ

Sistemes de comandament

Relloctges

Carillons

Campanes

Inhibidors de llamps

disseny • fabricació • instal·lació • manteniment

Roselló 207 pral. la 08008 Barcelona Telefax 93 416 17 98

10 anys de garantia campanes

PREUS molt ajustats

20^e aniversari

societat

La família, protagonista de l'Any de la Cultura de la Pau

BARCELONA.— La família ha d'ocupar un paper central en la tasca de promoure la pau en aquest any, que l'Organització de les Nacions Unides ha declarat Any de la Cultura de la Pau. Aquesta va ser una de les conclusions de la sessió sobre el tema *La família en clau de pau*, que el Grup d'Entitats Catalanes (GEC) de la Família va organitzar el mes de desembre passat a l'Auditori FIATC, a Barcelona, per preparar aquest any internacional.

S'hi va plantejar la necessitat, la urgència, de la pau al món, però es va posar de manifest que la pau comença en el cor de cada persona, en el si de cada família, en les relacions amb els companys de treball, amb els amics i amb els coneguts. El president del GEC, Daniel Arasa, va assenyalar en el parlament de presentació de la jornada que parlar de la pau al món sense ser cadascú de nosaltres portador de pau, d'alegria, de ser gent que ajuda els qui té al seu costat, és una tasca inútil. També va afegir que «la majoria de nosaltres no podem fer grans coses perquè hi hagi pau als conflictes bèl·lics que es produeixen al món, però sí que podem omplir de pau el nostre entorn familiar, professional i social».

Arasa va afirmar que «no pot aportar gran cosa en aquest àmbit una persona intrigant, la que està disposada a pujar, a grimpar, en els càrrecs socials o laborals al preu que sigui, encara que hagi de trepitjar els altres». El president del GEC va fer referència a la importància de transmetre valors en la formació que els pares, i els adults en general, donen a les generacions joves. Va dir que una aportació a favor de la pau és, també, que les famílies siguin obertes i acollidores. És a dir, que no es plantegi la família com «un reducte davant de tots els altres o, si es vol, un lloc d'egoisme d'uns quants».

Promoure la Carta de la Pau

Joan Viñas, popular home de la ràdio, director de l'Àmbit Maria Corral i actualment diputat, va protagonitzar amb altres membres de l'entitat que ell dirigeix la presentació de la Carta de la Pau, que ja han signat centenars de milers de persones. Viñas, juntament amb Elisabet Juanola, Claudia Tzanis i Ignasi Batlle, van anar desgranant aspectes fonamentals de la Carta de la Pau, fent-ho com si es tractés d'un guió radiofònic. Van llegir textos en català i en castellà. Especialment, s'hi va fer notar l'accent xilè de Claudia Tzanis, que simbolitzava d'aquesta manera el sentit obert a totes les persones: una crida a favor de la pau sense importar ni la llengua, ni la raça, ni la nacionalitat, ni la religió que es practica.

Els assistents es van solidaritzar amb els continguts de la Carta de la Pau i molts van signar-ne l'adhesió. A més, en propers fullets, el GEC distribuirà el text íntegre de la Carta amb la finalitat que arribi a moltes més persones i perquè aquelles que ho desitgin puguin també subscriure-la.

El valor del diàleg

Un dels aspectes que crida més l'atenció de la Carta de la Pau és la referència

al fet que els éssers humans que vivim actualment no tenim la culpa dels conflictes que en el passat es van produir entre diferents països o territoris, per la senzilla raó que no hi érem, per la qual cosa cal perdonar tothom, estimar-se i oblidar les rancúnies i les tensions històriques. Al llarg de l'acte organitzat pel GEC es va recordar el valor del diàleg que s'estableix entre les persones, les institucions i els països. Tanmateix, es va remarcar que la família pot ser un pivot fonamental en la pau entre les persones.

Joan Viñas, gran orador i, alhora, home molt coneixedor de l'ànima humana, va anunciar que una de les activitats en les quals posarà més èmfasi des del Parlament català serà reclamar l'atenció de les institucions públiques envers les persones grans. Va recordar la responsabilitat dels pares en l'educació dels fills,

La família té una tasca essencial en la promoció de la cultura de la pau.

la importància del diàleg entre els pares i els fills i la necessitat que els mitjans de comunicació social, particularment la televisió, millorin els seus continguts, fent referència al recent debat sobre mitjans audiovisuals celebrat al Parlament català.

Daniel Arasa

Els Pastorets del Vendrell celebren el seu 35è aniversari

EL VENDRELL.— Les representacions dels Pastorets del Vendrell arriben enguany a la seva 35a edició. Des del 9 de gener passat s'escenifiquen cada diumenge al Teatre La Lira. L'espectacle es pot veure fins al 6 de febrer. El president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, i la seva esposa, Marta Ferrusola, van assistir a la representació del dia 9. Pujol va elogiar aquesta manifestació de la cultura popular catalana, tot qualificant-la «com un altre puntal de la cultura, de la societat civil i de la identitat d'un poble». A la mitja part dels Pastorets, el president va baixar als camerinos per saludar la setantena d'actors que intervenen en aquest espectacle tradicional nadalenc.

A diferència d'altres localitats, els Pastorets del Vendrell comencen a representar-se un cop ha passat el cicle nadalenc. Això és degut al fet que el teatre La Lira està ocupat per les diverses activitats que s'hi fan al llarg

del Nadal. Segons afirma Josep M. Bargalló, president dels Pastorets del Vendrell, «a les representacions assis-

teix més públic els darrers dies que no pas els primers». I afegeix: «El 70% dels espectadors prové de fora del Vendrell. Un tipus de públic que no es mobilitza durant les jornades nadalenques.»

Els Pastorets del Vendrell compten amb un pressupost de cinc milions de pessetes i 750 socis que hi donen suport. L'obra *Entre el bé i el mal... el Nadal* està dirigida actualment per Francesc Ripoll. Té una durada de tres hores, amb vint-i-quatre quadres que recreen els passatges bíblics i diferents aspectes de la tradició catalana. Enguany s'han renovat alguns d'aquests quadres. Dels Pastorets del Vendrell cal destacar també la varietat dels efectes especials pel que fa a la retroprojectió, la fibra òptica, el fum alt i baix, la neu artificial, la pirotècnia i el làser. Les localitats es poden aconseguir a Caixa Catalunya a través del servei Tel-Entrades.

Representació del quadre escènic «L'establia».

Joan Boronat

Acollir les persones que pateixen una ruptura matrimonial

■ L'Associació Cristiana de Persones Separades i Divorciades ajuda a superar aquest tràngol amarg

El dominic Jordán Gallego va fundar Acrisdi el 1993 amb la intenció d'ajudar, des d'un esperit cristià, les persones que pateixen les conseqüències d'un matrimoni trencat. Josep Caritg és l'actual president d'aquesta associació, que compta amb uns 300 socis, la majoria homes i dones que han estat abandonats per les seves parelles després d'una llarga vida en comú. Acrisdi ofereix comprensió, assistència i orientació religiosa, a més d'assessorament jurídic, econòmic i laboral.

A finals del 1991, es van reunir per primer cop i gairebé sense conèixer-se cinc persones, al convent dels Dominics del carrer de Bailèn número 10 de Barcelona. Era l'inici d'Acrisdi, que es va fundar jurídicament el 1993, un projecte que el P. Jordán Gallego perseguia des de feia temps. «Com a prevere, les dificultats i els problemes dels matrimonis trencats i les seves conseqüències sempre m'han preocupat. No únicament pel drama personal que viuen ells, sinó per les dures conseqüències que afecten els fills, sobretot en la infància i en l'adolescència», afirma aquest dominic que durant anys va ser secretari general del Secretariat Vaticà per al Diàleg amb els No Creients. Jordán Gallego tenia constància de molts problemes matrimonials per les persones que passaven pel seu confessor i perquè dirigia els Equips de Matrimonis d'Espiritualitat Conjugal.

Acrisdi, que va ser aprovada el 1993 com a associació civil i privada, pretén per damunt de tot ajudar els socis en els seus problemes des de la perspectiva de la fe. Acrisdi vol ser la veu dels separats i aconseguir que tant la societat com l'Església els comprenguin. En aquest sentit, el P. Gallego destaca el gran suport que sempre els ha brindat el cardenal Ricard M. Carles, que en el pròxim número de la nova revista de l'associació, *Albada*, encoratja els membres d'Acrisdi a continuar amb la gran tasca que estan duent a terme.

Saber perdonar

Josep Caritg recorda que hi ha dues menes de persones separades, i «no hem d'oblidar que nosaltres hem estat els abandonats». Les persones que són a l'associació tenen entre 40 i 55 anys, la majoria són dones i han celebrat les nocces d'argent matrimonials. «Les han abandonades per dones més joves i es queden en una situació de desem-

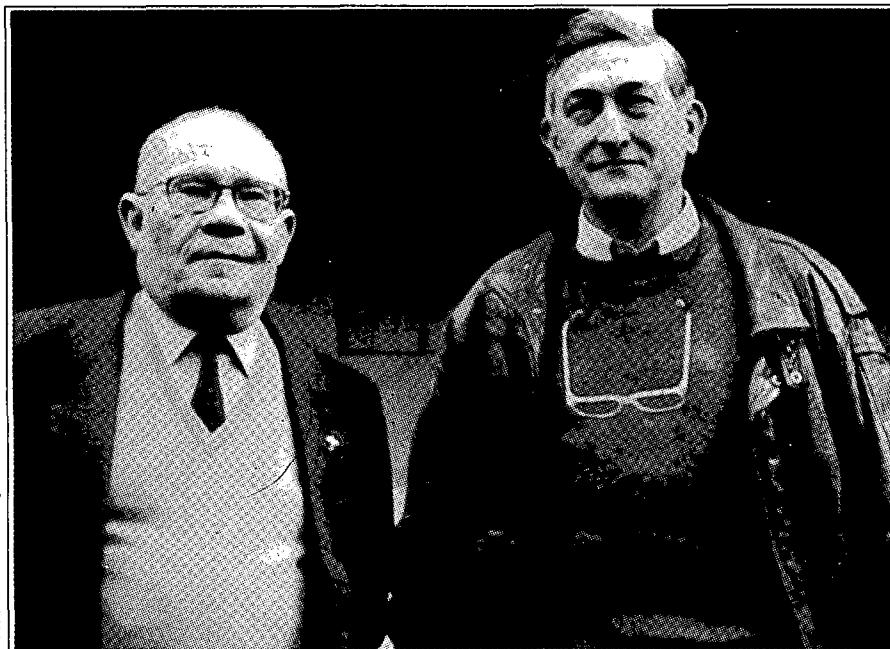

Foto: Glòria Carrizosa

D'esquerra a dreta, el P. Jordán Gallego i Josep Caritg, fundador i president d'Acrisdi respectivament.

rament tant emocionalment com econòmicament perquè com que no han treballat i, per tant, no han cotitzat, no tenen dret a una jubilació», aclareix Caritg. En aquest sentit disposen de l'assessorament d'una advocada i també reben una subvenció per a ajudes a casos específics. Però el que aquestes persones més necessiten quan truquen a la porta de l'associació és ser escoltades i consolades. «El nostre primer objectiu és que es recuperin per afrontar la nova situació. Normalment necessiten ajuda psicològica, i per descomptat, de la família i dels amics», explica el president d'Acrisdi.

Actualment atenen uns 300 socis, tot i que al fitxer de Jordán Gallego hi ha comptabilitzades unes 2.000 persones amb què s'ha entrevistat, però «per raons familiars o per discreció prefereixen no pertànyer a l'associació».

Acrisdi promou diferents activitats. El tercer diumenge de cada mes el seu consiliari, el pare Emili Barceló, els imparteix una xerrada sobre temes relacionats amb la fe. El grup de creixement és una iniciativa de la

qual estan molt satisfets: primer es fa una lectura sobre un tema determinat, cada persona disposa de tres minuts per parlar sense que ningú no la interrompi, i al final s'estableix un diàleg entre ells. «Sempre et quedés amb alguna idea o experiència profitosa», comenta Caritg, per a qui totes aquestes activitats són mitjans per organitzar sopars, sortides i excursions en què s'estrenen els llaços d'amistat.

Acrisdi és una associació cristiana, i per tant Caritg insisteix «que, malgrat el dany rebut, hem d'aprendre a perdonar. Tampoc no s'ha d'oblidar que després de la separació queden els fills, un vincle per a tota la vida».

Si hi esteu interessats podeu trucar als tel. 932 323 482 i 932 314 807 els dilluns i els dimecres de 18 a 20 h.

Glòria Carrizosa Servitje

Jon Pau II i els cristians divorciats

El fet que una persona estigui separada o divorciada no impedeix la seva plena participació en l'Eucaristia i en les diverses formes d'intervenció en la comunitat cristiana. La situació canvia si el cristià ha contret una nova unió. El Catecisme de l'Església catòlica afirma que quan «un dels cònjuges sigui la víctima innocent del divorci pronunciat per la llei civil, llavors aquest cònjuge no trenca el precepte moral» (2386). Joan Pau II, en la seva enciclica *Familiaris consortio* (1981), dedica un apartat per parlar sobre els cristians que es tornen a casar. «Exhorto vivament els pastors i tota la comunitat de fidels perquè ajudin els divorciats casats de nou, procurant amb caritat sol·licita que no se sentin separats de l'Església; poden i han de participar encara com a batejats, en la seva vida. Seran exhortats a escoltar la Paraula de Déu, a assistir al sacrifici de la Missa, a participar en la pregària, a aportar la seva contribució a les obres de caritat i a les iniciatives de la comunitat a favor de la justícia, a educar els fills en la fe cristiana, a cultivar l'esperit i les obres de penitència per implorar així, un dia i un altre, la gràcia de Déu. Que l'Església resi per ells, els encoratgi, es presenti com la seva mare misericordiosa i els sostingui així en la fe i l'esperança. Malgrat això, fonamentant-se en les Sagrades Escripures, reafirma la seva disciplina segons la qual no pot admetre a la comunitat eucarística els divorciats casats de nou.»

LES RECEPTES

Conexiu publicitat més llaminera i saborosa que posar un anunci a "Les Receptes de la Tieta Montserrat"

TIETA MONTSERRAT

Truqueu al telèfon 934 905 988 i us n'informarem.

cultura

Una oportunitat magnífica per als joves valors musicals

■ L'Auditori Pau Casals del Vendrell acull un cicle de concerts

EL VENDRELL.— S'ha iniciat ja la programació d'hivern a l'Auditori Pau Casals del Vendrell, dedicada essencialment a donar suport als joves valors musicals catalans amb més possibilitats de projecció dins del món de la música. Aquest cicle de joves intèrprets és fruit dels convenis de col·laboració entre l'Auditori Pau Casals —un coliseu de la música que va ser batejat amb el nom de l'il·lustre compositor, director d'orquestra i violoncel·lista nascut el 1876 al Vendrell— i diferents conservatoris de música d'arreu de Catalunya, a més d'altres entitats.

La Jove Orquestra Camerata XXI va ser l'encarregada d'obrir el 9 de gener passat el cicle musical d'enguany, mentre que el segon concert, celebrat el dia 16, va ser interpretat pels premis d'honor del Conservatori Professional de Música de la Diputació de Tarragona. El proper diumenge, 23 de gener, hi haurà l'actuació del pianista Raimon Garriga, guanyador del concurs de joves intèrprets de piano, celebrat l'any passat a Vilafranca del Penedès. Pel que fa al quart i darrer concert del mes de gener, serà executat pel grup Denner Clarinet Trio.

Quant a la programació del mes de febrer, cal assenyalar que el diumenge dia 13 intervindran a l'Auditori Pau Casals la soprano Marta Mateu, el baríton Alexandre Richez i la pianista Neus Guiu. La següent actuació tindrà lloc el 20 de febrer, a càrrec dels premis d'honor del Conservatori Professional de Música de Vila-seca. El dia 27 es clourà la programació amb l'actuació dels alumnes de l'Aula de Piano del Conservatori Superior de Música del Liceu de Barcelona, seleccionats pel seu professor, Stanislav Pochequin.

El preu de les entrades és de 500 pessetes per concert, tot i que es poden adquirir uns abonaments al preu de 1.800 pessetes, que inclou també l'entrada per assistir a la representació dels Pastorets del Vendrell al Teatre de la Lira. Cal remarcar que el 10% de la recaptació obtinguda amb la venda de les entrades per veure els Pastorets es destinarà a una obra benèfica. Tots els concerts tenen lloc a l'Auditori Pau Casals i comencen a les dotze del migdia.

Joan Boronat

L'Auditori Pau Casals del Vendrell va ser batejat amb el nom de l'insigne violoncel·lista català.

ATENCIÓ ANUNCIANTS

Ingredients per fer un bon anunci publicitari

- ✓ Poseu un anunci a les fitxes de "Les Receptes de la Tieta Montserrat".
- ✓ Cada setmana us veuran més de 40.000 persones.
- ✓ El vostre anunci no té data de caducitat. Les fitxes es guarden temps i temps.
- ✓ Un preu realment econòmic: només 10.990 ptes.

XVI Premi Mn. Narcís Sagner de poesia i de recerca històrica

VALLGORGUINA.—L'Associació Cultural Vallgorguina ha convocat recentment el XVI Premi Mn. Narcís Sagner de poesia i de recerca històrica. La dotació econòmica per a cada categoria és de 100.000 pessetes, juntament amb la publicació de l'obra. Els treballs han de ser inèdits i escrits en llengua catalana. El guardó de poesia s'atorgarà a una obra constituïda per un mínim de cent versos i un màxim de cent cinquanta. El tema és lliure.

Pel que fa al premi de recerca històrica, es concedirà a una monografia sobre qualsevol aspecte de la història, des de la prehistòria fins

a l'època contemporània, dins del marc geogràfic de les comarques del Vallès Occidental, el Vallès Oriental, el Maresme, la Selva i Osona. L'extensió serà d'un mínim de trenta pàgines, de 45 línies i 75 caràcters per línia, i un màxim de cinquanta pàgines, amb il·lustracions i bibliografia a part.

Els originals s'han d'enviar a: Premi Mn. Narcís Sagner - apartat de correus 08470 Vallgorguina. El termini de lliurament serà el 31 de maig del 2000. Per a més informació, adreueu-vos al l'Ajuntament de Vallgorguina, tel. 938 679 125 o a J. Mora, tel. 938 679 162 (vespres). (C.C.)

Recital de piano amb obres d'autors clàssics

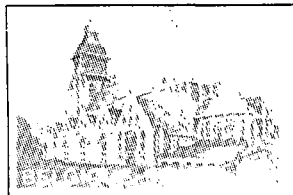
BARCELONA.—L'Associació Orquestra de Cambra dels Amics dels Clàssics organitzarà el proper 28 de gener, al local social de l'entitat (c/ Ausiàs Marc, 26, 8è - 08010 Barcelona), un recital de piano a càrrec de Pablo González i de Javier Merino. El concert començarà a les 19.30. Pablo González interpretarà al piano obres de J. S. Bach, F. Schubert, F. Chopin y S. Rakhmàninov. Per la seva banda, el repertori que oferirà Javier Merino estarà basat en composicions musicals de C. Debussy, R. Schumann, M. de Falla i S. Prokofiev. (C.C.)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

L'església de la Capella, a Brussel·les

Bèlgica va dedicar el 1984 aquest segell a l'església de la Capella, que està situada a Brussel·les. Fundada l'any 1134 pel duc de Brabant, va ser el primer lloc de pregària que es va construir extramurs de la vila de Brussel·les. L'església, que està dedicada a la Mare de Déu, va ser nomenada parròquia el 1210. Va patir un incendi molt greu el 1405 i posteriorment, el 1695, fou bombardejada. Reconstruïda, transformada i engrandida, avui dia és un dels monuments més rellevants de la capital de Bèlgica. Els seus diferents estils arquitectònics coexisteixen amb harmonia.

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que a la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 75 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

Inauguració de l'Any Bach amb l'«Oratori de Nadal»

BARCELONA.— Enguany se celebren els 250 anys de la mort de Johann Sebastian Bach, un dels genis de la música clàssica, sense que aquest adjectiu tregui contemporaneïtat a les seves composicions. En efecte, el mestre alemany ha estat un referent necessari en els músics que l'han succeït, i actualment continua sent una llum inesgotable. Com diu una metàfora musical, «Bach és un vell ciri molt consumit, però d'on tots els compositors han anat a encendre's».

Per això, la commemoració de la seva mort, i més en aquest any del mil·lenni, promet convertir-se en un recital de missses, passions i cantates. Un dels primers a inaugurar el cicle ha estat el Palau de la Música Catalana que gairebé es va omplir de gent el 10 de gener passat per escoltar tres peces de l'*Oratori de Nadal*, una obra composta pel prolífic Johann Sebastian Bach al final de la seva vida.

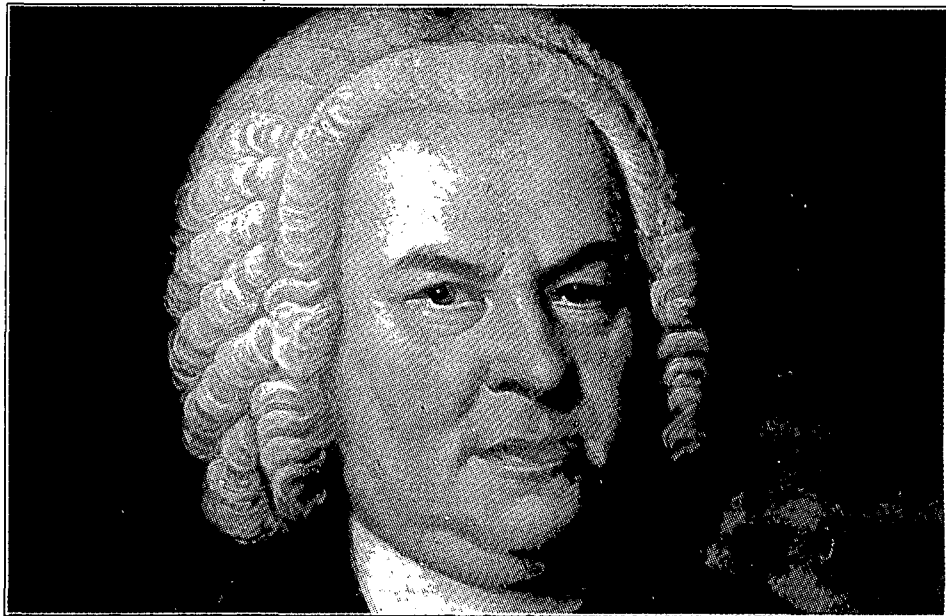
La interpretació va anar a càrrec de la formació Le Concert des Nations, de Jordi Savall, amb el Cor de Cambra del Palau de la Música. Com a solistes cal destacar la presència de Kurt Widmer, concertista i professor de cant a Basilea, que va venir acompanyat de dos dels seus deixebles, Letizia Scherrer i el jove tenor Dieter Wagner, que en la darrera cantata va assolir la fermesa i la potència que potser

els nervis li havien pres durant la primera part.

Recuperació d'un gènere

L'oratori és un gènere que les tradicions reformades van rescatar a partir del segle XVII. La tradició de proclamar els textos sagrats amb diàlegs, cants o cors de la cristiandat durant l'Edat Mitjana va quedar reduït a la litúrgia catòlica llatina després del turbulent segles XV i XVI amb la Reforma i la Contrareforma.

L'acceptació de les passions en un context litúrgic va ser fàcil, mentre que composicions pròpies del temps de Nadal atreïen més reticències. Per aquest motiu, Bach no va trobar un altre nom que el genèric «oratori» per agrupar una sèrie de cantates corresponents al tridu nadalenc: any nou (festivitat de Santa Maria), Epi-

Johann Sebastian Bach.

fania (festa dels Mags) i baptisme de Jesús.

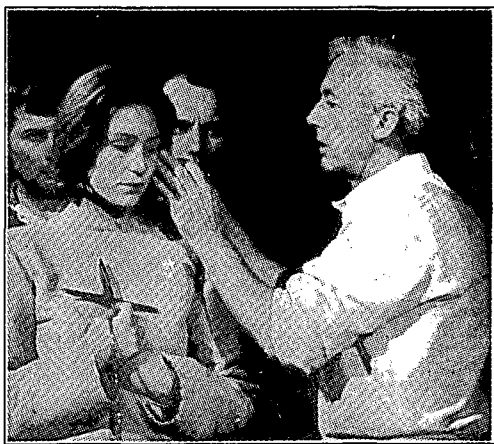
El text combina recitats evangèlics amb cors i àries que expressen una autèntica meditació espiritual a cavall entre la mística de Teresa d'Àvila —«Jesús, embrida els meus sentits, sigues el meu únic desig» (quarta cantata)— i la de Teresa de l'Infant Jesús —«Un cor que estima el seu domini i s'hi dona tot sencer. És el tron del

meu Jesús» (cinquena cantata). Si alguna cosa hi va mancar és que molts van deixar perdre l'oportunitat d'escoltar el missatge d'esperança, d'optimisme i de fe que la genialitat musical i espiritual de Bach transmet a través dels segles i, gairebé podem dir-ho, dels mil·lennis.

Guillem Farré

Mor Robert Bresson, el gran místic del cinema francès

PARÍS.— El cineasta francès Robert Bresson va morir el 18 de desembre, a París, als 98 anys. Perfeccionista i home molt creient, les pel·lícules d'aquest mestre del setè art es caracteritzen per un ascetisme absolut. Són autèntics poemes visuals plens de puresa, austeritat i referències espirituals. El seu estil ha estat qualificat en nombroses ocasions de jansenista. *Diario de un cura rural* (1951), *El proceso de Juana de Arco* (1962) —que va filmar amb un rigor gairebé documental—, *El azar de Baltasar* (1966), *Mouchette* (1967) i *Lancelot du lac* (1974) en són exemples extraordinaris.

Bresson durant el rodatge d'*El proceso de Juana de Arco*, amb l'actriu Florence Carrez-Delay, que interpretava la protagonista.

Retirat del cinema des del 1983, any en què va dirigir *El dinero*, Robert Bresson deixa per a la posteritat tan sols tretze films, alguns dels quals són considerats obres mestres com *Un condenado a muerte se ha escapado* (1956) o *Pickpocket* (1959). El respecte que ha inspirat la seva obra és únic i excepcional. El director de cinema Jean-Luc Godard, que es declarava hereu de Bresson, va arribar a escriure el següent: «Bresson és el cinema francès, com Dostoievski és la novel·la russa, com Mozart és la música alemanya.» (C.C.)

Per un cinema creatiu, responsable i humà

PAMPLONA.— La Universitat de Navarra ha atorgat el premi Luka Brajnovic de la comunicació al productor cinematogràfic britànic David Puttnam, artífex de pel·lícules tan rellevants com *Carros de fuego*, *Los gritos del silencio* o *La misión*. «L'art, com la religió, ens pot oferir un sentit de finalitat, d'harmonia. Pot donar vida, forma. Tot veritable art ens afecta perquè és l'expressió de l'ànima humana, de la nostra ànima. I l'art gran i autèntic és capaç d'aconseguir, de desvetllar —o de tornar a desvetllar— aquella humanitat compartida, tant a través de generacions com a través de cultures», va subratllar Puttnam en el seu discurs d'acceptació del guardó. (Aceprensa)

Quin Nadal has celebrat?

—Avui hem tornat a l'escola! Quin rotllo! Les vacances ja s'han acabat —diu la Núria.

En Pau li ha preguntat si els Reis Mags li havien portat moltes coses. El Reis? No! Era el Papa Noel, que també li diuen Santa Claus, qui li havia deixat moltes coses a l'arbre!

—Ah! Però suposo que vas anar a veure com arribaven els Reis amb els regals —comenta en Pau.

—No vas equivocat Pau, és que no estàs al cas! Van arribar tots els amics del «Papa Noel», els de Walt Disney... i d'altres que l'ajudaven per poder portar tots els regals, i venien de molt lluny... tots venien d'Amèrica! —afirma la Núria.

—Però, Núria, que no vas veure Melcior, Gaspar i Baltasar dalt dels camells? —insisteix en Pau.

—Qui? No els conec jo, tots els teus amics. Me'ls hauràs de presentar! Així que ells també són amics de Santa Claus? —pregunta la Núria.

—No, Núria, ells són amics de Jesús! Ells van seguir l'estel que els va portar fins al nostre amic —respon en Pau.

—Jesús? I aquest qui és? —consulta la Núria.

En Pau es va quedar una mica trist. Com podia la Núria haver celebrat la festa d'algú a qui no coneix i no vol conèixer? De sobte va marxar la llum de l'escola. Oh! Ara no ens hi podem veure! Eren uns trenta a classe i la Núria va repartir una vintena de bengales entre els seus companys. Eren bengales que li havien quedat de les festes.

Oh! Quanta llum de sobte! Però en qüestió de segons la llum va desaparèixer, però

encara s'hi veïen, perquè en Pau i uns quants més havien encès una espelma. Que feliç i content estava en Pau! Va veure el que havia quedat del Nadal: la Núria havia fet i escampat molta llum, però es va apagar molt ràpid. Era una llum enlluernadora, fantàstica, però que no deixava veure... era engegadora! La d'en Pau era una llum discreta, càlida, no cridava tant l'atenció... però era constant, feia llum!

Així havia estat el seu Nadal. Jesús havia nascut en el seu cor, un Jesús humil, senzill i sincer, que no esquitxava com les espurnes de la bengala, sinó que embolcallava com la llum de l'espelma. Per a en Pau aquell Nadal havia estat diferent! Havia comprès que al seu voltant tenia gent com la Núria que s'aprofitaven de la festa dels cristians, sense saber quina era la seva joia. Havia entès que la societat el volia fer creure que Jesús preferia un mòbil abans que la mirra, que volia que les ciutats perdessin les seves tradicions, les arrels, la fe... per viure la dels americans.

Aquest any en Pau havia entès que el veritable sentit del Nadal està en el naixement de Jesús en el cor de les persones: el naixement de la humilitat, de la senzillesa, de l'amor cap als altres. El Nadal consisteix a omplir-se de joia en arribar els Reis que van a adorar el Rei de les nostres vides: el nen Jesús, el més pobre de tots, però el que més ens enriqueix amb la seva pobresa. Si no creus en aquest Nadal..., per què el celebres? I quan en Pau va entendre això, va tornar la llum a l'escola. Adéu, Núria, i que tinguis un bon Jubileu!

Sílvia Granados

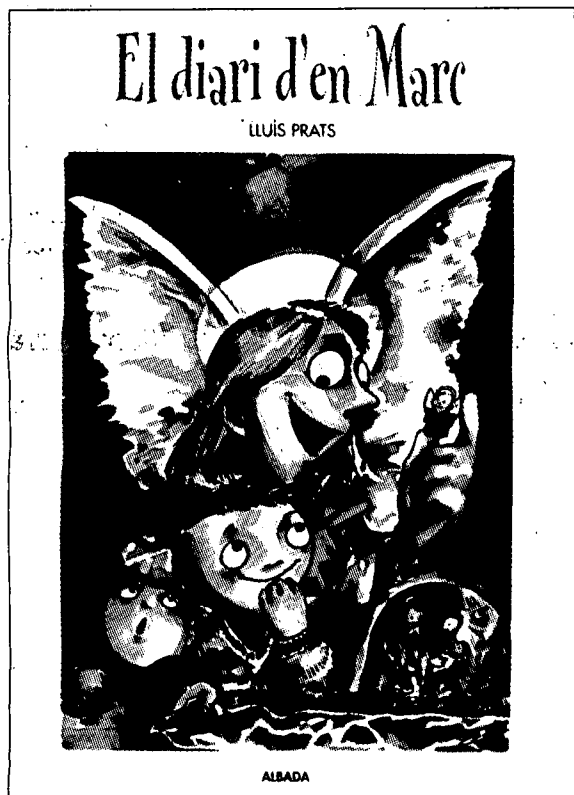
Llibres

Nodrir el jovent amb valors religiosos

L'argument d'aquest llibre és senzill, però profund alhora, atès que narra la història que escriu en Serafí, l'àngel de la guarda d'un noi de dotze anys, en Marc. D'una manera amena i simpàtica es revisen les principals vivències del protagonista, combinades amb una lectura colorista de l'Evangeli, que en Marc es troba casualment en un armari mal endreçat. Ajudat per l'àngel Serafí, repassarà en les tres parts del llibre (Betlem, Cafarnaüm i Jerusalem) la vida del Crist d'una manera novel·lada. Al final dels quinze capítols s'hi inclouen unes reflexions per tal de treure'n un propòsit: ajudar a resar. Tot plegat té un objectiu catequètic i vol fer-se entenedor per als lectors de poca edat, encara que qualsevol persona pot passar-hi una estona entretinguda. Les il·lustracions, especialment la de la portada, són d'una gran vivacitat i expressió, tot i que les vint que hi ha a l'interior són en blanc i negre.

El diari d'en Marc vol recordar les tradicions familiars cristianes i catalanes, perquè com diu l'autor en la presentació, «hi ha molts valors que a principis del segle XXI cal anar recuperant per no perdre allò que de més preciós té un poble:

la seva memòria històrica (...) perquè els valors religiosos, transcendentals, són fonament d'una vida viscuda com Déu mana, tal com diem de manera col·loquial». En definitiva, és un llibre per a tot l'any, per a petits i grans, que vol ajudar a nodrir la sensibilitat i alimentar la imaginació per valorar el fet religiós en les seves diverses manifestacions i amb tota la seva importància. (C.C.)

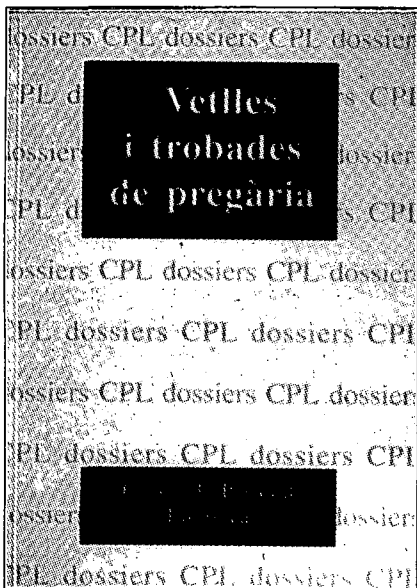

◀ **Lluís Prats (text) i Pau Morales (il·lustracions),** *El diari d'en Marc.* Editorial Albada, Terrassa 1999, 188 pàg.

Convocatòries especials de pregària

Són moltes les ocasions que es presten —més enllà de les celebracions litúrgiques o devocionals— a organitzar convocatòries especials de pregària. Circumstàncies d'origen específicament cristià (la Setmana per la Unitat dels Cristians, el dia del Seminari, el Domund o l'hora santa del Dijous Sant, per exemple) o d'altres que ens vénen de la societat, dels problemes del nostre món (des del començament de curs fins als problemes de la fam o de la manca de pau). Aquest llibre recull material, adaptable a cada comunitat i de senzilla utilització, per facilitar l'organització d'aquestes trobades. (C.C.)

◀ **Vetlles i trobades de pregària.** Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Dossiers CPL, Barcelona 1999, 179 pàg.

Testimoniatge d'una fe, d'un país

El Grup Torras i Bages va desenvolupar «un paper d'una certa importància en uns anys molt difícils del nostre país i de la nostra Església», afirma el P. Hilari Raguer, monjo de Montserrat, en la introducció del seu llibre. Gràcies a la col·laboració d'altres membres d'aquest grup, com Josep M. Nubiola i Jordi Bonet, el P. Hilari Raguer ha pogut escriure la història del Grup Torras i Bages, el qual «va contribuir a marcar-nos amb el senyal del catalanisme, de la democràcia i del sentit del bé comú», tal com escriu el president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, que n'havia estat soci, en el pròleg. (C.C.)

◀ **Hilari (Ernest) Raguer i Suñer.** *Gaudeamus Igitur. Notes per a una història del Grup Torras i Bages.* Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona 1999, 130 pàg.

Trobar temps per a la dansa interior

Aquest volum, alegre i esperançat, convida els lectors a sortir de la rutina de la vida quotidiana per iniciar una comunicació més profunda amb Déu, que pren la iniciativa com a company en la dansa de la vida. L'autora, Joyce Rupp, seguint el ritme dels mesos de l'any, presenta dotze grans temes acompanyats de reflexions per a la pregària, meditacions guiades, pautes per a la realització d'un diari, etc. A més, en les pàgines del llibre es poden trobar suggeriments molt útils per pregar cada dia del mes, en comunitat o individualment. (C.C.)

◀ **Joyce Rupp, Dios-Compañero en la danza de la vida.** Editorial Narcea, Madrid 1999, 188 pàg.

El camí cap a Jesús

Alèxia va ser una nena que va deixar una empremta molt intensa en el seu curt pas per la vida. Aquest llibre explica una història plena d'emoció i de tendresa. Greument malalta als tretze anys, Alèxia va portar la seva malaltia amb una valentia i una serenitat increïbles. L'autora, M. Victòria Molins, va conèixer la nena i va ser mestra de la seva germana. Admira profundament Alèxia, la qual va fer un camí cap a Jesús, fins que Ell va decidir emportar-se-la. Per la seva banda, les il·lustracions de Roser Puig López són delicades i encisadores. (C.C.)

◀ **M. Victòria Molins, s.t.j. (text) i Roser Puig López (il·lustracions).** *Me llamo Alexia.* Editorial STJ, Col·lecció Quique's Club Buenagente, Barcelona 1999, 79 pàg.

El llibre de la setmana

Günter Grass, vocació d'escriptor

Aquests últims dies, les llibreries han acumulat als aparadors i a les prestatgeries les obres de l'alemany Günter Grass. La concessió del premi Príncep d'Astúries, seguida de la concessió del premi Nobel, justifiquen aquest interès dels editors, dels llibreters i dels compradors per aproximar-se a l'obra d'un autor que és significatiu de l'Europa que vivim. Convé que en fem una petita reflexió en aquesta pàgina, que intenta ajudar a la lectura.

És evident que, des d'un primer moment, Grass va cridar l'atenció per la densitat de la seva obra. L'aparició d'*El timbal de llauna* o *El turbot* el 1977 va fer que els lectors espanyols s'enfrontessin amb una narració densa i voluminosa, en la qual apareixia, sobretot, una inquietud social profunda, centrada en els problemes del seu país, Alemanya, però que es podia considerar com una profecia del que esdevindria, i de fet així ha estat, a Europa. Una reflexió àcida i crítica, tot i que no exempta de certa tendresa, que es podia aplicar a la realitat de tants països sotmesos al règim de pobresa i d'injustícia que s'apropava amb rapidesa. Els desequilibris socials, les divergències ètiques, els fonamentalismes religiosos, l'exili i la fam, ja estaven allà, al prosceni d'un món que s'albirava immediat.

Günter Grass era fill d'un botiger de la

seva ciutat, un petit burgès més proper al proletari que al ben establert socialment. Quan era gairebé un nen va patir els horrors de la guerra: nascut a Danzig, la ciutat del conflicte que va donar origen a la Segona Guerra Mundial, va passar gana, persecució, i va haver de vestir l'uniforme militar molt jove... El van ferir i va estar als camps de concentració. Les seves primeres passes en la vida les va donar com a treballador manual, i va estudiar escultura i dibuix. La seva passió per l'aventura, o potser l'ansia per alliberar-se de l'estret cercle d'una vida provincial, el va impulsar a viatjar; i va sorgir la seva vocació d'escriptor. I va sorgir l'artista escultor, pintor i escriptor.

La seva literatura s'intensifica a mesura que passa el temps, i continua el camí que va iniciar, des d'una altra banda, l'inconformista i polèmic compatriota, el

catòlic Heinrich Böll, el també premi Nobel de Literatura.

La societat alemanya, amb tots els seus «tics», tan fustigada per Böll a *Opinions d'un pallaso* o a *Asedio preventivo*, troba una rèplica idèntica i immediata, del mateix tarannà crític en Grass.

La conferència que va pronunciar en l'acte en què es va atorgar solemnement el guardó va portar per títol: *Continuarà...* El final sempre repetit de les novel·les antigues de fulletó, de les quals va sorgir el rus Tolstoi, i tants d'altres, i que està en l'origen dels serials televisius interminables. Però, a diferència de la vulgaritat pedestre d'algunes històries lacrimògenes, dolçasses o sagnants, en Grass és el símbol de la seva vocació perseverant d'escriptor.

Una vocació d'escriptor que es nodreix de dues fonts importants: el que veu i el que sent. El que veu l'uneix a la tradició oral. Ell no necessita recórrer a mons estranys de futurs impossibles —l'horror de la ciència-ficció— en té prou traient el nas al carrer, i llegir els diaris, i tancar-se a casa amb la seva dona Ute i els seus set fills per escriure. I escriure cada dia sobre el que ha vist i sentit.

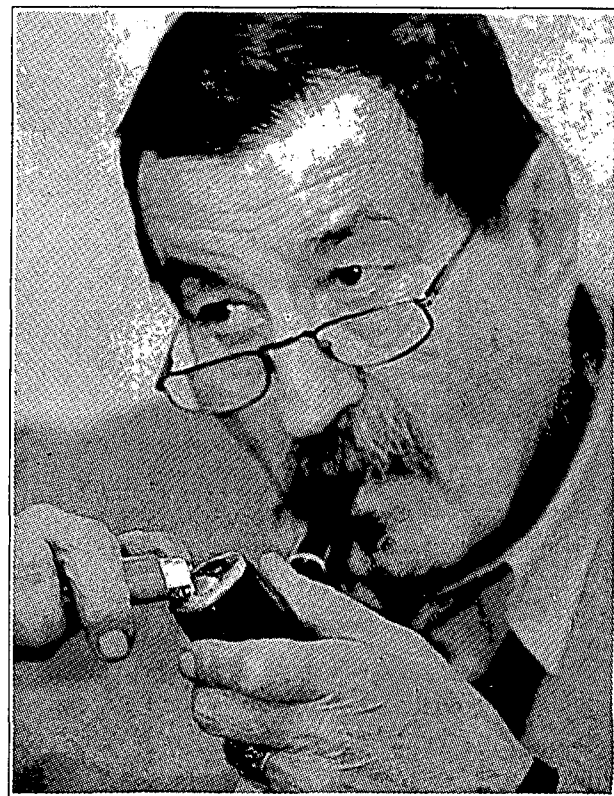
El que passa és que en el fons, sempre anhela una utopia, un bon escriptor ha de ser utòpic, com ja recordava fa centenars d'anys el vell Horaci en la seva *Carta a los Pisones*. I els utòpics són molt sovint incòmodes, perquè parteixen de les premisses d'una dialèctica que no agrada tothom. I a Alemanya Grass va ser i és incòmode perquè la seva utopia social, anàloga a Willy Brandt, no és gaire plaent als que s'instal·len en un liberalisme xenòfob de Mercedes Benz a la porta, xalet

al Mediterrani, i comptes obscurs en bancs segurs.

Es considera descendent de la picaresca espanyola, i se sap deutor del que ell anomena «la urgència interior d'un somiar llarg; i el gust per l'acudit i els jocs de paraules, i la passió de fabular i de mentir sense benefici». El seu últim llibre, *El meu segle*, és un resum de la seva visió de la nostra última història comuna. Per conèixer el seu pensament, cal llegir-lo. I procurar estar vacunat davant de la incomoditat que produeix.

Conèixer Grass és conèixer la literatura de l'Europa d'avui, que es debat enfront d'un passat que estima i que sap que potser intentem oblidar o destruir entre tots, i un futur que necessitem amb urgència més coherent, solidari i creatiu. I no infravalorar les premisses que l'han anat construint durant 2.000 anys.

Cristóbal Sàrrias

Günter Grass.

Encara no tens la teua carpeta?

Pots demanar-la a:

LA FORMIGA D'OR
Av. Portal de l'Àngel, 5
Barcelona

o a les nostres oficines:
CATALUNYA CRISTIANA
c/ Puiggarí, 5
08014 Barcelona
Telèfon: 934 905 988

La sardana i la dansa

Cicle Cobla, Cor i Dansa

La segona temporada del cicle Cobla, Cor i Dansa, que organitzen la Fundació Orfeo Català, el Palau de la Música Catalana i el Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional de la Generalitat commemora els 150 anys de la tenora.

Els concerts es faran ara en dissabte, a les set de la tarda, començant el 29 de gener i acabaran el 8 d'abril. Comptaran amb grans directors, entre els quals hi ha Antoni Ros Marbà, que dirigirà el concert de l'11 de març.

Hi participaran les cobles la Principal de La Bisbal, Sant Jordi-Ciutat de

Barcelona i Mediterrània, la Coral Cantiga i l'Esbart Dansaire de Rubí.

D'entre els sis concerts d'aquest cicle cal destacar el tercer, el dia 26 de febrer, que sota el títol *El gran virtuosisme de la tenora* tindrà l'actuació conjunta de tres grans tenores solistes, Josep Gispert, Jordi Molina i Jaume Vilà.

Cal congratular-se de la presència d'aquest esdeveniment sardanista al Palau de la Música Catalana.

Josep Ventura

Pensadors cristians del segle xx (11)

Teilhard de Chardin: reconciliar la fe amb la ciència

És unes de les escasses personalitats que han deixat la seva empremta poderosa en la nostra època. En la seva apassionant obra, aquest gran jesuïta francès, ens proposa una visió espiritualista i cristocèntrica de l'univers. Al voltant de la seva figura continuen apareixent propagadors entusiastes i adversaris del seu missatge.

CIENTÍFIC, PENSADOR I POETA

Pierre Teilhard de Chardin neix a principis de maig del 1881 en un castell d'Alvèrnia (França). La seva mare influeix decisivament a l'itinerari de la seva fe, en una època on la veritat cristiana s'havia separat del món de la cultura (Marx, Nietzsche...).

Seguint la seva *vocatio* vers una vida de més gran entrega, va ingressar a la Companyia de Jesús (1899), on va trobar un ambient propici per a la seva missió. Però, «aquest jove no tenia fusta de mestre, sino de pioner» (Guittou). Com a professor a l'Institut Catòlic de París, va renunciar a la seva càtedra per una missió científica a la Xina.

És en aquest país asiàtic on neix la seva vocació paleontològica. En efecte, emprèn expedicions pel desert de Goli (1923), i descobreix el famós *Sinanthropus pekinensis*, un dels descobriments paleontològics més destacats del segle xx. Posteriorment recorre l'Àsia central (1931), l'Himàlaia (1935), Birmània, Java i als setanta anys, inicia noves rutes paleontològiques al sud d'Àfrica. No obstant això, enmig de tota aquesta activitat científica, el pare P. Teilhard no oblida mai que ell és un apòstol.

Al costat de la seva dedicació infatigable a les ciències, duu a terme una gran tasca com a escriptor. Publica en les principals revistes científiques i un bon nombre de llibres, entre els quals destaquem: *Le phénomène humain*, *L'Apparition de l'homme*, *La vision du passé*, *Le milieu divin*... Malgrat les seves originals intuïcions, els seus escrits van suscitar més d'una sospita.

Finalment, el pensador jesuïta no acceptarà una càtedra que se li ofería al Collège de France. I es retira a Nova York (EUA), on morirà a l'abril del 1955.

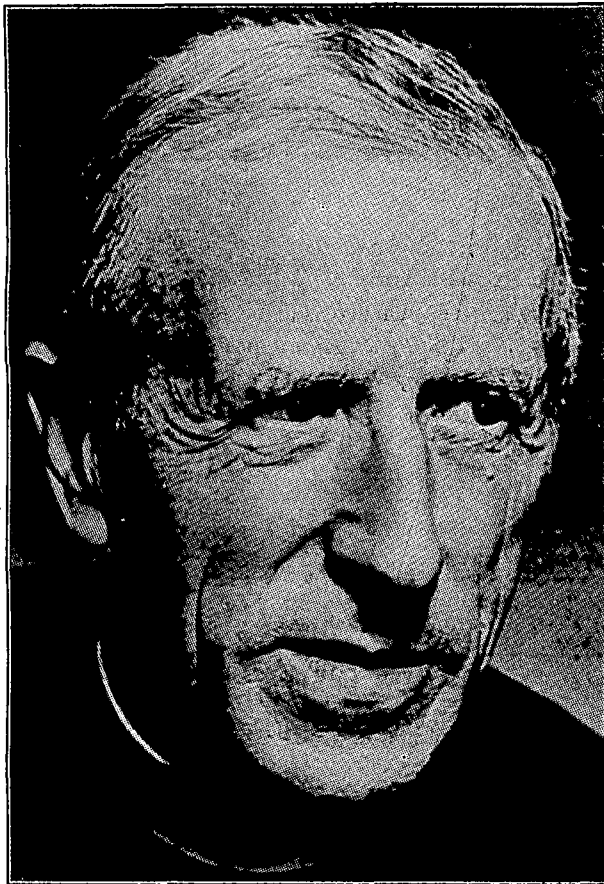
CIÈNCIA, FILOSOFIA I TEOLOGIA

Davant de la dicotomia creada per alguns corrents de pensament entre Déu i el món, Teilhard de Chardin no creu necessari fer aquesta opció radical. Semblant alternativa és falsa.

Precisament, perquè Déu és el crea-

dor de l'univers, i ha creat l'home en un món bell, és el cosmos un medi imprescindible per trobar-hi el Déu-Amor. Cal que el cristianisme aprengui a *endevinar a Déu* a través del món.

Així, partint del món l'home busca

Pierre Teilhard de Chardin.

Déu. Aquest és l'enigma de l'antropologia teilhardiana: l'home es manifesta en un espai i un temps als ulls de la ciència. Així, ciència, filosofia i teologia convergeixen en el Tot. I, per això, el pare Teilhard dirà: «És impossible intentar una interpretació científica global de l'univers sense produir la impressió de voler explicar-ho tot fins al final. Però, mireu-ho més de prop, i veureu que aquesta Ultrafísica no és encara una Metafísica» (*Le phénomène humain*, 1955).

EVOLUCIÓ I SENTIT ESPIRITUAL

L'evolució de l'univers vertebrava el pensament de Teilhard. Busca, per damunt de tot, entreveure'n el sentit espiritual. El món no és allò que ja està acabat, sinó que està en procés continu de forma-

ció (cosmogènesi). En aquesta evolució, el pensador francès contempla l'expressió sensible de la creació divina.

En contra de la postura materialista, el cosmos s'encamina cap allò espiritual. És el pas de la biogènesi (origen de la vida) a l'antropogènesi (naixement de l'ésser humà), i de l'antropogènesi a la noogènesi (origen del pensament). En aquesta última etapa és on Teilhard situa el pensament o consciència. Es passa, doncs, del moviment d'una primera cèl·lula

al moviment lliure de l'espirit. I, sense estancar-se en l'individualisme del superhome com Nietzsche, el pensador francès desemboca la seva teoria en un punt crític col·lectiu i superior: el *Punt Omega*.

Així, l'evolució serà una ascensió cap a la consciència, cap al *maximum* de la perfecció humana. És a dir, per ser plenament *nosaltres* ens cal avançar cap a l'Altre.

EL CRIST CÒSMIC

Existeix el perill, experimentat actualment per molts, de contemplar Déu mitjançant la ciència en les meravelles de la natura, però sense creure en el Redemptor (Jesucrist). Però, per a Teilhard, un món sense Crist és tan insuportable com un món sense Déu.

En efecte, la concepció teilhardiana de l'evolució coincideix amb una visió de l'univers d'acord amb Crist. I, precisament, a Ell li pertoca en el nostre món històric i concret el lloc del *Punt Omega*. És el *Crist còsmic* de sant Pau i de la Patrologia grega, o el *Crist Pantocràtor* de l'Edat Mitjana.

Un Crist que no és altra cosa que el centre de l'evolució de l'univers (cristificació). Per tant, el cristianisme no ha de témer el progrés de la ciència. En la fe cristiana l'home modern redescobreix el Rostre de Déu en Crist. En la seva recerca insaciable de la veritat científica trobarà la Veritat Eterna. I el mateix Teilhard afirmarà rotundament: «Espantat un instant per l'evolució, el cristià s'adona que aquella li aporta simplement un mitjà magnífic de sentir-se i donar-se més a Déu (...) El Crist es revesteix

orgànicament de la majestat de la seva creació» (*Le phénomène humain*, 1955).

CRISTIANISME I EVANGELITZACIÓ

Tant Nietzsche com Feuerbach i Marx van llençar les seves acusacions contra el cristianisme, pretenien anul·lar el que era espiritual de l'home, i crear el *Regne de la terra*. Aquests pensadors van contemplar la fe cristiana com una cosa verinosa (l'opi del poble).

Davant la mentalitat ateïtzant, Teilhard de Chardin considera que el veritable cristianisme és afirmatiu i encarnat, sense por del món. El cristià, en experimentar la icona de Crist en la natura i en el cosmos, sap que la ciència, en el fons és ciència divina. El món es converteix en una atmosfera divina que l'embolcalla. És aquesta la base de l'espiritualitat del pare Teilhard, que neix de l'acció santificadora de Crist.

El cristià no és un desertor. No és un desganat del treball humà, ni de bon tros! El creient lluita, amb l'arma de la fe, i sap anticipadament que ha vençut superant l'èxit o el fracàs del moment, ja que Crist ha triomfat amb la seva resurrecció.

La doctrina espiritual de Teilhard de Chardin és un bonic complement de la seva visió del món. Una espiritualitat positiva i optimista, on es divinifica l'univers en el Crist de l'Evangeli. I és que el nom de Pierre Teilhard de Chardin passarà a la història com el d'un gran científic, cristià, i sobretot, apòstol, que va saber harmonitzar fe i ciència, allò que creiem amb allò que sabem.

Joan Manel Gutiérrez Delgado

Escriptor i humanista
(stein@mixmail.com)

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA
(edició setmanal)

BUTLLETÍ DE L'ARQUEBISBAT
DE BARCELONA
(edició mensual)

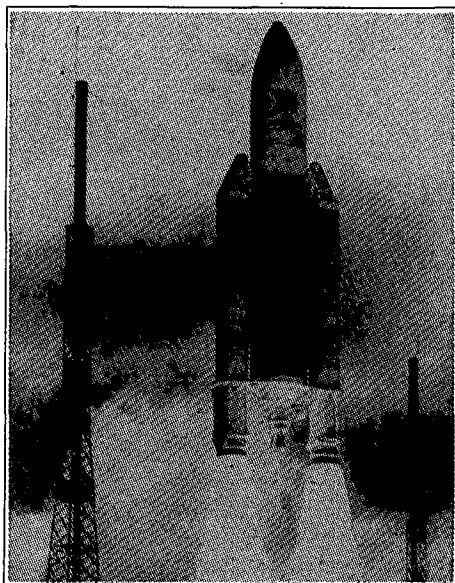
GUIA DE L'ESGLÉSIA DE
L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA
(edició anual)

Informeu-vos al telèfon: 934 905 988
c/ Puiggari, 5 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

Europa també fa astronomia des de l'espai

Fins ara semblava que els Estats Units d'Amèrica tinguessin l'exclusiva de l'astronomia dels aparells en òrbita. Tothom sap que el telescopi *Hubble*, posat en òrbita el 1990 i reparat el 1993, encara està transmetent dades interessantíssimes del fons estel·lar. Però ara la Unió Europea també hi ha volgut fer la seva. I no astronomia òptica simplement, sinó «astronomia-X» amb l'XMM (X-ray Multi-Mirror, mirall múltiple de raigs X) que l'ESA (Agència Espacial Europea) ha posat en òrbita des de Kurú (Guayana Francesa) el 10 de desembre passat. Es tracta del telescopi més potent d'aquesta especialitat que mai s'hagi construït. Està programat per a dos anys però segurament serà operatiu durant vuit anys més. El seu objecte és detectar el fenòmens violents de l'univers.

Té una longitud de 10 metres i 3,8 tones de pes. Molt sensible i estable com per «veure» sense tremolar una pilota de futbol a 180 km. Hi han participat els 15 països de la Unió amb 48 empreses. El seu cost ha estat de 115.000 milions de pessetes. A Espanya li ha

L'«Ariane 5» en el moment d'enlairar-se a Kurú.

correspost pagar un 6% amb la contribució de cinc empreses, Sener Madrid, Sener Bilbao, CASA, Crisa i Alcatel Espacio. La proesa de posar el telescopi en òrbita ha estat del coet *Ariane 5*, que fa tres anys i mig que es féu servir ja en un llançament que fracassà (va esclatar en ple vol) però que ara, després d'introduir-hi alguns modificacions ha estat un èxit total.

I què vol dir «astronomia-X»? La captació de les radiacions molt energètiques (d'ona com els raigs X de les clíniques) que es produeixen al cosmos on hi ha autèntics cataclismes. La llum visible és només una part molt petita de les radiacions que emeten els astres. N'hi ha moltes altres. I les de raigs X són interessants perquè en els fenòmens còsmics violents (on hi ha «forats negres», o estrelles dobles molt properes si una és «devorada» a poc a poc per la gravetat de l'altra, o altres). Només es poden captar amb aparells en òrbita perquè són absorbides per l'atmosfera terrestre, sobretot per la benèfica capa d'ozó que ens embolcalla. El mapa del cel-X és molt diferent del cel òptic. Ara en podem saber més coses.

Actualitats científiques

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

La matemàtica i els matemàtics

7 La matemàtica del S. IV aC a Atenes

Sabem per Plató que Sòcrates (469-399 aC) a la seva joventut s'havia vist atret per qüestions relatives a la matemàtica (per exemple: per què, en el cas de 2, és igual la suma 2+2 que el producte 2·2?), però que quan es va convèncer que ni la matemàtica ni qualsevol ciència podien proporcionar-li el coneixement de l'essència de les coses i que el més important de tot era la virtut, deixà les ciències per dedicar-se a la recerca del bé, cosa que va ser la característica de la seva filosofia. Però, no obstant això, el deixeble més famós de Sòcrates, Plató (427-347 aC), va ser qui va estimular, més que cap altre, l'estudi de la matemàtica a Atenes al s. IV aC.

Per què Plató estimava tant la geometria?

És cert que l'Escola de l'Acadèmia fundada per Plató era simplement filosòfica, però se'ns diu que a la llinda hi havia una inscripció que deia: «Que ningú que no sigui geometa no entri a casa meua.» I ben bé que el nostre filòsof considerava indispensable per estudiar Dialèctica tenir coneixements matemàtics. Es conta que va dir a un tal Xenòcrates que pretenia estudiar amb ell sense saber ni geometria ni astronomia ni música: «Vés-te'n, que et falten els agafadors de la filosofia.» Ens diu Plutarc que una frase de Plató era: «Déu sempre fa geometria», volent dir que els esquemes geomètrics es troben pertot arreu de la creació. D'on li venia a Plató l'estima per la matemàtica? Certament no pas del seu mestre Sòcrates, que, si de cas, en aquest camp més aviat hauria influït negativament. La influència hauria estat posterior. En els primers *Diàlegs* platònics poques al·lusions trobem a la matemàtica. No és improbable que hagués rebut

influència del matemàtic pitagòric Arquites de Tarent, amic seu, a qui consta que va visitar a Sicília el 388 aC, i potser fins i tot de Teetet, que surt com a matemàtic en un *Diàleg* que porta el seu nom i que era també company seu. Però sembla que el que més contribuï a la valoració que fa després Plató de les matemàtiques va ser el descobriment que féu del valor intrínsec que té el raonament matemàtic en ordre a la formació mental correcta. Això no vol dir, però, que posi les matemàtiques al capdamunt. Al cim de la jerarquia de les ciències hi situa la Dialèctica, entesa en el doble aspecte que ell li dona de lògica i ontologia. La matemàtica s'hi subordina.

Plató veu clar que cal distingir dos aspectes en allò que vulgarment s'anomena matemàtica: l'un és el pràctic, l'art de calcular, i l'altre l'educatiu i filosòfic. I és aquest segon aspecte («la trama fèrria i adamantina de l'argumentació matemàtica») que admira i vol que coneguin els seus deixebles com una bona propedèutica per a la Dialèctica. En el diàleg *La República* diu: «L'aritmètica té un efecte molt gran i enaltidor en obligar la ment a raonar sobre el nombre abstracte.» Moltes altres vegades manifesta l'atractiu que sent per les matemàtiques. I segurament no és llegenda allò que a la *Vida de Marcel* ens diu Plutarc que s'indignava davant l'ús d'artificis mecànics en geometria.

Hem de dir, tanmateix, que no podem posar Plató entre els matemàtics que han fet descobriments importants. Es limitarà a enaltir aquesta ciència i treure'n de vegades algunes aplicacions, fins i tot curioses. Com, per exemple, en el diàleg *Les Lleis* dona com a millor nombre de ciutadans d'un estat ideal (estat-ciutat, polis grega) el de 5040, que és 2·3·4·5·6·7. Sentia una atracció especial pels cinc poliedres regulars, els *cossos còs-*

mics, com s'anomenaven aleshores, sobre els quals havia rebut informació llarga d'Arquites de Tarent. Acceptà l'associació que es feia de quatre d'ells amb els elements d'Empèdocles: el cub a la terra (seca i freda), el tetràedre al foc (sec i calent), l'octàedre a l'aire (humit i calent) i l'icosàedre a l'aigua (humida i freda). Restava el dodecàedre sense element corresponent i Plató el féu correspondre amb l'univers, ja que deia, «Déu el va fer servir per tot» (no sabem ben bé què volia dir amb això). Aquest pensament de Plató sobre els «cossos còsmics» es troba al *Timeu*, diàleg escrit quan ja devia tenir 70 anys. A més també tenia una preferència pels triangles rectangles i divideix en triangles així les cares dels poliedres regulars fent que el tetràedre consti de 24 cares, l'octàedre de 48, el cub també de 48, l'icosàedre de 120 i el dodecàedre de 360.

L'estudi purament matemàtic dels cinc poliedres regulars (que d'ara endavant molts anomenaran «cossos platònics»), segons l'escolasta Suides, va ser fet per primera vegada per Teetet (414-369 aC), que va demostrar que eren cinc i només cinc. I potser tindrà raó si ens fiem del que es diu al ll. XIII dels *Elements* d'Euclides, que els pitagòrics només en coneixien tres.

Un matemàtic astrònom: Eudox de Cnidos

Que l'Acadèmia de Plató va ser un centre matemàtic a més de filosòfic no ho nega ningú avui dia. Molts deixebles de Plató es dedicaren a les matemàtiques. El més important d'entre ells va ser, sens dubte, Eudox de Cnidos (aprox. 408-355 aC). Empreneu-nos camins en la recerca racional dels principis matemàtics. Tant és així que un historiador, Carl B. Boyer, diu que «l'obra d'Eudox tingué tanta importància que la paraula «reforma» no resulta gens improcedent». Eudox va clarificar el concepte «raó» entre quantitats homogènies i «proporció», per aplicar-les amb justesa encara que es tracti de quantitats incommensurables entre elles. També va ser el primer a donar una demostració rigorosa satisfactòria de les fórmules del volum de la piràmide i del con: un terç

de l'àrea de la base per l'alçada, gràcies al mètode dit d'«exhaustió», que en realitat és ja un avenç del càlcul integral.

Però Eudox és més conegut encara com a astrònom. És considerat com el creador de l'astronomia pròpiament científica. Segons sembla va ser el mateix Plató qui va proposar als seus deixebles d'intentar donar la representació geomètrica del moviment del Sol, de la Lluna i dels cinc planetes coneguts aleshores. Ho havien de fer, els deia, respectant el principi que afirma que al cel tot és perfecte i com que la línia més perfecta és la circumferència, tot had'explicar-se com una combinació de moviments circulars. I va ser Eudox qui en va trobar una representació satisfactòria amb un sistema d'esferes concèntriques transparents amb el punt central de la Terra per centre de totes elles, girant al voltant de 27 eixos diferents.

Aquest sistema d'Eudox, conegut pels successors pel nom de «sistema d'esferes homocèntriques», és el que adoptà Aristòtil en la seva descripció del cel, però un xic modificat per aconseguir un ajustament més perfecte, basant-se en el que ja havia corregit Calip de Cízic, que posava 33 esferes (o «orbes»). Aristòtil en posa 47 (o potser 49, no queda del tot clar), perquè hi afegia les «compensadores», que giraven molt lentament en sentit contrari al de les altres.

Però si Eudox només hagués ideat el sistema d'esferes concèntriques potser no hauria passat a la història com un gran astrònom. El que és més important d'ell és el conjunt d'observacions que féu dels astres i les conseqüències que en tragué. Consta que el 381 aC era a Egipte, a Heliópolis, on es dedicà a l'astronomia. Hi féu moltíssimes observacions que li permeteren traçar un primer mapa del cel amb el sistema de longitud i latitud celestes. Va fixar la durada de l'any en 365 dies i 6 hores, que és el valor donat per vàlid durant segles, des de l'establiment del calendari que va fer Juli Cèsar fins a la reforma «gregoriana» (del papa Gregori XIII, el 1582). També va voler mesurar la rodonesa de la Terra, però en això no va encertar massa. Va tenir de deixebles dos matemàtics cèlebres, els germans Menecme i Dinòstrat.

RADIO

Des de les 02.15 a les 06.00 hores, selecció de música instrumental.
Des de les 06.00 a les 21.00 hores, cada quart d'hora s'emet informació general, de serveis, d'Església i solidaritat i cultural.
Cada dia, comentari de l'Evangeli a les 7.30, 15.30 i 02.00 hores.

Dilluns

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè* (programa informatiu que inclou una tertúlia d'actualitat). Presentat i dirigit per Francesc Rosaura.
- 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika* (espai infantil).
- 21.15-22.00 *Cinc Cèntims* (programa d'economia i consum). Presentat i dirigit per Xavier Vilà.
- 22.00-23.00 *Nit d'Estels* (magazin d'Església i solidaritat). Presentat i dirigit per Montse Girbau.
- 23.00-00.00 *Planisferi* (anàlisi de l'actualitat del món). Presentat i dirigit per Dani Vilaró.
- 00.00-02.00 *La Gran Diferència* (selecció musical). A càrrec de Maria Sierra Rodríguez i Albert Murillo.
- 02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, presentat i dirigit per Carme Catà i Jaume Rocosa. *Dietari de Música i Músics*, presentat i dirigit per Joan Úbeda.

Dimarts

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
- 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
- 21.15-22.00 *Cum Laude* (ensenyament i universitats). Presentat i dirigit per Oriol Freixenet.
- 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
- 23.00-00.00 *Vianants* (tertúlia intergeneracional). Presentat i dirigit per Teresa Pou i Imma Matas.
- 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
- 02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Dimecres

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
- 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
- 21.15-22.00 *Planeta Blau* (medi ambient). Presentat i dirigit per Marta Cailla.
- 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
- 23.00-00.00 *Mar de claror* (espai de catequesi). Presentat per Rosa Deulofeu.
- 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
- 02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Dijous

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
- 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
- 21.15-22.00 *Bojos per la Ciència* (ciència i tècnica). Presentat i dirigit per Antoni París.
- 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
- 23.00-00.00 *De Pares a Fills* (temes al voltant de la família). Presentat per Montserrat Esteve.
- 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
- 02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Divendres

- 08.00-09.00 *El Primer Cafè*
- 21.00-21.15 *Els Contes de la Fada Vetakika*
- 21.15-22.00 *On tu em diguis* (propostes culturals per al cap de setmana). Presentat i dirigit per Aure Farran i Oriol Garangou.
- 22.00-23.00 *Nit d'Estels*
- 23.00-00.00 *Amb Llum Pròpia* (personatges). Presentat i dirigit per Joan Armengol.
- 00.00-02.00 *La Gran Diferència*
- 02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Dissabte

- 21.00-22.00 *Pentagrama de quatre* (música catalana). Presentat per Xavier Pujol.
- 22.00-23.00 *La Tercera Lluna* (magazin d'actualitat musical). Presentat per Joan Albert Lligonya.
- 23.00-00.30 *Ningú No És Perfecte* (magazin de cinema). Presentat i dirigit per David Serra.
- 00.30-01.00 *Fila 7* (teatre musical). Presentat per Sergi Corbella.
- 01.00-01.30 *Cova de Jazz* (música jazz). Presentat per Gemma Abellan.
- 01.30-02.00 *De nou n'heu* (noves músiques). Presentat per Joan Dalmau.
- 02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

Diumenge

- 09.00-10.00 *Tot Sardana*. Presentat per Josep Maria Rojo i Josep Maria Palau.
- 18.45-20.00 *Eucaristia*
- 21.00-21.30 *La Pròrroga* (resum esportiu). Presentat i dirigit per Xavier Puig.
- 21.30-22.00 *Des de Nashville* (música country). Presentat per Roger Serra.
- 22.00-23.00 *Els Noms de la Música* (música clàssica). Presentat per Joan Úbeda i Roger Padollers.
- 23.00-00.00 *Temps de Paraula* (biblia i teologia).
- 00.00-00.10 *Moments a mitjanit* (programa de reflexió). Presentat i dirigit per Xavier Morlans.
- 00.05-00.30 *Missatge en una ampolla*. Presentat per Miquel-Albert Soler i David Ciscar.
- 00.30-01.00 *A tot cor* (música coral). Presentat i dirigit per Joan Casas.
- 01.00-02.00 *Passió pel cant* (programa musical). Presentat i dirigit per Toni Roig.
- 02.00-02.15 *Espurna d'Alba*, *Dietari de Música i Músics*

RÀDIO BARCELONA (OM 666) -
Diumenge de 22.05 a 23.00h, *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un

espai per a la solidaritat; entrevista a Joan Guiteras i Vilanova, canonge degà de la catedral de Barcelona i autor de 50 llibres; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard M. Carles (edita i presenta: J. M. Alimbau).

Desconnexions de Ràdio Estel**De dilluns a divendres:**

- 12.00, 16.00, 18.00 *Punts informatius*
9.15, 13.15, 17.15, 19.15 *Temps i circulació*
9.45 *Agenda*
12.45 *Recomanació turística*

Dilluns

- 09.00-09.15 *Informatiu mati*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
21.30-22.00 *La veu del Bisbe*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimarts

- 09.00-09.15 *Informatiu mati*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
21.30-22.00 *Estels sobre el Principat*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimecres

- 09.00-09.15 *Informatiu mati*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
21.30-22.00 *Església d'Urgell*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dijous

- 09.00-09.15 *Informatiu mati*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
21.30-22.00 *La taula de l'Evangeli*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Divendres

- 09.00-09.15 *Informatiu mati*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
21.30-22.00 *El Tresor de la Història*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dissabte

- 12.00-12.30 *Una setmana més*
12.30-13.00 *La veu del Bisbe*
13.00-13.30 *La salut del cos*
20.30-21.00 *Estels sobre el Principat*

Diumenge

- 08.30-09.00 *La Taula de l'Evangeli* (repetició)
18.00-18.30 *El Tresor de la Història*

TELEVISIÓ

Diumenge 23

- 08.45 *Tiempo de creer* (programa protestant).
- 09.30 *Pueblo de Dios* (repetició del dilluns 17).
«Pueblos sin frontera.» Espanya i Portugal, tot i que són veïns, han viscut d'esquena i s'han ignorat durant grans períodes històrics. Això no va passar als pobles fronterers. La província de Zamora n'és un exemple.
- 10.00 *Últimas preguntas*
- 10.25 *Testimonio*
«María, mujer embarazada.»
La vida de la Mare de Déu va passar per gairebé totes les etapes d'una dona, entre elles l'embaràs.
- 10.30 *Santa Missa*
(Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra).

Dilluns 24

- 17.20 *Pueblo de Dios*

Dissabte 22

- 09.30 *Signes dels Temps*
«Per què els catalans no tenim fills?»
Testimoni de dues parelles i entrevista a Lluís Flaquer, sociòleg.
- Altres temes:
—Les raons de l'acord entre catòlics i luterans. Entrevista a Joan Botam.
—Reportatge de l'última trobada de joves organitzada per Taizé a Varsòvia.
—Reportatge de la parròquia de Sant Albert Magne de Barcelona. Com s'organitza la comunitat catòlica alemanya a Catalunya.
—Comentari de l'Evangeli per Mn. Ballarín.
- (Presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge, a les 12.00 h del migdia, pel Canal TVC SAT; i el diumenge, a les 00.00 h de la nit (després del programa *Gol a Gol*), pel Canal 33.

Divendres 21

- 20.30 *Creure avui*: «Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians». Convidat: Mn. Vicenç Mira. Presenten: Marta Loire i Dolors Fernàndez.
- El programa repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

- 21.40 *Paraula i vida*
Glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.
- Paraula i vida* repeteix l'emissió els divendres a les 14.40 h.

Cada tercer dijous de mes

- 23.00 *Aquí, tots*: Magazin de notícies, reportatges i comentaris des del punt de vista de l'Església.

Cada divendres

- 22.30 *Camí de vida*
Recull de notícies i entrevista sobre un tema d'actualitat a càrrec de la Delegació de Mitjans de Comunicació. Presentat per Carles Sánchez.

GENER ÉS EL MES CONSAGRAT AL NEN JESÚS

Internet

• **JUSTÍCIA I PAU.**— A www.pangea.org/org.justpau trobareu els serveis i comissions d'aquesta organització, podreu accedir a les últimes conferències que ha organitzat així com a les diferents campanyes engegades.

• **BIBLIOTECA CATÒLICA.**— La pàgina www.clerus.org és una iniciativa de la Congregació vaticana per al Clergat, que permet consultar tot allò referent al magisteri pontifici sobre els sacerdots i diaques. A més, es pot consultar un gran fons editorial de clàssics de la literatura cristiana, que només en italià recull més de 1.100 volums.

• **BISBAT DE TENERIFE.**— A la pàgina www.obispadotenerife.es trobareu l'última reflexió del bisbe emèrit de Tenerife, Mons. Damián Iguacen, sobre *Santa María, Virgen de las Mariposas*.

Barcelona

• **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— Els dies 20 i 27 de gener, i 3, 10, 17 i 24 de

febrer el professor Luis de Sebastián (catedràtic d'Economia d'ESADE) impartirà el seminari *Mercat i pobresa al llindar del segle XXI*. Més informació: c/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona, tel. 933 172 338, fax 933 171 094, a/e: actes@fespinal.com, Internet: www.fespinal.com

• **MISSA DEL PATRÓ DELS PERIODISTES.**— El 21 de gener, a les 20.00, a l'església de Sant Francesc de Sales (passeig Sant Joan, 90 - Barcelona), presidida pel bisbe Joan Carrera.

• **PASTORAL DE LA SALUT.**— El Dia del Malalt tindrà com a tema *La Paraula s'ha fet home*. Hi haurà una trobada diocesana per aprofundir sobre aquest tema el 22 de gener a l'Hospital de Sant Rafael (passeig Vall d'Hebron, 107-117 - Barcelona) de 9.30 a 14.00. Hi són convidats voluntaris de parròquies, visitadors, professionals, religiosos/es, agents de pastoral i tota persona vinculada al món de la salut. Informació: c/ Rivadeneyra, 6, 9è - Barcelona, de 10.30 a 14.00, tel. 933 171 597.

• **PASTORAL OBRERA.**— El grup de Pastoral Obrera de l'arxiprestat de Gramenet celebrarà el 22 de gener un cafè tertúlia a les 18.00 a la parròquia de Santa Maria, amb el tema *La realitat del món obrer actual*.

• **PREPARACIÓ AL MATRIMONI.**— L'Encontre Catòlic de Nuvis organitza, els dies 22 i 23 de gener, a la

casa d'exercicis de Sarrià de Barcelona, una trobada per a aquelles parelles que desitgen preparar-se per a la seva vida futura en comú. Es lliurarà un certificat equivalent al dels cursos prematrimonials. Més informació: tel. 933 508 925 i 933 526 030.

• **SETMANA DE PREGÀRIA PER LA UNITAT DELS CRISTIANS.**— El 23 de gener, a les 19.00, vespres a l'Església ortodoxa. Parròquia de la Protecció de la Mare de Déu, c/ Aragó, 181 - Barcelona. El 25 de gener, a les 19.30, acte interconfessional a la parròquia del patriarca Abraham de Barcelona. El 28 de gener, a les 19.30, acte interconfessional a l'església Ebenezer, del passatge Gaiolà de Barcelona. El 29 de gener, a les 19.30, conferència al Casal Sant Gaietà dels PP. Teatins (c/ Enric Granados, 6 - Barcelona) sobre *La tradició de l'Església ortodoxa*, per l'arxiprest de l'Església ortodoxa, Joan Garcia. A les 21.30, pregària jove organitzada per l'àmbit de joves de l'arxiprestat. Parròquia Sant Ramon de Penyafort.

• **TROBADES DE FORMACIÓ.**— El 25 de gener, a les 19.00, el P. Josep M. Blanquet, s.f., parlarà sobre *Tanta importància té l'Eucaristia?* Lloc: església de la Sagrada Família, c/ Entença, 301 - Barcelona.

• **50 ANYS DE LA PARRÒQUIA DE SANT TOMÀS D'AQUINO.**— El 25 de gener, a les 21.00, conferència de l'historiador Josep M. Ainaud de Lasarte, sobre *Mig segle de vida d'Església*. El 28 de gener, festa de sant Tomàs d'Aquino, a les 20.00, missa presidida pel cardenal Ricard M. Carles. El 29 de

gener, a les 21.00, concert dels «50 anys» amb la coral Impromptu i Orquestra. També s'ha editat un llibre sobre la història dels primers 50 anys de la parròquia. Lloc: c/ Roger de Flor, 245 - Barcelona.

• **TALLERS D'ORACIÓ I VIDA.**— Segons el mètode del P. I. Larrañaga. Sessió d'obertura el 26 de gener a la parròquia de Sant Ambrós, c/ Concili de Trento, 279 - Barcelona, tel. 934 589 465.

• **PREGÀRIA ECUMÈNICA.**— El 26 de gener, a les 21.00, se celebra a Mataró una pregària conjunta entre catòlics i evangelistes, a la parròquia dels evangelistes, a l'avinguda de Recoder.

• **RECITAL DE PIANO.**— El 27 de gener, a les 21.00, a càrrec de Daniel Ligorio a l'Auditori A. Vallhonrat del Centre Cultural de la Caixa de Terrassa. S'interpretaran peces de Chopin, Granados i Albéniz.

• **NOVA HUMANITAS.**— Del 28 al 30 de gener i del 4 al 6 de febrer, sessions

de formació humana a càrrec de M. Ángeles de los Ríos sobre *Fidelitat al que és essencial de mi*. Més informació i inscripcions: c/ Canuda, 4, ent. 1a - Barcelona, tel. 933 171 790 i 932 173 018.

• **CASA D'ESPIRITUALITAT NOSTRA SENYORA DE MONTSERAT.**— Del 29 al 30 de gener tindrà lloc una trobada dirigida pel P. Ivo Bochatay, general dels Cooperadors de Crist Rei. Més informació: tel. 938 654 496.

• **BETÀNIA.**— El 30 de gener es durà a terme un recés dirigit per Mn. Jordi Carrera, m.d., a la casa de Betània, c/ Bonavista, 37 - Cornellà de Llobregat, tel. 933 751 102.

• **BALMESIANA.**— Cicle de conferències del Dr. Salvador Vergés, s.i.,

ASSOCIACIÓ CRISTIANA DE SEPARATS I DIVORCIATS

Acolliment
Ajut

Companyia
Amistat

Ja tenim REVISTA !!

Es diu... **ALBADA**

DEMANA gratuïtament el N.º 0

Tels. 93 232 34 82 - 93 231 48 07 Dilluns i Dimecres de 18 a 20 h. (Hi ha contestador)

Local Social: (Pares Dominics)

«Per regir l'home i servir el cel,
el savi tan sols utilitza la moderació.»

TAI - TXI ZEN CRISTIA

Rincón del Silencio c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 934 562 331

APADRINEU UN NEN/A, AVIA

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! ¿VOLS SER-HO TU?

100 ptes. cada dia poden fer-ho possible

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA/España C/ Real, 21, 2º - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcnpa@telefonet.es

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Des del carrer

És una nena de dotze anys amb gustos musicals molt variats. Si a més hi sumem que a la vegada que estudia 1r d'ESO és soprano d'una coral, el combinat s'anomena Marta. Aquesta joveneta forma part de la primera coral femenina dels Pueri Cantores de Sabadell i des de fa un any comparteix les tardes amb la seva germana gran y centenars de notes musicals. Amb gran il·lusió ha gaudit a Roma del cap d'any amb el Papa a la plaça de Sant Pere.

Marta Valls i els Pueri Cantores de Sabadell van participar en la trobada internacional de Roma

Foto: Miriam Botí

La música inaugura l'any jubilar dels nens

—Què són els Pueri Cantores i com els vas conèixer?

—És una coral que als seus orígens era de veus blanques però des de fa un any ja deixen que hi participem les nenes. I els conec perquè un dia van venir a l'escola per parlar-nos dels Pueri Cantores de la parròquia de Sant Agustí (Sabadell) que està vinculada a l'Escola Pia, on estudio, i buscaven nens que volguessin fer proves de veu i..., m'hi vaig apuntar. A més, m'agrada cantar i com que el meu germà bessó canta en aquesta coral des de tercer de primària, la meva germana gran i jo vam pensar que podria ser divertit.

—Marta, ets soprano dels Pueri Cantores i modelar la veu et deu prendre molt de temps.

—La veritat és que no, perquè quan acabo el cole tinc gairebé una hora per fer els deures abans d'anar als assajos que es fan a la meva mateixa escola.

—I els pares, que deuen estar en-

cantats amb tu i els teus germans, no s'animen a cantar?

—No, que no canten bé! A més, la meva mare forma part de la Junta directiva i ja s'encarrega de que portem l'uniforme i, a partir del febrer, la túnica, o que aprenguem solfeig..., encara que nosaltres no ho vulguem.

—Fa unes setmanes es va organitzar la trobada a Roma dels Pueri Cantores que va coincidir amb l'inici de l'any jubilar infantil, com va anar l'experiència?

—Genial! Era la primera vegada que visitava Roma i passar el cap d'any a la plaça de Sant Pere amb gent d'arreu del món, el Papa..., és una experiència inoblidable. Vam ser allà des del 27 de desembre fins al 2 de gener. Vam tenir una audiència amb el Papa, que ens parlava en francès, i ens va dir que no ens avergonyíssim de ser cristians; també vam cantar en una missa catalana que van organitzar a la basílica de Sant Pere

i, a més, vam fer turisme: les ruïnes, la Fontana di Trevi, la Capella Sixtina... Va ser una experiència molt maca i espero torna-hi d'aquí a quatre anys quan es faci el pròxim Congrés.

—M'imagino que aquesta ha estat la millor experiència que has tingut amb els Pueri Cantores, i la pitjor?

—Bé, a Tarragona i a Granollers també m'ho vaig passar molt bé. Però, el pitjor és quan als assajos fem exercicis de vocalització i respiració. Ja se sap que tots sabem respirar!

—Marta, què t'agradaria ser de gran: potser cantant?

—No perquè és molt difícil gravar un disc i encara més que sigui un èxit. A mi m'agrada l'ambient de les òptiques... Però, la meva mare diu que si un dia em proposen cantar en un grup «no professional» jo m'hi apuntaria perquè m'agrada cantar i m'ho passo molt bé.

Miriam Botí Hernández

L'obsessió del poder

És ben sabut que l'instint de domini, de poder, omple el cor de l'home i és molt difícil sostreure's al seu influx. Sotmetre els altres al seu poder. Que tothom se sotmeti al seu aire i als seus designis, siguin bons o dolents. El poder esdevé una necessitat difícil d'eludir. Recordo aquell acudit gallec que explica que un pobre mendicant va fer tots els esforços possibles per comprar-se un gos: així tindria algú a qui poder manar...

I no solament hem de parlar de poder polític que, per abastar-lo es fan mans i mànigues entre retrets al contrari i desqualificacions que moltes vegades són un perillós bumerang, entre inefables promeses absents de factibilitat, ignorant la realitat que inexorablement els farà rectificar, oblidant projectes i promeses.

Cal parlar també del poder econòmic, de les grans internacionals que apleguen més i més elements per dominar tal o tal altre mercat, aquest o aquell producte per arribar a ser-ne l'única referència. Aquest poder que no respecta edat ni sexe en el camp de la productivitat, que oblida els drets humans fins a fer-los vexatoris amb aire d'esclavatge.

Tot això m'ha vingut al cap amb l'anunci d'una nova fusió entre dues grans companyies nord-americanes que unint els seus capitals sumaran uns 57 bilions de pessetes... Amb els quals podran dominar la competència i, fins i tot, sotmetre governs als seus designis. Indiscutiblement, el poder és un gran perill que, a poc a poc, tendeix a destruir el cor de l'home.

Oriol Camps

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

El diner, ¿és la mort?

En entrar a l'agència bancària de vora casa em sorprèn, just al costat del caixer automàtic, una inscripció amb esprai negre sobre la paret blanca: «El diner és la mort.» Confesso que la meua primera reacció ha estat de rebuig: una bretolada més..., ganes d'embrutar per embrutar..., demagògia fàcil... Però es veu que, malgrat tot, la frase m'ha entrat i ha anat fent via dintre meu. Al cap d'una estona, gairebé sense adonar-me'n, començava a fer-me tot de preguntes de difícil resposta: en el fons, no és veritat l'afirmació del grafit? La forma de dir-ho, és cert, no resulta admissible. Però, no és més important el contingut que la forma? I el contingut, no és proper, com a mínim, a la meua fe? Per què em provoquen menys rebuig els rètols, exquisidament correctes, que, en el mateix establiment, em prometen guanys i ventura si faig aquesta o aquella altra operació? La frase era

signada per la contrasenya d'una determinada ideologia... És normal que als cristians no ens tempti de caure en excessos com aquell? I la reflexió ha continuat...

Només cal una mínima atenció a les notícies de cada dia per a adonar-nos que el diner, tal com és administrat, forma part de la cultura de la mort. Es multipliquen els delictes perpetrats amb milers de milions... Mentre en algunes zones de la terra el consum assoleix cotes altíssimes, Àfrica, per posar un sol exemple, agonitza: diuen les estadístiques que el nombre dels qui hi moren de fam és semblant al dels que moririen si hi explotés una bomba com la d'Hiroshima cada tres dies. Després hi ha les víctimes de les guerres inacabables. I les de la sida: més de trenta milions, ara mateix.

Sembla, segons els observadors, que, al cap de deu anys de la desaparició de la Unió Soviètica, hi ha hagut, per part dels centres de decisió capitalista, una involució: creuen que no cal fer tantes concessions com les que, un dia, van portar a l'estat del benestar. Ja advertia el Papa, el 1991: «La solució marxista ha fracassat, però perduren en el món fenòmens de marginació i d'explotació. Més encara, hi ha el perill que es difongui una ideologia radical de tipus capitalista» (*Centessimus annus*, 42).

Davant de la complexitat d'aquesta situació i la dificultat de fer-hi front cal, certament, cercar vies de compromís responsable. Però cal també mantenir i anunciar les grans veritats de l'Evangeli sense falses prudències. «Ai de vosaltres, els rics», va dir Jesús (Lc 6:24). I sant Pau escrivia a Timoteu: «L'amor al diner és l'arrel de tots els mals» (1Tm 6:10). No diré que escrivim aquestes frases amb esprai a les parets dels bancs... Però, almenys, no les amaguem! Fem-les paleses, si més no, en el nostre capteniment de cada dia.

Impromptu